

El Centre Vapor Aranyó: Reptes i oportunitats en clau cultural

El Centre Vapor Aranyó: Reptes i oportunitats en clau cultural

Índex

PRESENTACIÓ	3
PART 1. ELEMENTS DE DIAGNÒSTIC	
1. El municipi	6
2. El Vapor Aranyó	11
2.1 Breu història del Vapor Aranyó i antecedents recents	11
2.2 Descripció del complex arquitectònic	13
2.2.1 Nau alta	14
2.2.2 Nau baixa.....	15
2.2.3 Edifici de la caldera	17
2.2.4 Espai exterior.....	17
2.3 El projecte del Museu del Treball i la Indústria Viva	18
2.3.1 Missió, visió i valors.....	18
2.3.2 Programes culturals.....	19
2.3.3 Gestió	20
2.4 Centre Cívic El Vapor i Centre Cívic La Rambla: elements rellevants del trasllat	23
3. El sistema cultural	30
3.1 Equipaments i espais d'ús cultural	30
3.2 Associacionisme cultural	40
3.3 Programació cultural.....	44
3.4 Comunicació de la cultura	52
3.5 Organització municipal de la cultura.....	55
4. Síntesi: reptes i oportunitats	61
PART 2. QÜESTIONS PRÈVIES: MARCA, USOS I GESTIÓ	
5. Marca del projecte: anàlisi d'opcions	69
6. Espais, usos actuals i usos projectats	73
6.1 Punt de partida: MTIV i Sala Filadora	74
6.1.1 MTIV	74
6.1.2 Sala Filadora.....	74
6.2 Projectió d'usos: Sala Telers, jardí i un futur bar-cafeteria.....	75
6.2.1 Sala Telers i jardí	76
6.2.2 Un futur servei de bar-cafeteria.....	82
7. Fórmules de gestió i governança	83
7.1 Proposta general.....	84
7.2 Delimitació de funcions i responsables	85
7.2.1 Integració del futur bar-cafeteria a l'esquema de gestió	91
PART 3. LÍNIES D'ACCIÓ	
8. Línies d'acció	94
8.1 Antecedents	94
8.2 Objectius	95
8.3 Línies.....	95
SÍNTESI FINAL	104
ANNEX	108
CRÈDITS	123

PRESENTACIÓ

La propera posada en marxa del Museu del Treball i la Indústria Viva (MTIV) de Santa Perpètua de Mogoda a l'antiga nau alta del Vapor Aranyó ha exigint reformar espais de l'edifici annex on s'ubicava el Centre Cívic El Vapor (nau baixa del Vapor Aranyó), convertint-los en espais del propi museu. Alhora, però, una part de l'antic Centre Cívic (l'antiga aula polivalent, ara renombrada com a Sala Filadora) seguirà funcionant com a tal. Davant d'aquest escenari, es planteja la necessitat d'imaginar aquests espais -i altres dintre o a l'entorn del mateix complex- de forma articulada sota un mateix projecte cultural, tant a nivell de gestió com a nivell estratègic.

Per a fer-ho, l'Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda ha sol·licitat suport al Centre d'Estudis i Recursos Culturals de la Diputació de Barcelona, qui ha fet possible aquest treball sota la línia de *Plans i projectes per al desenvolupament cultural local* del seu catàleg de serveis.

Així, l'objectiu d'aquest estudi és planificar la suma d'usos dels diferents espais considerats i la gestió de l'equipament, articulats de forma global com un sol equipament i en el context propi del municipi.

En aquest procés, partint de la voluntat de planificació estratègica, el projecte ha de recollir les potencialitats que ofereix la posada en marxa d'aquest conjunt d'espais, donant resposta a les necessitats actuals, anticipant les dificultats que haurà d'afrontar i situant-lo en el context de la xarxa d'equipaments culturals de Santa Perpètua de Mogoda.

Per això, el present informe incorpora tres grans apartats, els "Elements de diagnòstic", les "Qüestions prèvies: marca, usos i gestió" i les "Línies d'acció":

- 1-** En primer lloc, el diagnòstic identifica i analitza els tres grans elements bàsics per desenvolupar els objectius del treball:
 - a.** Un breu context municipal en clau de població, territori i economia.
 - b.** Una exposició de tota la situació concreta respecte el Vapor Aranyó (breu història, descripció dels espais, aproximació als usos actuals, projectats i potencials, trasllat d'activitat a un nou espai...).
 - c.** Una caracterització bàsica del sistema cultural municipal (equipaments, associacions, programació, comunicació i organització municipal de la cultura).

Finalment, el diagnòstic es tanca amb una interpretació de tota la informació en clau de reptes i oportunitats.

- 2-** Amb el punt de partida dels reptes i les oportunitats, la segona part atén tres qüestions prèvies bàsiques:
 - a.** La marca del projecte, analitzant les diverses opcions en clau de *naming* i identitat del projecte.
 - b.** El resum d'espais i usos actual i projectats.
 - c.** Les fórmules de gestió i governança a utilitzar.
- 3-** Finalment, s'exposen les línies d'acció de l'equipament, que el doten de caràcter propi i apunten les accions necessàries per treure el màxim rendiment social i cultural del nou espai.

Com a tancament del document, s'elabora una síntesi dels continguts principals del treball.

PART 1.

ELEMENTS DE DIAGNÒSTIC

1.	El municipi	6
2.	El Vapor Aranyó	11
2.1	Breu història del Vapor Aranyó i antecedents recents	11
2.2	Descripció del complex arquitectònic	13
2.2.1	Nau alta	14
2.2.2	Nau baixa.....	15
2.2.3	Edifici de la caldera	17
2.2.4	Espai exterior.....	17
2.3	El projecte del Museu del Treball i la Indústria Viva	18
2.3.1	Missió, visió i valors.....	18
2.3.2	Programes culturals.....	19
2.3.3	Gestió 20	
2.4	Centre Cívic El Vapor i Centre Cívic La Rambla: elements rellevants del trasllat .	23
3.	El sistema cultural	31
3.1	Equipaments i espais d'ús cultural	31
3.2	Associacionisme cultural	41
3.3	Programació cultural.....	45
3.4	Comunicació de la cultura	53
3.5	Organització municipal de la cultura.....	56
4.	Síntesi: reptes i oportunitats	62

1. EL MUNICIPI

Santa Perpètua de Mogoda és un municipi de **26.033 habitants** del Vallès Occidental i una extensió de 15,7km² situat a la regió metropolitana de Barcelona. Hi ha **importants vies de comunicació** que connecten el municipi amb l'entorn, i en aquest sentit destaquen les carreteres AP-7 i C-59 (connexió propera amb la C-33) i les vies ferroviàries R8 (Santa Perpètua de Mogoda – Riera de Caldes) i R3 (Santa Perpètua de Mogoda - La Florida) de RENFE.

Mapa 1. Ubicació del municipi

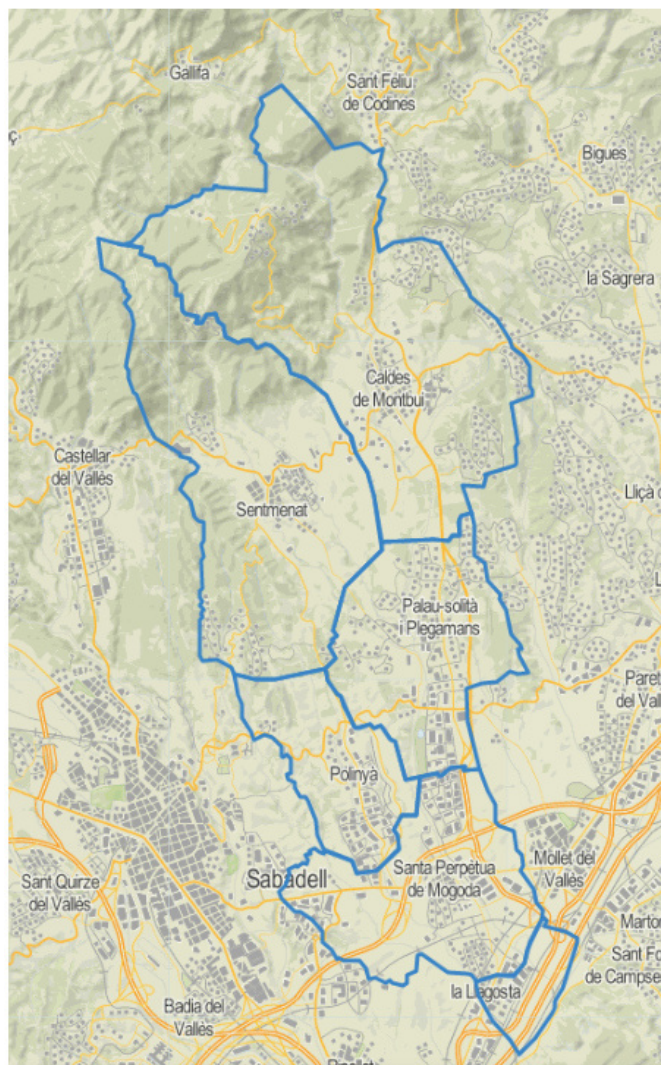

Font: Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya, ICGC

El municipi forma part de l'**Àrea Econòmica de l'Eix de la Riera de Caldes**, que s'estén de nord a sud d'aquesta llera fluvial unint Caldes de Montbui, Sentmenat, Palau-Solità i Plegamans, Polinyà, Santa Perpètua de Mogoda i La Llagosta (Mapa 2). Fins a un 80% de la població resident a l'Eix de la Riera de Caldes també hi treballa.

És una zona caracteritzada per una important **concentració d'activitat industrial**, degut a la situació estratègica entre els dos vallesos i l'Àrea Metropolitana. En concret, destaca el **caràcter industrial de Santa Perpètua de Mogoda** amb un total de 14 polígons i un total de 163,96 hectàrees de polígon industrial per cada 10.000 habitants. Aquest indicador situa el municipi en la posició número 9 dels 96 municipis de la regió metropolitana que s'identifiquen al Cens de Polígons de Catalunya¹.

Mapa 2. Municipis que conforme l'Eix de la Riera de Caldes

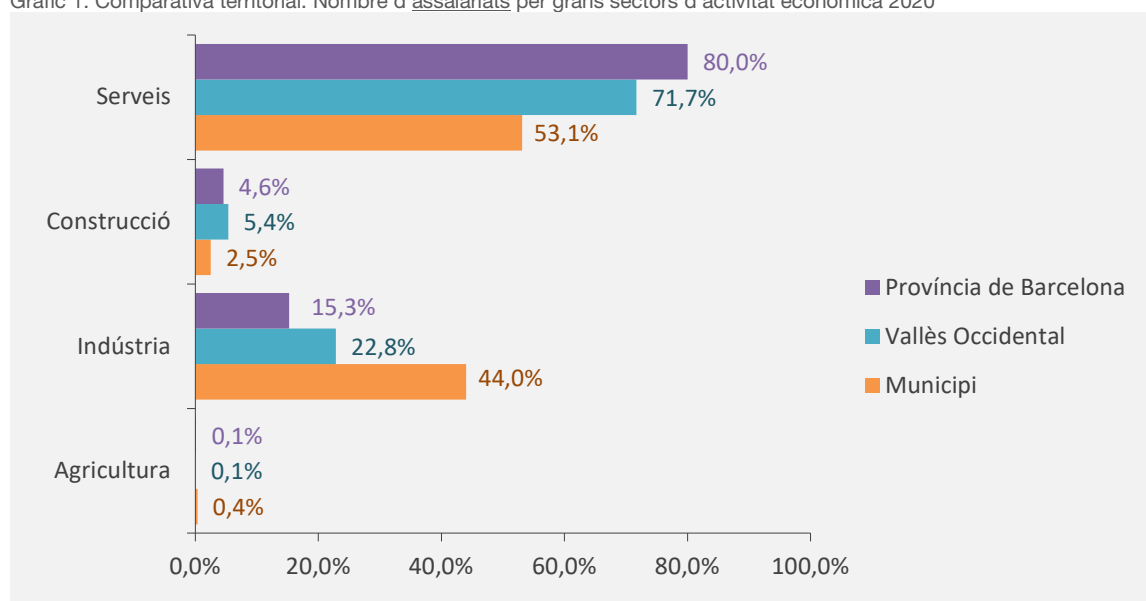
Font: Eix Riera de Caldes <https://www.rieradecaldes.com/>

¹ Cens de Polígons de Catalunya: <https://censpoligons.empresa.gencat.cat/>

Tot i això, val a dir que els polígons es configuren a l'exterior del municipi i pràcticament no incideixen amb les dinàmiques del nucli urbà i la ciutadania. Destaca la ubicació d'empreses importants (fins a 24 empreses de grans dimensions que ocupen un total de 3.518 treballadors) i l'existència del CIM Vallès (Central Integrada de Mercaderies del Vallès) amb infraestructures qualificades i serveis específics a nivell industrial.

Aquest caràcter industrial es reflecteix també en el pes que l'activitat econòmica vinculada a la indústria té al municipi en comparació a la comarca del Vallès Occidental i el conjunt de la província de Barcelona: un 44% davant d'un 22,8% i un 15,3% respectivament.

Gràfic 1. Comparativa territorial. Nombre d'assalariats per grans sectors d'activitat econòmica 2020

Font: elaboració pròpia amb dades del CERC (provinents del Programa HERMES - Sistema d'Informació Socioeconòmica Local, l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona, la Gerència de Serveis de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona)

Per una altra banda, a nivell urbà (al Mapa 3 s'identifiquen els diferents barris) és destacable la identificació de 4 grans zones al municipi:

1. Una zona conformada pel nucli més poblat dels 4 existents, que és Santa Perpetua de Mogoda, i està conformat pels barris Centre Vila, que n'és el centre històric, La Creueta, Can Folguera, Can Taió i Can Filuà (en procés d'urbanització).
2. La segona zona a destacar té un caràcter molt residencial i de menor densitat de població, es tracta del nucli de La Florida i està constituït per aquest mateix barri i Mas Costa (barri de recent creació).

3. Entre aquests dos grans nuclis de població hi trobem el centre geogràfic del poble, on s'ubiquen molt serveis i equipaments municipals com ara un institut, la Biblioteca Josep Jardí, la Granja Soldevila, instal·lacions esportives, el Parc Central,...

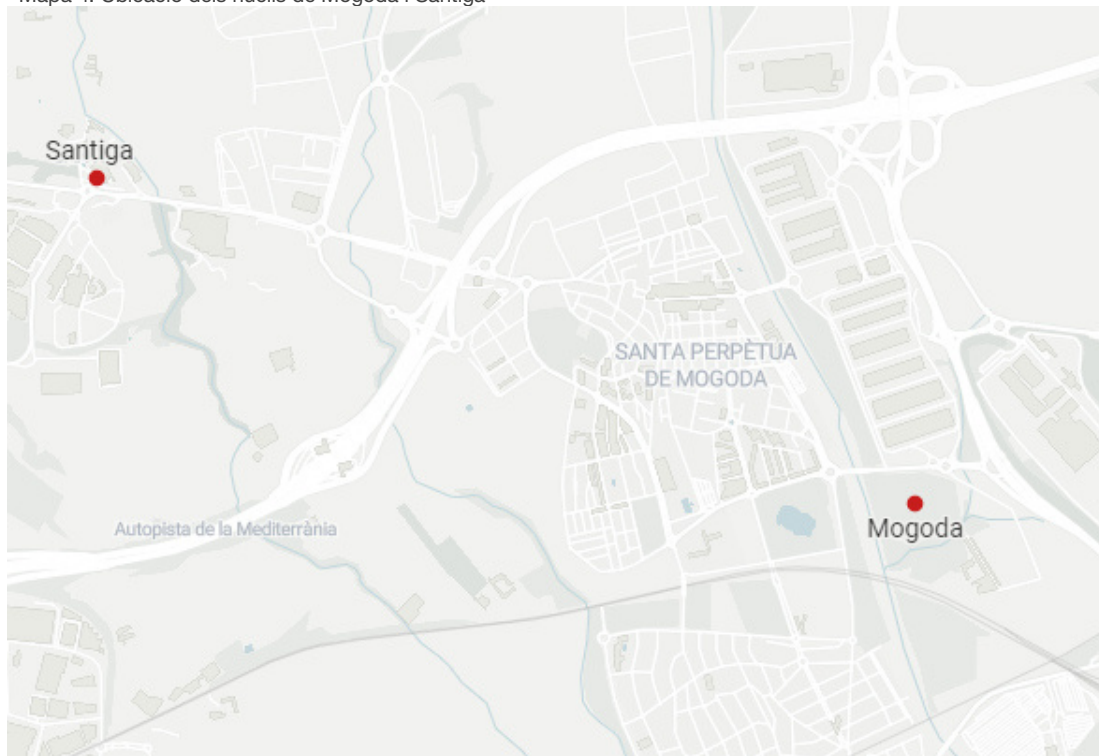
Mapa 3. Barris del municipi

Font: Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda

4. Finalment, cal considerar l'existència de les zones agrícoles de Mogoda i de Santiga que se situen a la perifèria d'aquests nuclis urbans (Mapa 4) i acullen un número reduït de població.

Mapa 4. Ubicació dels nuclis de Mogoda i Santiga

Font: Elaboració pròpia

Per a complementar aquesta apartat, a l'Annex 1 es pot trobar informació sociodemogràfica, econòmica i pressupostària addicional.

2. EL VAPOR ARANYÓ

En aquest apartat s'exposa un conjunt d'informacions rellevants per poder desenvolupar la proposta posterior:

- Una breu història del Vapor Aranyó i els seus antecedents recents, destacant per un costat l'arrelament d'aquest espai al municipi i per l'altra els usos recents que ha desenvolupat i els canvis als quals s'ha vist sotmès.
- La descripció del complex arquitectònic, posant sobre la taula els espais existents i les seves característiques.
- El projecte del Museu del Treball i la Indústria Viva (MTIV) fent referència als aspectes bàsics que el defineixen (ideari i programes culturals).
- Els elements rellevants a tenir en compte del trasllat del servei de centre cívic del Vapor a La Rambla, fent referència als usos que acollia El Vapor, per un costat, i als espais del Centre Cívic La Rambla, per l'altre.

2.1 Breu història del Vapor Aranyó i antecedents recents

La primera nau del Vapor Aranyó, històrica **fàbrica tèxtil**, va ser construïda per l'industrial Claudi Arañó l'any 1857. La segona nau va ser construïda el 1872, i es tractava d'un edifici de dues plantes i major superfície que donava cabuda als nous telers mecànics a vapor.

La seva construcció va suposar l'inici de la urbanització de l'espai entre l'església, la Rambla i l'avinguda de Santiga. Així, la fàbrica està estretament lligada tant al **desenvolupament urbanístic** del poble més enllà dels seus límits medievals com al **procés d'industrialització**.

D'aquesta forma, al Vapor Aranyó van treballar-hi moltes generacions i, en especial, dones perpetuenques (l'activitat industrial tèxtil de l'època estava altament feminitzada). El Vapor Aranyó és símbol de tot aquest procés de canvi social que va suposar la industrialització i, en aquest sentit, de les lluites i els conflictes de cada moment històric. Un fet destacable és la vaga de 1914, iniciada per aconseguir millores salarials i que durant els dos anys que va allargar-se va separar el poble entre vaguistes i esquirols.

A finals dels anys 90 l'Ajuntament va adquirir la propietat de l'edifici i es va fer càrrec del conjunt arquitectònic amb l'objectiu de conservar-lo i recobrar-ne l'ús en el context del **Pla especial de**

protecció del patrimoni arquitectònic de Santa Perpètua de Mogoda. Es tracta, en aquest sentit, d'un patrimoni immoble declarat **Bé Cultural d'Interès Local**.

Les actuacions es van centrar en primer lloc en la **nau baixa**, la més petita i vella de les dues existents. El 2004 es va redactar el projecte arquitectònic per convertir aquesta nau en el **Centre Cívic El Vapor** i des de l'any **2005** fins a mitjan del 2022 ha estat funcionant com a tal. La creació del Centre Cívic El Vapor responia en part a la demanda veïnal de comptar amb un espai cultural polivalent al barri Centre Vila, centre històric del municipi, i d'aquesta forma es completava el projecte polític de comptar amb un centre cívic a cada barri.

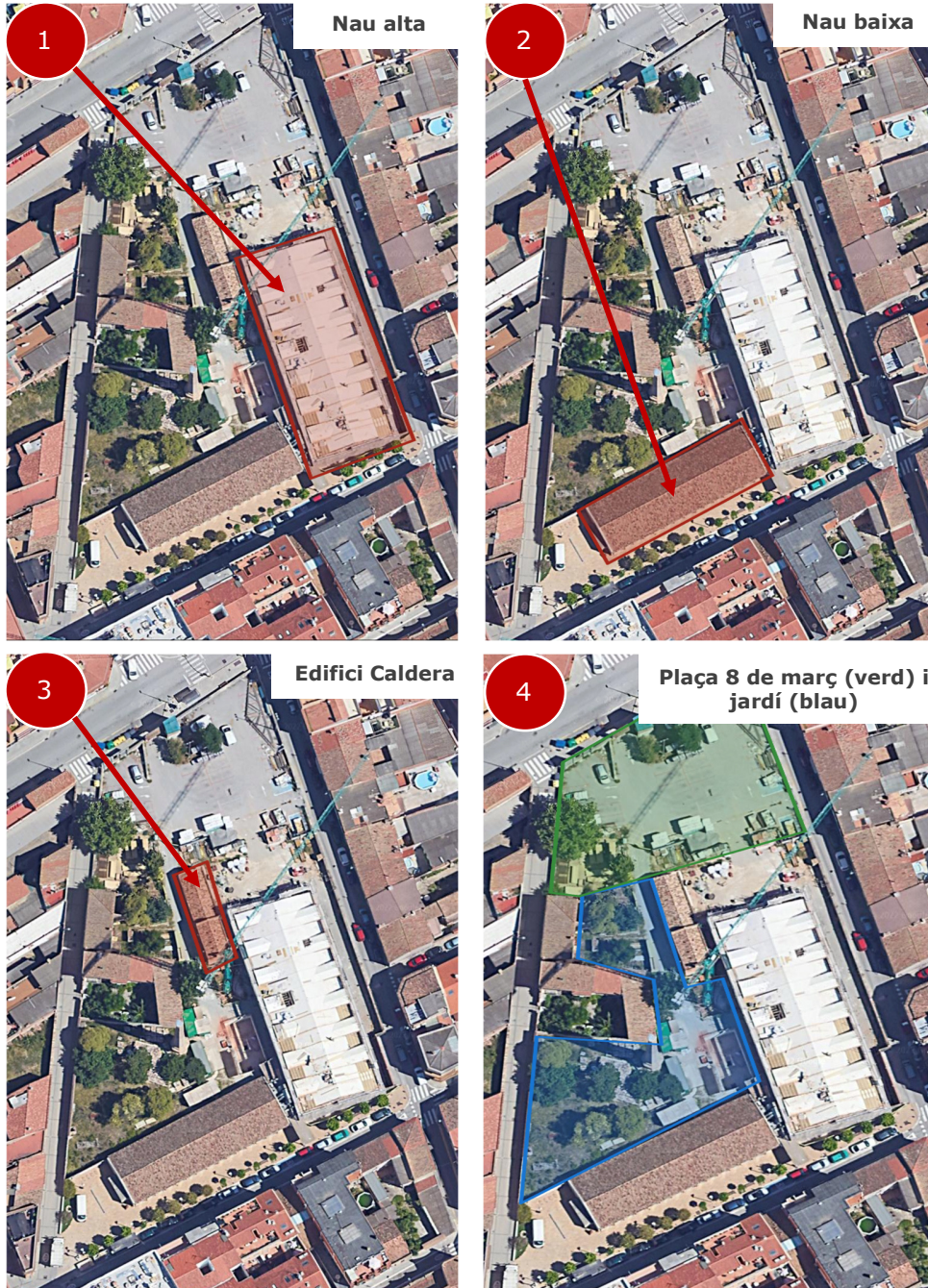
Per a la rehabilitació de la **nau alta** l'Ajuntament va presentar anys més tard la proposta de Projecte turístic industrial del Vapor Aranyó i Centre d'Indústria Viva sota l'eix prioritari 6 del **Fons Europeu de Desenvolupament Regional** (FEDER) 2014-2020, vinculat als objectius d'inversió en la conservació, protecció, foment i desenvolupament del patrimoni natural i cultural. Al 2016 es va redactar l'estudi museològic bàsic que posava la primera pedra d'aquest projecte FEDER que properament es materialitzarà en el **Museu del Treball i la Indústria Viva** (MTIV) de Santa Perpètua de Mogoda (la inauguració està prevista a finals del primer trimestre de 2023).

Sense entrar encara en els detalls del complex arquitectònic i del projecte de MTIV, és important destacar aquí que, per al desplegament total del nou museu, ha estat necessari **integrar part dels espais de la nau baixa (Centre Cívic El Vapor) al projecte del MTIV**. Això implica que a mitjans del 2022 el Centre Cívic El Vapor que funcionava a la nau baixa del Vapor Aranyó va deixar de funcionar i el servei de centre cívic es va traslladar a un altre edifici, donant lloc al **Centre Cívic La Rambla**.

2.2 Descripció del complex arquitectònic

El conjunt arquitectònic està compost per dues naus (Nau baixa i Nau alta), un edifici de la caldera, i un jardí (on s'ubica la xemeneia). A més, com espai exterior (tot i no formar part del conjunt), cal contemplar l'existència d'una plaça urbanitzada recentment, batejada amb el nom de Plaça 8 de març, en sintonia amb la proposta del MTIV.

Figura 1.
Vista aèria
del conjunt
Vapor
d'Aranyó i
identificació
dels seus
espais
principals

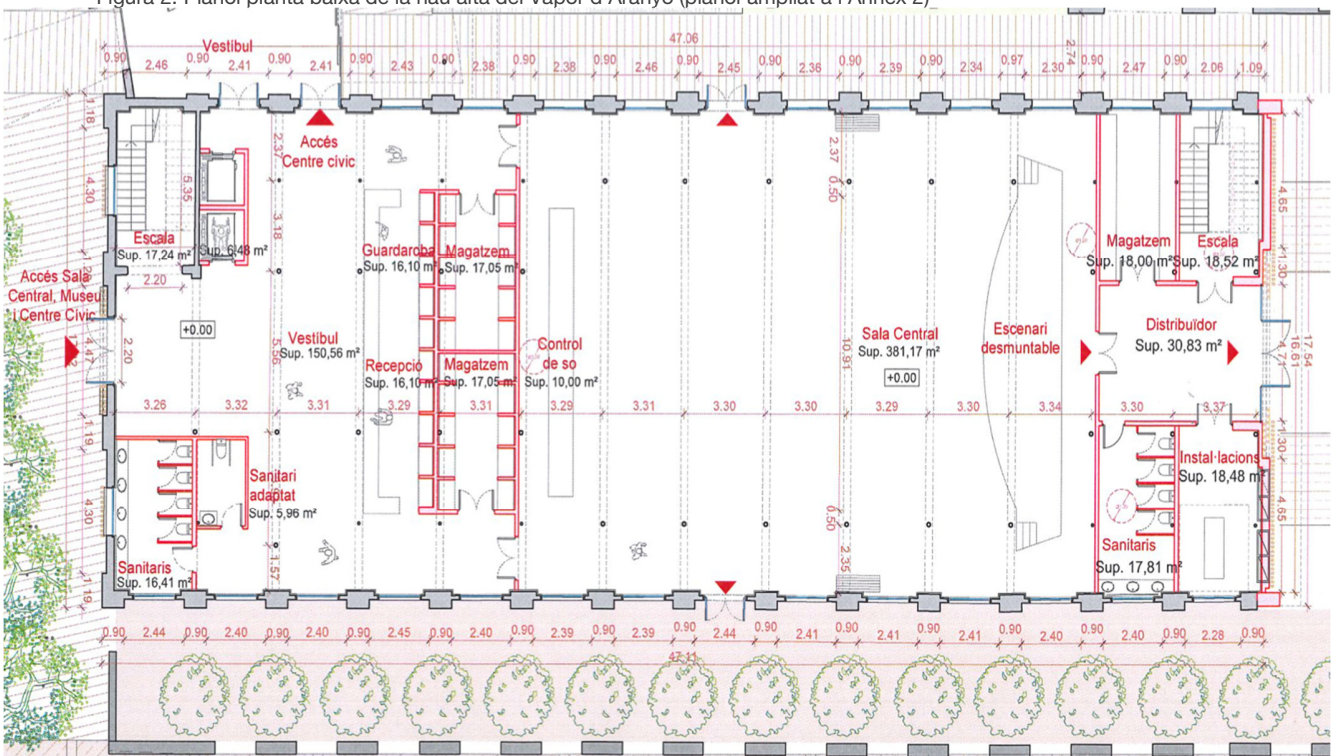
2.2.1. Nau alta

És la més gran de les naus que conformaven la fàbrica tèxtil, està composta per dues plantes i és l'edifici renovat de forma més recent. Aquest edifici acollirà la seu central del Museu del Treball i la Indústria Viva (MTIV), un cop acabades les reformes i acabats els darrers tràmits.

- Planta baixa de la Nau Alta (Figura 2). Disposa d'un vestíbul (150m²), una recepció (16 m²) i una sala central (381 m², la Sala Telers); a banda hi ha espais de distribuïdor, magatzem, sanitaris (a ambdós costats de la nau) i escales. Els usos projectats en aquesta Sala Telers incorporen la instal·lació d'un control de so i llums i escenari desmuntable, pensat per poder acollir activitats culturals polivalents. La sala té un accés independent des de la Plaça 8 de març. Es tracta d'un dels aspectes clau a considerar en la identificació de reptes i oportunitats.

L'aforament és de 743 persones sense restar l'espai ocupat per la tarima, i actualment s'està recalculant l'aforament de l'espai en consideració dels diversos elements a instal·lar i les reformes necessàries per a l'adaptació de l'espai als usos escènics (la previsió és que l'aforament serà aproximadament de 400 persones).

Figura 2. Plànol planta baixa de la nau alta del Vapor d'Aranyó (plànol ampliat a l'Annex 2)

A la zona de recepció s'ubicarà una entrada a la Nau Baixa a través de l'antic vestíbul del Centre Cívic, i la Sala Telers incorpora, a banda de l'accés independent des de la Plaça 8 de març, una sortida directa a la zona de jardí.

- Primera planta de la Nau Alta. Acollirà l'exposició permanent del Museu del Treball i la Indústria Viva (400 m2). A l'Annex 2 s'hi pot trobar el plànol de l'espai.

2.2.2. Nau baixa

És la més petita de les dues naus i és l'espai que ha estat funcionant com a centre cívic fins a l'actualitat (Centre Cívic El Vapor, Figura 3). Ara se sotmet a remodelació per tal d'acollir usos i instal·lacions necessàries del MTIV (Figura 4), compromisos ineludibles per adequar-se als requeriments museístics i del projecte FEDER que n'ha permès el desenvolupament. A continuació es mostra i es descriuen els espais i els canvis derivats de les actuacions:

Figura 3. Plànol antic Centre Cívic El Vapor amb indicació dels àmbits d'actuació (sense delimitar, espais que no es reformen, la Sala Filadora; delimitat en vermell, espais a reformar. Plànol ampliat a l'Annex 2)

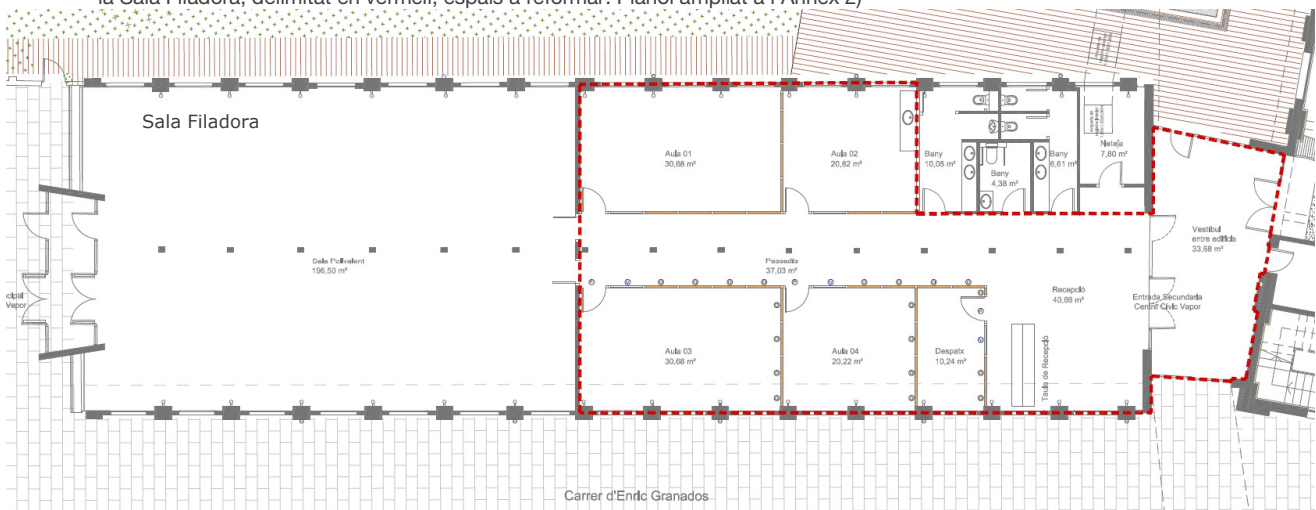
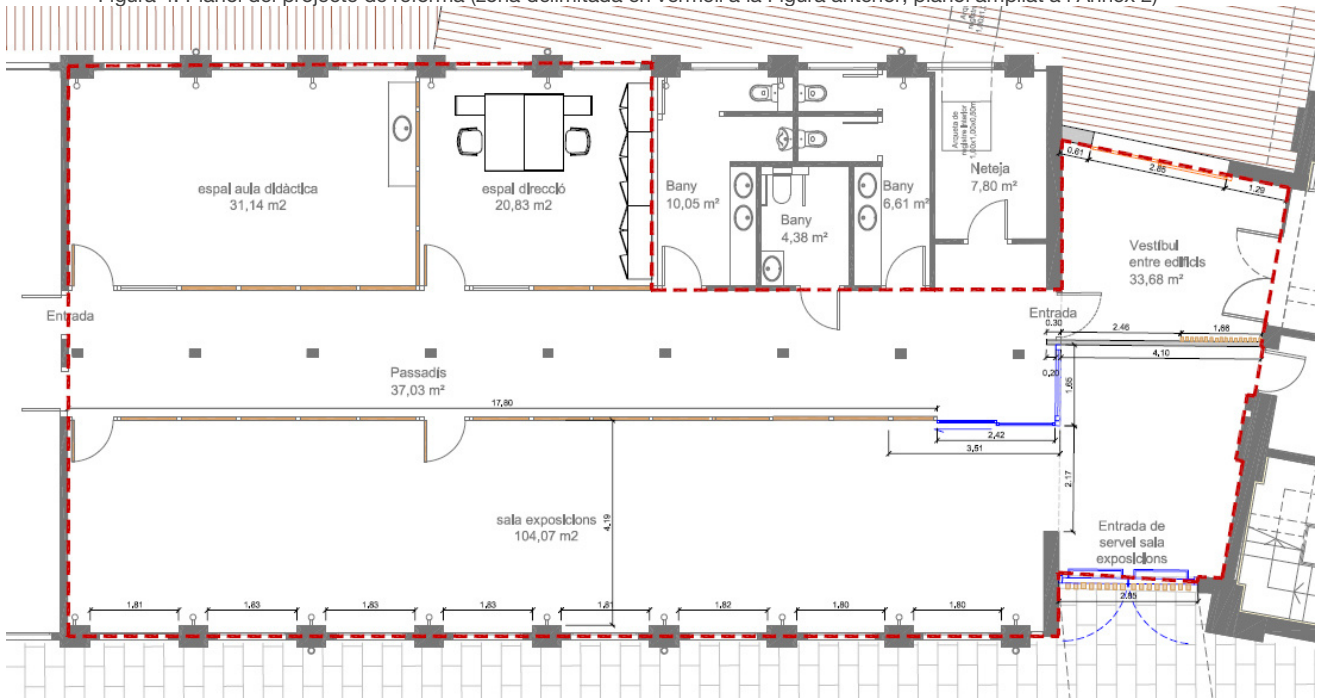
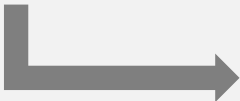

Figura 4. Plànol del projecte de reforma (zona delimitada en vermell a la Figura anterior; plànol ampliat a l'Annex 2)

Espais abans de la reforma (delimitats en vermell a la Figura 3)	Espais després de la reforma (delimitats en vermell a la Figura 4)
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Recepció (41m²). ▶ Despatx (10m²). ▶ Sales de reunió/Aula (2 de 20m² i 2 de 31 m²). <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> </div>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Direcció i despatxos. Espais creats al servei de la gestió del Museu del Treball i la Indústria Viva (21 m²). ▶ Aula Didàctica. Disseny d'un espai pensat per a la realització d'activitats didàctiques en relació al museu (31 m²). ▶ Sala d'exposicions. Un espai pensat per acollir exposicions temporals vinculades amb el museu (104 m²). Tindrà un accés directe des del carrer de forma addicional a l'entrada des del vestíbul entre naus.

Espais que es mantenen

(espai sense delimitar a la Figura 3)

- ▶ **Sala Filadora:** sala gran de la Nau baixa. Es manté aquest espai polivalent amb capacitat per 90 persones (196,5 m²):
 - ▶ Es tracta d'una Sala Filadora que, malgrat tenir-hi algunes columnes de fusta, conforma un espai diàfan que es valora molt positivament per part dels usuaris.
 - ▶ Compta amb equipament tècnic bàsic de so i de projecció (pantalla i projector).
 - ▶ La sala té un accés independent, directe des del carrer, que permet fer-ne ús en horari de tancament de la resta de l'espai o desenvolupar-hi activitat sense entorpir els altres espais mitjançant el pas de públic.

2.2.3. Edifici de la caldera

Forma part de les zones visitables del MTIV i és un edifici annex a la Nau Alta. L'espai té dos nivells i acull la caldera i la màquina de vapor.

2.2.4. Espai exterior

El conjunt arquitectònic disposa també d'un espai exterior que forma part del conjunt arquitectònic i, addicionalment, cal tenir en compte la plaça de recent urbanització que queda integrada a l'entorn:

- Jardins. Espai exterior que formen part del recinte i es troba actualment perimetrat per un mur. S'hi ubica la xemeneia de l'antiga fàbrica. En aquest espai s'obre la possibilitat d'ubicar-hi un bar-cafeteria en un futur.
- Plaça. Espai públic que queda integrat amb el MTIV (per l'accés contrari a la recepció, accés independent a la Sala Telers) i la resta d'espai urbà. No forma part pròpiament del conjunt arquitectònic però és un espai estratègic per al desenvolupament d'activitat.

A l'[Annex 2](#) es poden trobar algunes fotografies de l'espai i els plànols a pàgina completa

2.3.El projecte del Museu del Treball i la Indústria Viva

El Museu del Treball i la Indústria Viva (MTIV) implica l'estructuració d'una **oferta museística radial**, amb el Vapor Aranyó com a seu central i l'església de Santiga i la Granja Soldevila com espais radials (a l'apartat [Equipaments sectorials](#) del diagnòstic del sistema cultural municipal es pot trobar una distribució en el mapa i una descripció de cada espai).

En la proposta museològica es poden identificar **objectius de diferent naturalesa**: tant locals com supralocals, tant en clau social i educativa com de promoció econòmica i desenvolupament local.

La proposta passa no tant per entendre el nou equipament com un museu a mig camí entre un **museu del treball** (relacionats amb la història del moviment obrer i les condicions de vida de la classe treballadora) i un **museu territorial** (enfocats a la interpretació de l'entorn urbà i la seva evolució històrica), sinó com una **combinació específica i singular** que va més enllà d'aquesta tipologia.

El museu és, com a tal, un espai amb una dimensió patrimonial i expositiva central. Els espais que el componen en marquen el seu caràcter general, que es focalitza en la **memòria individual i col·lectiva entorn del treball** i la indústria viva, el que planteja un èmfasi especial en la recerca i, més concretament, en el **paper històric de les dones**. Finalment, el museu és també un equipament cultural, integrat de forma central en l'ecosistema cultural de Santa Perpètua de Mogoda.

S'identifiquen, per tant, **tres elements centrals** que cal mantenir en perspectiva: és museu en la mesura que és patrimoni i memòria, és indústria viva i és un centre cultural.

2.3.1 Missió, visió i valors

Missió

El MTIV vol complir una **doble missió**:

1. En primer lloc, conservar, documentar, fer recerca i difondre, a través de l'educació, l'acció cultural i la promoció turística, el patrimoni cultural (material i immaterial) vinculat a la història de la industrialització de Santa Perpètua de Mogoda.
2. En segon lloc, ser un dinamitzador tant de la ciutat com del turisme a Santa Perpètua de Mogoda, fonamentant-se en el turisme industrial, el patrimonial i el d'Indústria Viva, relacionat amb les empreses en actiu que ofereixen visites a les seves instal·lacions.

Visió

El MTIV aspira a convertir-se en:

- ✓ Un museu obert i innovador.
- ✓ Un museu dinamitzador del turisme cultural i industrial.
- ✓ Un espai al servei de l'educació.
- ✓ Un lloc on es genera i es comparteix coneixement.
- ✓ Un museu participatiu i socialment implicat.
- ✓ Referent de turisme industrial actiu a nivell nacional.
- ✓ Una institució eficient i sostenible.
- ✓ Un espai accessible.
- ✓ Un dinamitzador de la Indústria Viva del territori.

Valors

En aquesta voluntat, el MTIV actua donant un valor central a:

- ✓ La memòria.
- ✓ La participació social, el treball en xarxa i una governança oberta.
- ✓ La sensibilització social, i especialment a la perspectiva de gènere.
- ✓ La sostenibilitat.
- ✓ L'accessibilitat.
- ✓ La planificació estratègica i la innovació.

2.3.2 Programes culturals

El MTIV es conforma amb la visió de ser el projecte de referència en termes de **cultura, turisme i promoció econòmica** a Santa Perpètua de Mogoda i el seu entorn. Serà una eina singular i d'especial valor afegit per a la memòria, la cohesió social i la dinamització econòmica, tal com els programes culturals ideats projecten:

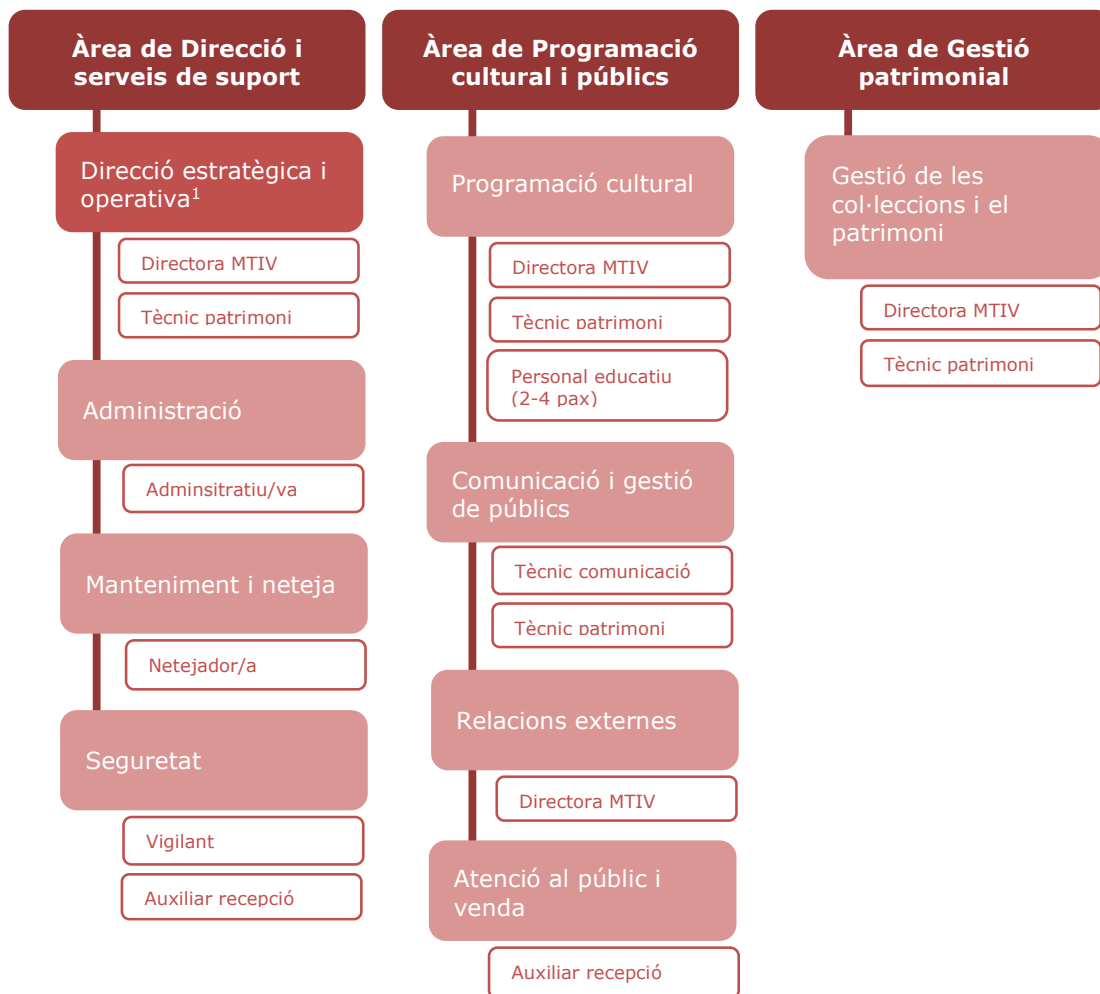
Programes o eixos d'activitat cultural			
Programa de col·leccions	Programa de serveis educatius	Programa de ciutat	Programa d'Indústria Viva
<ul style="list-style-type: none"> ○ Documentació, conservació i adquisicions ○ Recerca i publicacions ○ Producció d'exposicions 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dintre del museu (els equipaments educatius al museu) ○ Fora del museu (el museu als equipaments educatius) ○ Educació en el lleure 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Activitat pròpia ○ Activitat en xarxa (local i supralocal). 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Activitat en col·laboració entre el MTIV i les indústries del territori. ○ Turisme industrial.
Aportació específica en termes de memòria i conservació patrimonial .	Aportació específica en termes d' educació i enriquiment cultural i d'identitat cultural .	Aportació específica en termes d' educació i enriquiment cultural i d'identitat cultural .	Aportació específica en termes de promoció econòmica i turisme industrial .

2.3.3 Gestió

A nivell funcional, s'estructuren **3 grans àrees** sota la direcció del MTIV: Àrea de Gestió patrimonial, Àrea de Programació cultural i públics i Àrea de Serveis de suport.

A nivell de personal, cal considerar la configuració d'un equip flexible i polivalent on destaquen:

- Direcció del MTIV (figura municipal amb dedicació completa).
- Tècnic de comunicació (Àrea de programació cultural i públics) i administratiu/va (Àrea de serveis de suport) que tindran una dedicació parcial (personal compartit procedent d'altres àrees municipals).
- Tècnic patrimonial (Àrea de Gestió patrimonial, una persona).
- Atenció al públic (Àrea de Programació cultural i públics, una persona).
- Servei educatiu (Àrea de Programació cultural i públics, entre 2 i 4 persones).
- Seguretat, neteja i manteniment (Àrea Serveis de suport), ampliació del servei ofert per l'empresa municipal existent.

Un espai destacable de governança és el **Consell tècnic**, que materialitza el caràcter transversal dels objectius del MTIV en matèria cultural i patrimonial, educativa i de desenvolupament local:

- Participen els caps d'àrea o de servei de:
 - Servei de Desenvolupament Local i Comerç.
 - Servei d'Urbanisme i planificació.
 - Unitat de Comunicació.
 - Unitat d'Educació.

- Es desenvolupen tasques de:
 - Coordinació amb el Museu a partir dels diferents programes que desenvolupa.
 - Assessorament a la direcció.
- Mantenen una periodicitat bianual.

Adicionalment, amb una naturalesa i objectius molt diferents, en relació específicament a l'Església de Santiga, existeix un espai compartit amb l'Associació Amics de Santiga (associació implicada en la gestió del conjunt de l'espai propietat del Bisbat de Terrassa). Es tracta de la **Comissió Santiga**:

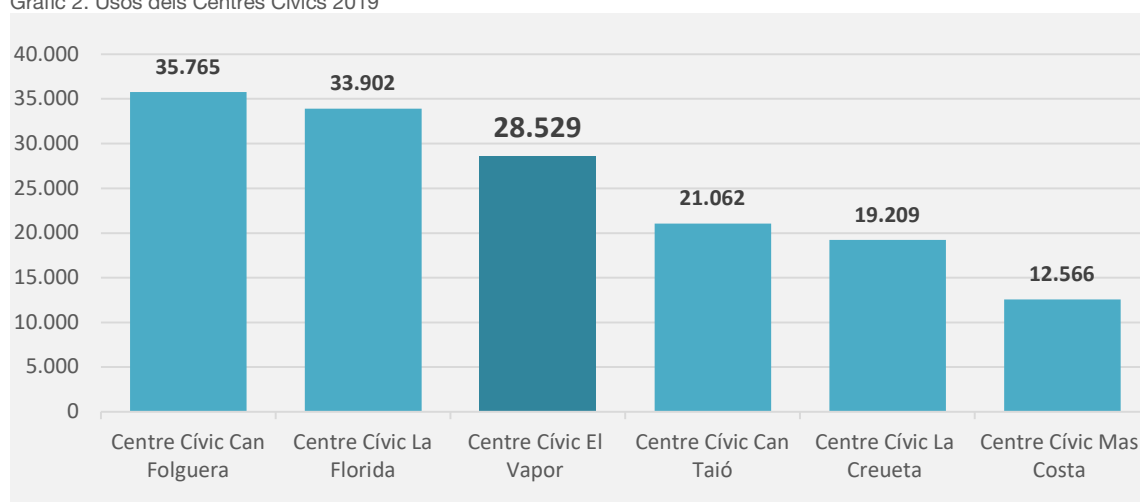
- Hi participa la direcció del MTIV, el bisbat i l'entitat Amics de Santiga.
- Es reuneix de forma bianual amb l'objectiu de planificar i coordinar l'activitat i tractar les qüestions relatives a la gestió de l'espai.
- La direcció del MTIV exerceix el lideratge i les funcions de secretaria de la Comissió.

2.4. Centre Cívic El Vapor i Centre Cívic La Rambla: elements rellevants del trasllat

Activitat al Centre Cívic El Vapor

Des de la seva posada en marxa l'any 2005 el Centre Cívic El Vapor ha augmentat a un ritme molt ràpid els seus usos, assolint el seu pic l'any 2019 amb un total de 28.529 usos. Això el situa en el tercer lloc en la comparativa d'usos de la resta de Centre Cívic del municipi, molt per davant de Can Taió, La Creueta i Mas Costa.

Gràfic 2. Usos dels Centres Cívics 2019

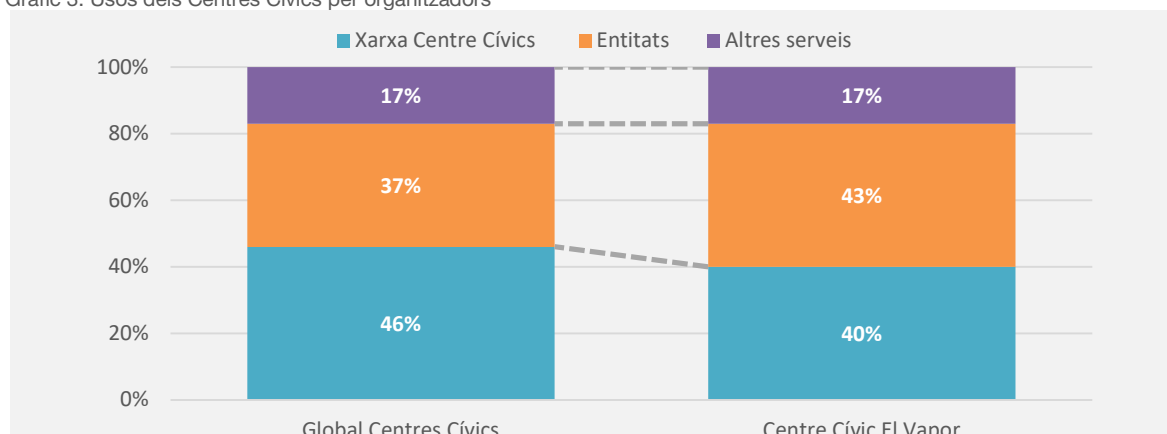

En motiu de la pandèmia, l'activitat al Centre Cívic El Vapor s'ha reduït de forma molt important: al 2021 els usos encara van ser de 11.041, menys d'un terç que el 2019; i el 2022 els usos van ser de 14.563. Cal considerar que a partir del setembre de 2022 només es va mantenir l'activitat de la Sala Filadora i la resta ja s'havia traslladat.

Així, el trasllat s'ha produït en un **moment de menor activitat** (val a dir que només s'estava recuperant lleugerament a nivells anteriors a la Covid-19). Això pot haver facilitat el trasllat en el curt termini, però generarà tensions conforme es vagi recuperant activitat i sigui necessari afrontar la situació amb les condicions del nou servei de Centre Cívic en un altre edifici (següent apartat, Centre Cívic La Rambla).

En comparació al conjunt de centres cívics, l'**activitat al Vapor estava marcada per la presència de les entitats**. En el global de centres cívics els usos vinculats a l'activitat d'entitats era l'any 2019 del 37%, mentre al Centre Cívic El Vapor aquest percentatge ascendeix al 43%.

Gràfic 3. Usos dels Centres Cívics per organitzadors

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Memòria 2019 Xarxa de Centres Cívics l'Ajuntament de Santa Perpètua de la Mogoda

Fins a un total de 9 entitats eren residents del Centre Cívic El Vapor, i un total de 6 en feien un ús puntual (però prou destacable com per fer-les constar):

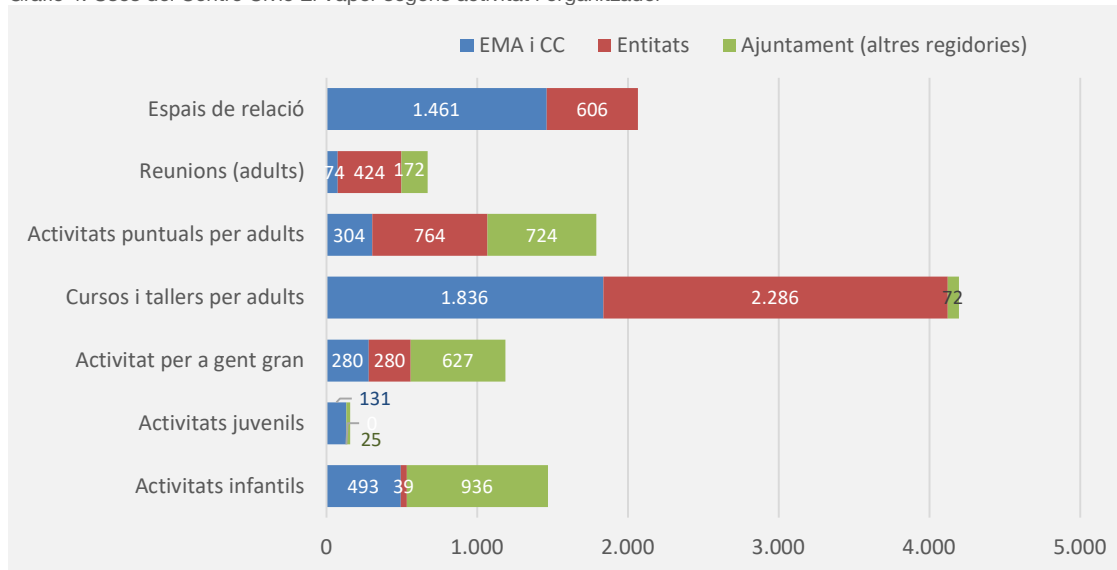
Entitats residents	Entitats puntuals
1. Associació d'Activitats i Tallers (ACITA SPM)	1. Versió Subtitulada
2. Aula d'Extensió Universitària	2. Centre Excursionista Santa Perpetua
3. AAVV Centre vila	3. Amics de Santiga
4. Ball de gitanes	4. Agrupació Sardanista
5. Cadència	5. Colla jove gegantera
6. CREM	6. Mogoda country
7. Espiral Catalunya	
8. Casal d'Avis	
9. Carreters Sant Antoni Abat	

Les dades d'activitat del Centre Cívic El Vapor destaquen (Gràfic 4), en primer lloc, i seguint el patró tant general com històric, que l'activitat majoritària són cursos i tallers per adults, amb més de 4.000

usos l'any, seguida de lluny pels anomenats espais de relació² (lleugerament per sobre dels 2.000 usos/any), les activitats puntuals per adults, i les activitats infantils.

Del gràfic 4 es desprèn també que l'activitat de les entitats és remarcable en qüestió de cursos i tallers per adults, d'activitats puntuals per adults i de reunions. Les entitats també fan una aportació en concepte d'espais de relació i de reunió i d'activitat per a gent gran. Per contra, en activitats infantils i juvenils el seu pes és inexistent o molt poc significatiu; són camps on es mobilitzen l'Escola Municipal d'Arts (EMA), els Centres Cívics (CC) i les altres regidories de l'Ajuntament.

Gràfic 4. Usos del Centre Cívic El Vapor segons activitat i organitzador

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Memòria 2022 del Centre Cívic El Vapor

En concret, a la Sala Filadora es realitzen activitats de molt diversa naturalesa. Prenent com a referència un mes qualsevol, l'anàlisi detecta que cada dia s'hi desenvolupen cursos de ioga i pilates, de *full body*, de relaxació o d'estiraments i manteniment físic; activitats que representen el gruix principal d'activitat.

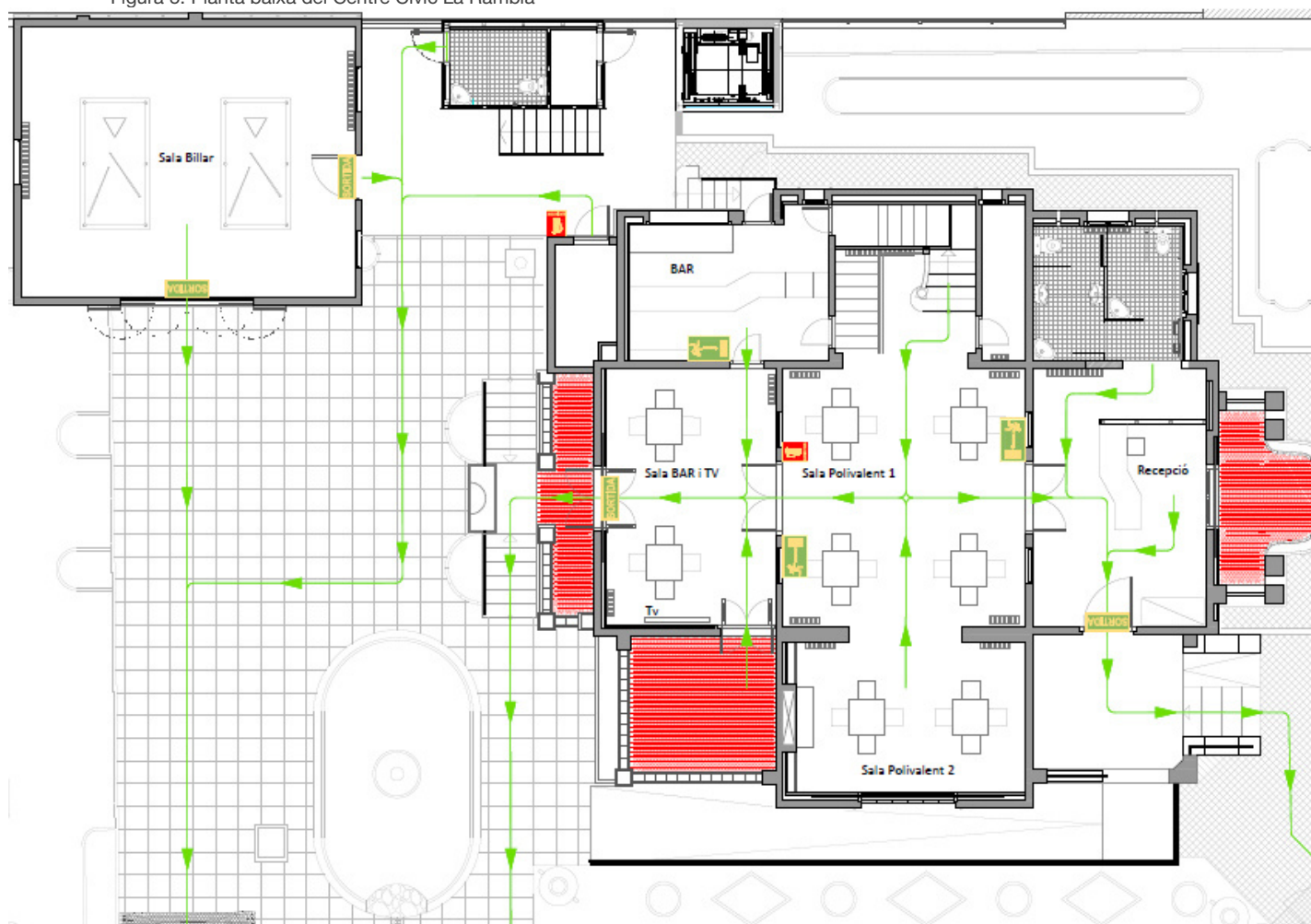
Adicionalment s'hi realitzen assajos amb una menor periodicitat assajos d'entitats de cultura popular (activitats com ara dansa o cant coral) i puntualment també hi ha activitats com ara presentacions de plans o campanyes locals i reunions d'entitats locals.

² La finalitat d'aquests és donar resposta a les necessitats de relació social i a l'apoderament individual i col·lectiu mitjançant activitats com: labors, patchwork, Cuina del cívic, Hora del cafè, Parlem en anglès, jocs de taula, Escacs en família, manualitats, La xarxa camina (sortides per caminar), macramé, espais obert de connexió a internet, punt i punt de creu.

Trasllat i nou servei de centre cívic a La Rambla

A diferència del Centre Cívic El Vapor, que era un espai de planta única de gestió i ús molt pràctic (apartat 2.2), el Centre Cívic La Rambla està conformat per un edifici principal de dues plantes i un edifici annex també de dues plantes. Originalment els dos edificis no estan connectats i tenen accés directe des de l'exterior (des del recinte del jardí), però una estructura construïda expressament els connecta i hi dona accés mitjançant ascensor, escales i passarel·les. Els edificis estan envoltats d'un jardí perimetrat.

Figura 5. Planta baixa del Centre Cívic La Rambla

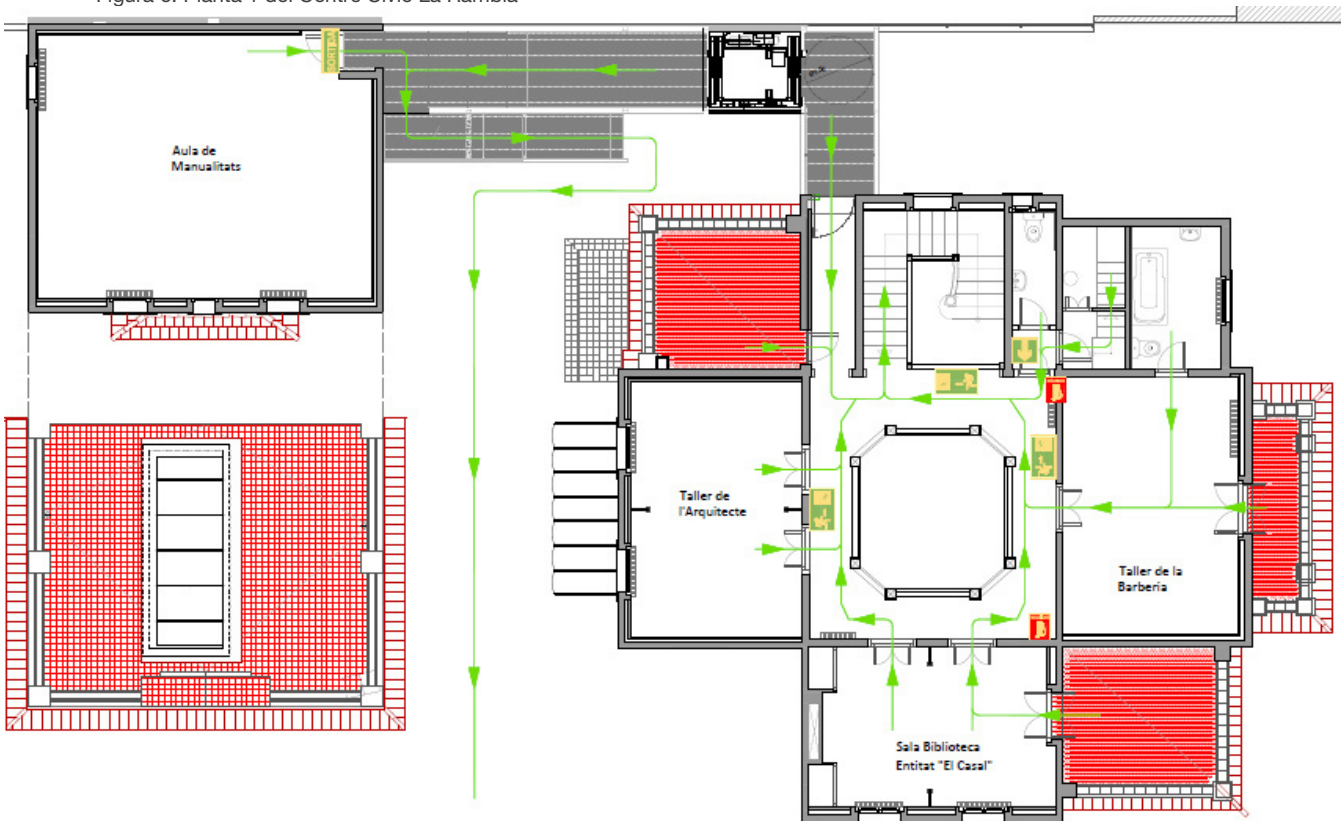
Actualment l'edifici principal acull el bar de l'antic Casal d'Avis a la planta baixa (en total 36m²), juntament amb la recepció i un espai polivalent divisible en dos (el hall o sala polivalent 1, amb 38m², i la sala polivalent 2, amb 17m²).

L'edifici annex acull l'anomenada Sala Billar. Aquest espai, juntament amb el de bar, estan actualment reservats per a ús prioritari de l'Associació de la gent gran i pensionistes, que gestionava

el conjunt de l'espai amb anterioritat al canvi (el Casal d'Avis) i segueix gestionant l'espai de bar. Aquest edifici té una planta de 45m².

A la primera planta hi ha 3 espais a l'edifici principal: el Taller de l'Arquitecte (22m²), el Taller de la Barberia (22m²) i la Sala Biblioteca (19m², aquesta última està reservada a l'Associació de la gent gran i pensionistes). A la planta primera de l'edifici annex hi ha una sala diàfana que és l'Aula de Manualitats, amb 45m².

Figura 6. Planta 1 del Centre Cívic La Rambla

Entre les **diferències del Centre Cívic La Rambla amb El Vapor** en destaca la falta d'una sala equiparable a la Sala Filadora. La configuració arquitectònica de la planta del Centre Cívic La Rambla no és equiparable en cap cas, donat que no hi ha cap espai diàfan de la mida de la Sala Filadora (196,5m²).

L'Aula de Manualitats ofereix un espai diàfan i adaptable, però és un espai de dimensions reduïdes (45m²). Per contra, el Centre Cívic La Rambla té un espai de jardí perimetrat que no existia al Centre Cívic El Vapor.

Tenint en compte tots aquests elements, el Centre Cívic El Vapor i el Centre Cívic La Rambla no es poden equiparar com dos equivalents funcionals: el manteniment d'activitat vinculada als usos de centre cívic a la Sala Filadora és, ara per ara, ineludible.

La Sala Filadora de l'antic Centre Cívic El Vapor manté tota la seva activitat vinculada a gimnàstica, assajos d'entitats de cultura popular i altres esdeveniments puntuals com ara presentacions o reunions amb molta assistència.

L'activitat traslladada, per tant, és aquella de menor format que es desenvolupava a les sales de reunions. Això significa també que les entitats que hi tenien establerta la seva residència s'han traslladat al Centre Cívic La Rambla.

En relació al fet que hi hagi espais reservats a l'Associació de gent gran i pensionistes al Centre Cívic La Rambla, es preveu que la transició completa a espais totalment disponibles per a ús de centre cívic es completi amb el transcurs dels propers anys. En l'actualitat, la relació de l'Ajuntament amb l'Associació de gent gran i pensionistes es valora positivament, i hi ha bona predisposició per la seva part. Cal considerar que, des del punt de vista de l'Associació de gent gran i pensionistes, el trasllat del servei de centre cívic a l'espai que ocupaven ha suposat un horari d'obertura més ampli del que ells podien assumir i compartir responsabilitats en la gestió de l'espai i del seu dia a dia (anteriorment no hi havia personal municipal propi al mateix equipament).

El **personal** municipal vinculat al Centre Cívic La Rambla és el mateix que hi havia al Centre Cívic El Vapor. Es tracta d'un equip de **2 persones** compostat per la coordinadora i la conserge.

Amb aquest personal actualment s'organitzen per cobrir també les necessitats de la Sala Filadora (sota la responsabilitat de la coordinadora, a més, hi ha un altre centre cívic³). La nova situació genera dificultats perquè es tracta d'un espai fora del propi recinte de La Rambla.

A més, el trasllat al Centre Cívic La Rambla ha suposat una adaptació de l'horari i això genera unes millores: un horari d'obertura més ampli. En l'actualitat, es manté l'horari de matins (9.30h a 12.30h) i l'horari de tardes és de les 15h a les 20h, mentre al Centre Cívic El Vapor abans era de les 17h a les 22h.

³ Actualment la gestió dels centres cívics s'organitza de la següent forma: existeix un coordinador per cada dos centres cívics. En aquests moments la coordinadora del Centre Cívic La Rambla exerceix la coordinació d'un altre centre cívic i també de la Sala Filadora de l'antic Centre Cívic El Vapor.

En aquest punt cal remarcar que la franja entre els 20h i les 22h és d'ús habitual per a associacions i les seves activitats de caràcter intern (reunions, assajos), de manera que aquestes necessitats es cobreixen mitjançant la cessió de claus per a l'ús de l'espai en horari de tancament al públic, quan no hi ha personal municipal. Si bé això permet cobrir amb les necessitats, dificulta fer-ho amb les mateixes garanties que quan les activitats es desenvolupaven amb personal municipal a l'equipament.

3. EL SISTEMA CULTURAL

A través d'un total de 5 apartats es realitza una aproximació als aspectes centrals dels sistema cultural del municipi, contribuint així a definir el marc del futur equipament del Vapor Aranyó i, en específic, del MTIV.

Els apartats d'anàlisi són:

- Equipaments culturals
- Associacionisme cultural
- Programació cultural
- Comunicació de la cultura
- Organització municipal de la cultura

Al final de cadascun dels 5 subapartats es recullen les notes rellevants de cara al disseny de les actuacions estratègiques en clau de Vapor Aranyó. Aquestes notes es destaquen en un requadre de text ombrejat.

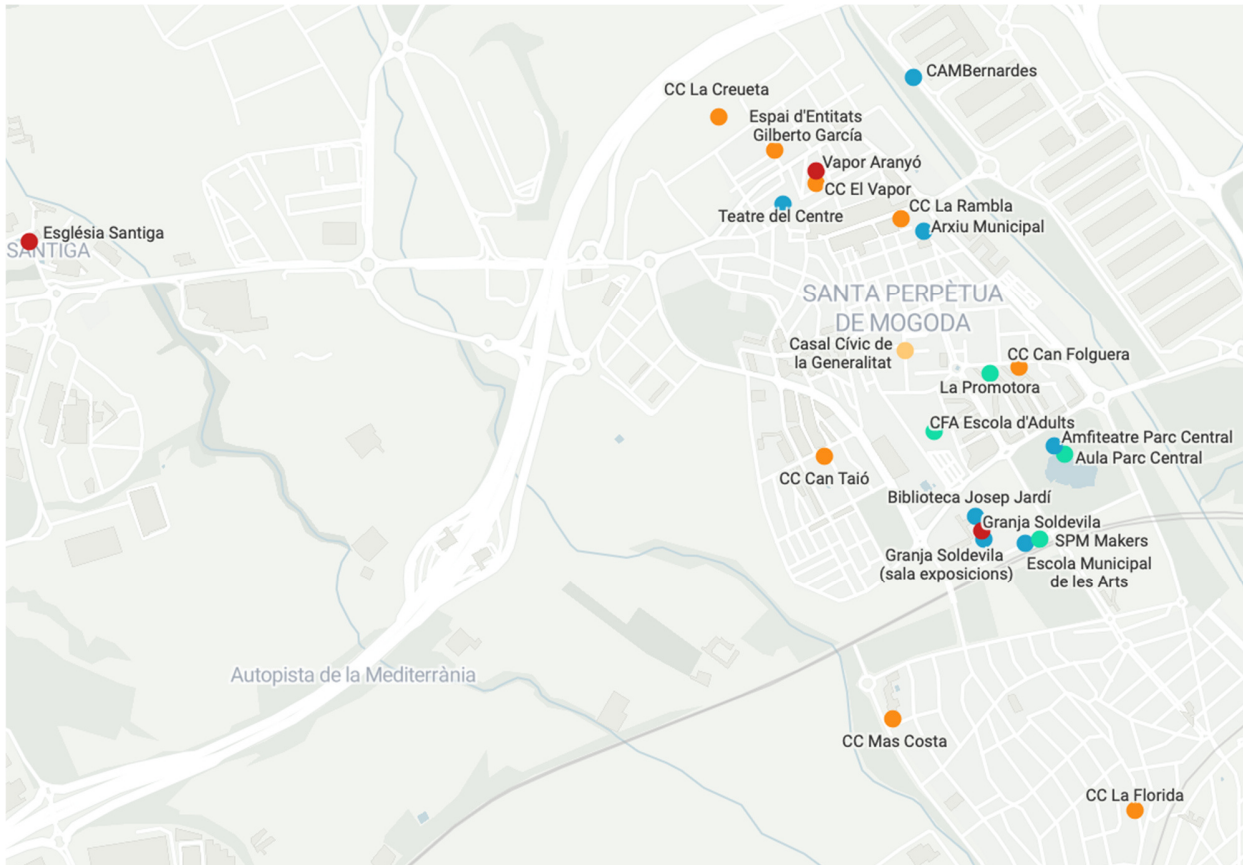
3.1 Equipaments i espais d'ús cultural

El conjunt d'equipaments culturals són aquells que permeten dotar a la ciutat d'espais on desenvolupar l'activitat cultural, conformant motors de la vida social i cultural. Santa Perpètua de Mogoda engloba un seguit d'equipaments culturals que, considerant-ne les seves funcions, es poden classificar mitjançant la següent tipologia, útil per desenvolupar una mirada estratègica:

- **Equipaments sectorials** (on es consideren els espais escènics, els vinculats a la lectura i el coneixement, els patrimonials, etc.).
- **Equipaments de cultura de proximitat** (els centres cívics, principalment).
- **Altres equipaments polivalents** (rellevants per donar cabuda a interseccions de la cultura amb altres àmbits).

Mapa 5. Ubicació equipaments culturals

- Equipaments de cultura de proximitat
- Equipaments sectorials
- Seu i espais radials MTIV
- Altres equipaments polivalents

Font: elaboració pròpia

Com s'observa en el mapa, el conjunt d'equipaments culturals es concentra el nucli de població de Santa Perpètua de Mogoda i en el centre geogràfic del poble, entre aquest nucli i La Florida.

Els centres cívics són els equipaments més descentralitzats, i de fet n'hi ha un a cada barri. Al nucli de La Florida, on també s'ubica el barri de Mas Costa a part del propi barri de La Florida, hi trobem únicament els seus centres cívics.

A la zona del centre geogràfic del poble s'hi concentren part dels equipaments culturals. Com es veurà, destaca la zona del complex de la Granja Soldevila on hi haurà una seu radial del MTIV, a més de les actuals sales d'exposició, biblioteca, escola d'art... també en aquesta zona propera s'hi concentren altres equipaments polivalents.

Equipaments sectorials

Els equipaments sectorials són aquells que conformen el nucli de l'ecosistema cultural, espais orientats de forma principal al desenvolupament d'activitat pròpiament cultural.

- Un dels espais centrals de la vida cultural al municipi és l'**Escola Municipal de les Arts (EMA)**, de gestió directa municipal. La major part de la formació està vinculada a música, en primer lloc, i a dansa, en segon lloc. També es fan cursos i tallers de teatre, cinema/videoart, fotografia, videojocs, arts plàstiques i tècniques decoratives.

S'ubica dins del complex de la Granja Soldevila, juntament amb la Biblioteca Josep Jardí i altres serveis i equipaments culturals del municipi. L'acció de l'EMA no queda arrelada únicament a la seva seu central, sinó que s'articula de forma descentralitzada a altres espais del municipi, principalment als centres cívics.

Cal considerar que el complex de la Granja Soldevila es situa en el centre geogràfic de la ciutat, en un espai de frontissa entre el centre històric i els barris que van eixamplar-lo i La Florida i el barri més recent de Mas Costa. Aquest centre geogràfic ha esdevingut centre urbà gràcies a la concentració d'equipaments i serveis municipals de diversa naturalesa (equipaments esportius i culturals, serveis i oficines municipals, parcs, passeig...).

- La **Biblioteca Josep Jardí**. Disposa de dues plantes i un total de 1.580 metres quadrats en diferents espais, dos relacionats amb la consulta i la lectura i un que funciona com espai d'exposicions i sessions de cinema. L'equipament està situat al complex de la Granja Soldevila.
- Les **sales d'exposició Espai 1, Espai 2 i Espai 3** estan orientades a les arts plàstiques i visuals (a l'apartat de programació es descriuen les línies expositives de cadascuna de les sales). Són gestionades directament pel Servei d'Acció sociocultural de l'Ajuntament i s'ubiquen al mateix edifici de la biblioteca, al complex de la Granja Soldevila.

L'Espai 1 és una planta rectangular diàfana de 128 metres quadrats en total, l'Espai 2 una planta de 82 metres quadrats i, finalment, l'Espai 3, té fins a 97 metres quadrats però aprofita un espai de distribució que incorpora una escala de l'edifici i dona pas a altres estances.

- L'**Arxiu municipal**. Es troba a l'Ajuntament de Santa Perpètua de la Mogoda (al centre històric), desenvolupa les tasques de gestió de la documentació que es troba activa, però alhora realitza una tasca de gestió i conservació de la documentació semiactiva i històrica.

- El **Teatre del Centre Parroquial**. Espai de gestió privada que acull a diverses entitats i consta d'instal·lacions preparades per desenvolupar obres de teatre, música, dansa i esdeveniments variats. Situat al Passatge de la Rectoria, al centre històric, molt a prop del Vapor Aranyó.

L'espai disposa d'equipament tècnic i és un teatre a la italiana amb capacitat per unes 290 persones. Té una caixa escènica de 25 metres i una boca de 100 metres i pot acollir produccions amb una mínima complexitat tècnica, en els rangs de petit i mitjà format.

La propietat de l'espai és del Bisbat de Terrassa i la gestió la du a terme l'Associació d'Amics del Centre Parroquial, que aglutina a les diverses entitats del municipi que en fan ús.

Existeix un conveni d'ús de l'espai entre l'Ajuntament i l'entitat esmentada. En els darrers 15 anys la mitjana d'usos per part de l'Ajuntament ha estat de 22 usos anuals. El conveni regula els usos de l'espai per part de l'Ajuntament com a contraprestació a les inversions que hi ha realitzat per adequar l'equipament a les necessitats concretes d'ús (la propera inversió està relacionada amb l'adequació de la climatització de l'espai, donat que actualment no compta amb aire condicionat i el sistema de calefacció és antic).

- L'espai de **CAM Bernades** (Centre d'Assaig Musical) és un equipament sectorial vinculat a joventut i a la música. Es situa a l'espai exterior del municipi i disposa d'instal·lacions pel desenvolupament d'activitats musicals com ara bucs d'assaig i sala d'espectacles.

Compta amb una sala d'espectacles per a 300 persones de peu i 130 persones assegudes i tot l'equipament tècnic necessari. En quant a bucs d'assaig, hi ha 4 espais insonoritzats i equipats amb bateria.

L'associació de joves La CAMissió gestiona l'espai de propietat municipal, que depèn del Servei d'Equipaments Culturals (sota la Regidoria de Cultura, Joventut, Transparència i Comunicació).

- Dins del Parc Central es troba l'**amfiteatre** que, si bé no és específicament un equipament sectorial, sí se'n fa un ús cultural rellevant. Constituït per cinc graons que reproduïxen la idea dels amfiteatres grecs i romans, permet acollir un gran nombre de persones per poder gaudir d'espectacles culturals de música, teatre i dansa a l'aire lliure.

- **Museu del Treball i la Indústria Viva**. El museu entrarà en funcionament el març de l'any actual (2023), i es tracta d'un equipament de gestió municipal (amb determinats serveis externalitzats) vinculat al patrimoni i a la memòria de la vila.

Tot i això, també s'orienta a acollir un cert grau d'activitat polivalent amb els espais funcionals per aquesta finalitat (Sala Telers, Sala Filadora i jardí).

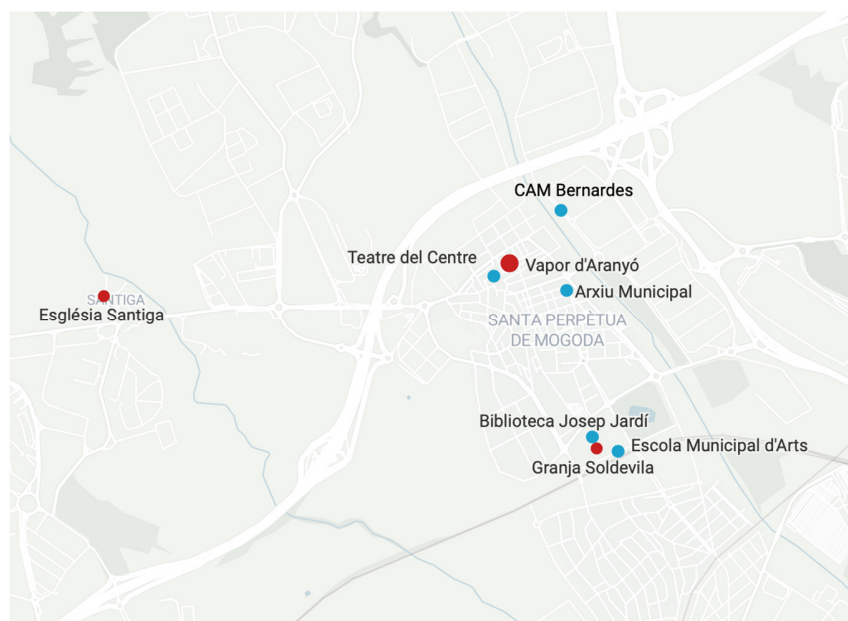
En relació al MTIV cal recordar que és una xarxa radial conformada per tres espais (es descriuen a continuació), que ha de desenvolupar un paper singular en clau de promoció econòmica i turisme a la ciutat i que està centrat en un relat sobre les persones, especialment les dones, i les seves experiències en relació al treball i la vida al municipi.

El seu espai principal (el **Vapor Aranyó**) està ubicat al centre històric (al barri de Centre Vila), on existeix un sentiment de pertinença rellevant de la població amb el “poble” de Santa Perpètua de la Mogoda i una identificació de molta de la seva població, especialment les persones més grans i les dones, amb l’antiga fàbrica.

A banda de l’espai ja descrit en l’apartat inicial (la seu central del Vapor Aranyó, que s’inaugurarà el 4 de març de 2023), la xarxa radial, que entrarà en funcionament en dues fases posteriors, considera els següents espais:

- 1. Granja Soldevila.** S’inaugurarà l’11 de març de 2023. En aquest complex de propietat municipal s’habiliten uns espais concrets que formaran part del MTIV: l’antic celler, l’avantsala formatgeria i la formatgeria. La visita es desenvoluparà de forma autònoma i s’acompanyarà de suport audiovisual i d’il·luminació, hi ha exposició de mobiliari, peces i altres objecte, i incorpora també la recreació d’olors. La voluntat concreta d’aquest espai dins de la xarxa que conforma el museu és presentar l’arribada de la revolució industrial i el seu impacte en la cuina catalana, la transformació del model productiu, el sistema de vida en una colònia agrícola, l’arquitectura modernista i l’alimentació en la societat del moment.
- 2. Església de Santiga.** Actualment està en fase d’obres per habilitar l’espai a la nova funció com a seu radial del MTIV i no té data concreta d’obertura. El visitant accedirà per l’antiga Rectoria al nou espai expositiu, format per una recepció i dues sales. L’objectiu és fer difusió del cicle del treball al camp i la vida rural en la societat medieval, i el suport de la visita és una exposició de troballes arqueològiques de l’entorn i una projecció audiovisual. L’Església de Santiga s’ubica en el nucli de Santiga (nucli agrícola apartat del nucli urbà), és propietat del Bisbat de Terrassa i l’Associació d’Amics de Santiga tradicionalment ha sigut l’encarregada de gestionar i conservar l’espai. L’Ajuntament ha participat en la seva rehabilitació i té un conveni d’ús de l’espai.

Mapa 6. Ubicació dels espais del Museu del Treball i la Indústria Viva i de la resta d'equipaments culturals sectorials

Font: elaboració pròpia

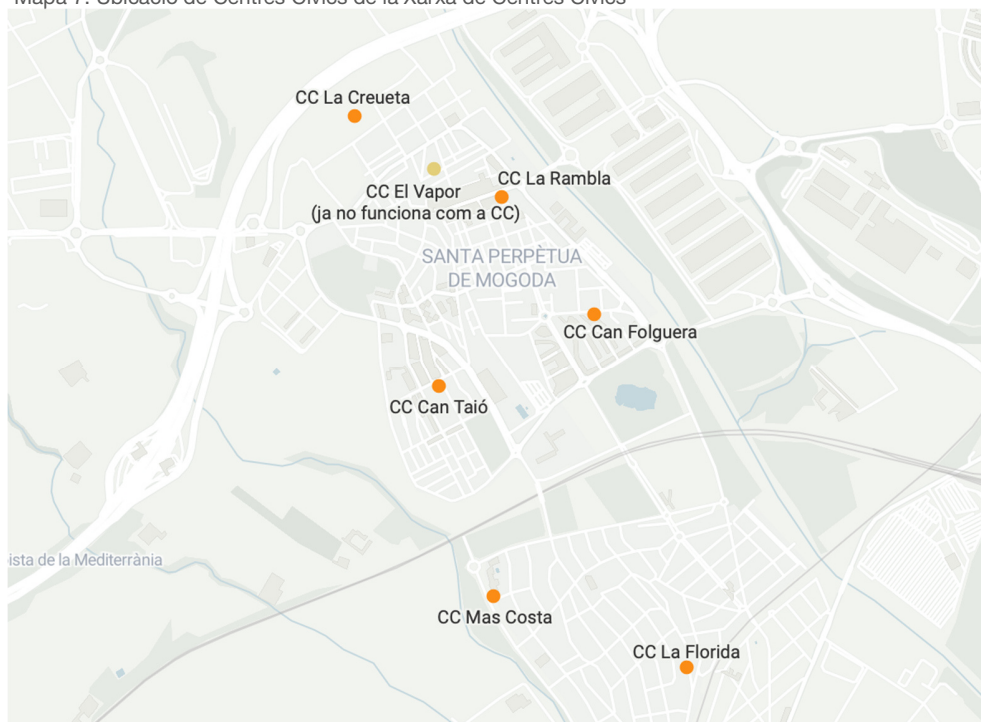
Equipaments de cultura de proximitat

Santa Perpètua de Mogoda compta amb un seguit de centres cívics on es desenvolupen activitats multidisciplinàries des d'una perspectiva transversal i arrelada als seus entorns, és per això que s'agrupen aquests equipaments com aquells on es duu a terme la **cultura de proximitat**. Tots ells són gestionats per una unitat administrativa pròpia depenent del Servei d'Acció sociocultural.

Dins d'aquesta tipologia d'equipaments també pot ubicar-se el **Casal Cívic de la Generalitat**, tot i que en aquest cas està adscrit a la Direcció General d'Acció Cívica i Comunitària del Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya.

Un fet molt destacable a nivell d'estratègia cultural al municipi és l'estructuració dels Centres Cívics en xarxa amb l'objectiu de dotar tots els barris d'un lloc de trobada i relació social i d'activitat cultural, amb la voluntat d'enfortir l'entramat social i configurar referents de proximitat als barris.

Mapa 7. Ubicació de Centres Cívics de la Xarxa de Centres Cívics

Font: elaboració pròpia

La xarxa està conformada per sis centres cívics:

1. Centre Cívic Can Folguera.
2. Centre Cívic Can Taió.
3. Centre Cívic La Creueta i Espai d'Entitats Gilberto García.
4. Centre Cívic La Florida.
5. Centre Cívic Mas Costa.
6. Centre Cívic La Rambla: centre cívic que acull el servei que anteriorment oferia el Centre Cívic El Vapor al barri Centre Vila. Cal considerar, malgrat això, que al Vapor Aranyó es mantindrà l'espai de la Sala Filadora desenvolupant una dinàmica d'activitat vinculada als mateixos usos que venia cobrint en el context del Centre Cívic El Vapor.

Es tracta d'una xarxa de centres cívics potent que ha permès al municipi tenir un gran moviment social, realitzant una funció de proximitat amb la ciutadania a partir del desenvolupament d'activitats transversals i amb un important contacte personal per part de l'equip tècnic. A l'apartat de Programació cultural s'amplia la informació de centres cívics amb dades d'usos.

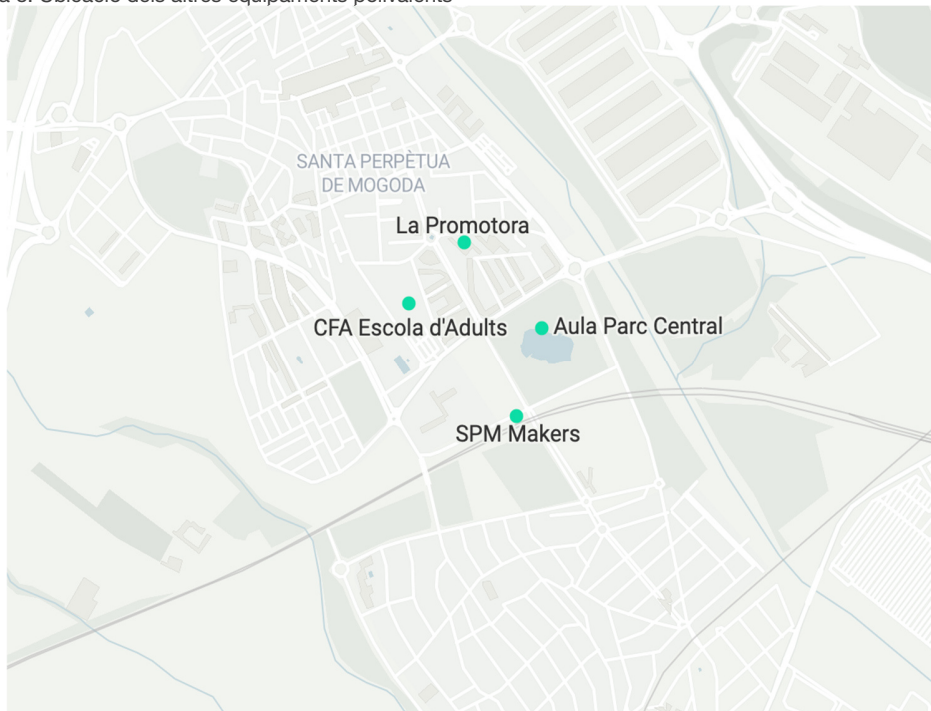
Altres equipaments polivalents

Els darrers espais que s'identifiquen són els que disposen d'unes instal·lacions polivalents o d'altres àmbits en que la cultura pot generar interseccions i espais de col·laboració.

Dintre d'aquesta tipologia s'identifiquen quatre equipaments:

- **L'Aula del Parc Central** (gestionat per Medi Ambient), que acull activitat des d'una perspectiva formativa, en relació amb el medi ambient i la sostenibilitat, pensat per a famílies i centres educatius.
- **SPMarkers** (gestionat per Empresa i comerç), en relació a la tecnologia, realitzant sessions didàctiques i de creació vinculades a la fabricació digital destinades a empreses, professionals en actiu, autònoms, persones en situació d'atur o que vulguin millorar la feina actual i grups provinents de Centres de Formació.
- **La Promotora** (gestionat per Joventut), l'oficina jove del municipi on es desenvolupen tallers i activitats de dinamització i suport d'aquest col·lectiu, complint també amb la funció de punt de trobada d'entitats juvenils de la ciutat.
- El **CFA Escola d'Adults Can Folguera** (gestionat per Educació), amb una oferta educativa relacionada amb els graus d'educació obligatòria (primària i secundària), la preparació per cicles formatius de grau superior, idiomes (inclòs el català) i ofimàtica.

Mapa 8. Ubicació dels altres equipaments polivalents

Font: elaboració pròpia

Santa Perpètua en relació al PECcat

En referència als equipaments locals dels municipis, el Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya⁴ dibuixa una xarxa bàsica d'equipaments dels que han de disposar per tal de garantir l'accés a la cultura de forma universal i amb la voluntat de que els municipis puguin disposar d'una àmplia oferta pública d'equipaments i serveis culturals.

Amb la voluntat de buscar un equilibri òptim entre la millora de l'oferta pública de serveis culturals i les possibilitats de poder afrontar-la en termes de viabilitat per part de les administracions públiques implicades, s'estableixen uns estàndards en funció de les capacitats dels municipi.

Seguint els estàndards marcats pel Pla d'Equipaments Culturals, Santa Perpètua de la Mogoda, com a municipi de 26.033 habitants hauria de disposar dels equipaments que es descriuen a continuació:

Santa Perpètua de Mogoda en relació als estàndards del PECcat		
	Estàndards Poblacionals 10.000 – 30.000	Compliment Santa Perpètua de Mogoda
Arxiu Municipal	450-475 m2	Sí (sense xifres exactes)
Biblioteques	1 Biblioteca Local	Sí (lleugerament per sota en m ²)
Centres Culturals polivalents (centres cívics)	1 ampliat o 2 bàsics	Sí (per sobre en número de centres)
Equipament escènic-musical bàsic local	400 places d'aforament o 2.250- 2.500 m2	No (espai d'aforament inferior i de gestió privada)
Espais d'arts visual multifuncional	410 m2	Sí (lleugerament per sota en m ²)

⁴ Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya 2010-2020. Consulta disponible a:
https://cultura.gencat.cat/ca/detall/Articles/00_PUBLI_PECentre_CivicAT

En general, analitzant la relació entre els estàndards marcats pel Pla d'Equipaments culturals i els equipaments culturals municipals, es detecta la mancança d'un equipament escènic-musical amb un aforament superior a les 400 places i que sigui de titularitat municipal. És possible que la Sala Telers pugui arribar a aquest aforament, tot i que actualment és una qüestió que es troba sota estudi. Malgrat això, en clau de metres quadrats és un espai inferior.

Pel que fa els espais d'arts visuals el municipi augmentarà l'oferta amb la sala d'exposicions temporals que s'integrarà dins de la Nau Baixa del MTIV i ampliarà així els metres quadrats d'aquest tipus d'espais aconseguint una xarxa rellevant d'espais vinculada a l'activitat expositiva. Tot i això, cal considerar que l'espai tindrà una dinàmica de programació vinculada al discurs del conjunt museístic.

Destaca per últim la importància de la Xarxa de Centres Cívics. En concret, comparat amb la referència del PECcat, la situació és molt bona, superant amb escreix els mínims que aquest considera. Aquesta constel·lació d'espais vinculats a la lògica de centres culturals polivalents reafirma el compromís del municipi amb la cultura de proximitat.

[en clau de Vapor Aranyó]

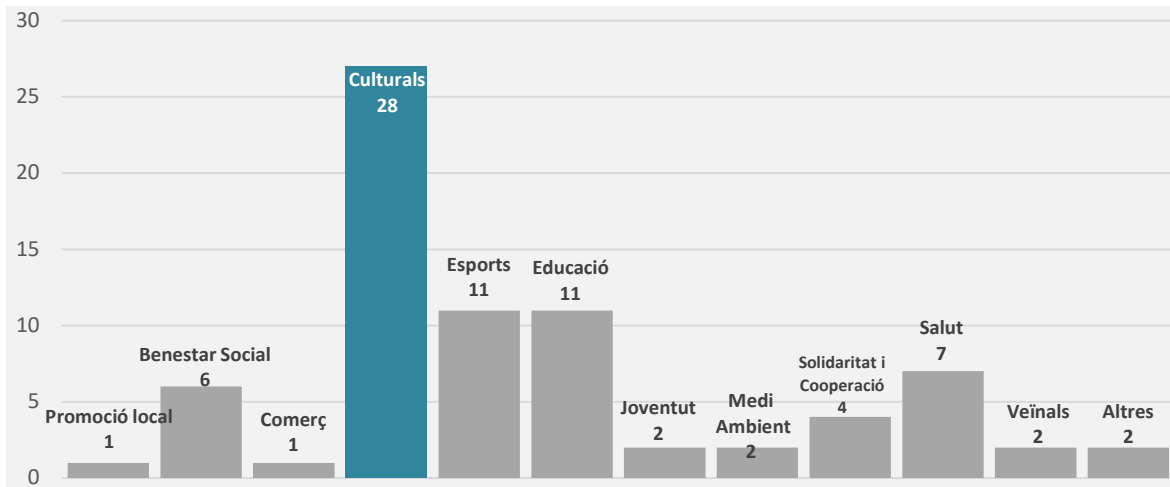
En síntesi, en relació als equipaments culturals presentats cal destacar:

- L'existència d'una xarxa extensa i potent de centres cívics, on destaca el nou servei del Centre Cívic La Rambla en substitució del Centre Cívic El Vapor, i el manteniment de la Sala Filadora malgrat aquest canvi. Substituint el servei de Centre Cívic del Vapor a La Rambla es manté la voluntat de tenir un centre cívic a cada barri. A més, al mantenir la Sala Filadora, es permet mantenir activitats/usos de centre cívic a El Vapor que al Centre Cívic La Rambla no tenen cabuda perquè la configuració dels espais (més petits) no ho permet.
- L'espai del Centre Cívic La Rambla presenta potencialitats i limitacions diferents a les del Centre Cívic El Vapor.
- Una configuració urbana marcada per un centre geogràfic i de serveis (també culturals, com l'EMA, la biblioteca, les sales d'exposició i una subseu del MTIV) i un centre històric amb oportunitats per ser revitalitzat amb el Vapor Aranyó com a principal insígnia.
- La falta d'un espai de gran capacitat per acollir activitat escènica. La previsió és que la Sala Telers tindrà un aforament proper a les 400 persones (s'està treballant actualment en aquest càlcul; l'aforament sense comptar l'espai de tarima és de 743 persones).

3.2 Associacionisme cultural

El nombre d'associacions de Santa Perpètua de Mogoda ascendeix a un total de 77 entitats, de les quals 27 queden agrupades sota la classificació de culturals. És l'àmbit que més associacions acull, representant un 36,4% del total. Es tracta d'un percentatge superior a la mitjana dels municipis que participen als [Cercles de Comparació Intermunicipal](#) de Serveis Culturals de la Diputació de Barcelona⁵, que es situava en el 26,1% l'any 2020.

Gràfic 5. Tipus d'associacions registrades a Santa Perpètua de Mogoda

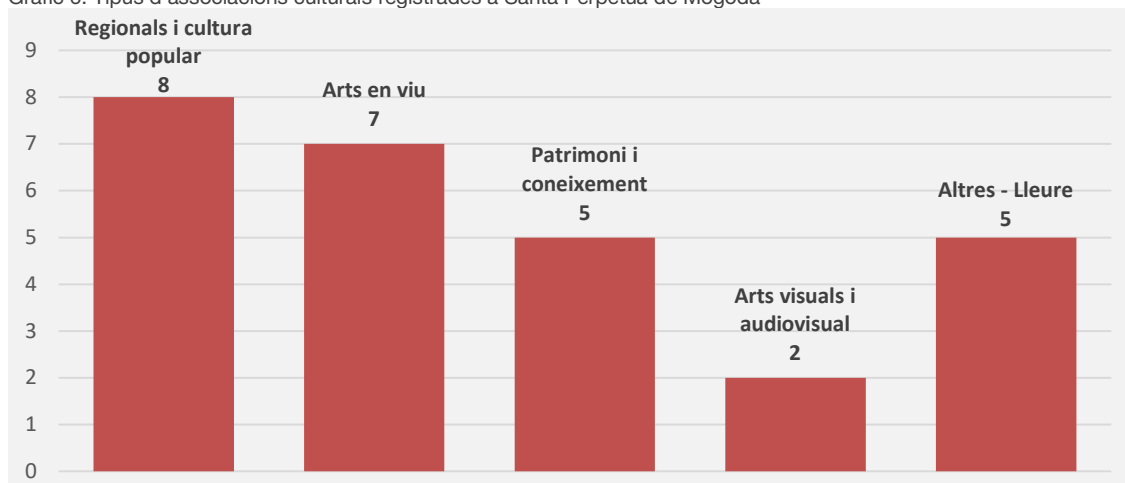

Font: elaboració pròpia a partir de les dades obertes de l'Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda

Entrant al detall en la descripció de les entitats culturals, s'estableix a continuació una classificació que permet fer una diferenciació de les associacions en relació al seu àmbit d'actuació i acció.

⁵ Més informació: <https://www.diba.cat/web/menugovernlocal/ci>

Gràfic 6. Tipus d'associacions culturals registrades a Santa Perpètua de Mogoda

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del registre d'entitats i associacions de l'Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda

— Entitats **regionals i de cultura popular**: aquelles que desenvolupen activitats vinculades amb la cultura popular i les manifestacions tradicionals, tant en relació a cultura popular d'arrel catalana com les vinculades a tradicions de regions de la resta de l'estat i de fora d'aquest, que mostra de la diversitat cultural present al municipi:

1. Agrupació Sardanista Santa Perpètua
2. Asociación Cultural de la Comunidad Musulmana
3. Ball de Gitanes
4. Casa Andalusia
5. Centro Cultural Andaluz
6. Grup de Joves Diables
7. Grup Jove de Geganters
8. Societat de Carreters Sant Antoni Abat

— Les **entitats sectorials** són les que es concreten en un àmbit cultural específic:

. Arts en viu (música, teatre, dansa...):

1. Associació Amics del Centre Parroquial (Teatre del Centre Parroquial).
2. La Xarxa Santa Perpètua (Associació per la Promoció de l'Espectacle Infantil i Juvenil)
3. Grup de Teatre Tàndem
4. Coral Renaixença
5. La CAMissió
6. Mogoda Country Santa Perpètua Daring Boots
7. Associació d'Arts Humanes Bollywood

- Pel que fa a joventut destaca també l'entitat juvenil Moguda Perpètua, que desenvolupa part de la seva activitat en l'àmbit de la música en viu.

. Patrimoni i coneixement:

1. Cercle de Recerques i Estudis Mogoda (CREM).
2. Aula d'Extensió Universitària.
3. Associació d'Amics de Santiga.
4. Associació d'Amics del Camí de Sant Jaume.
5. La Ferradura Rovellada.

. Arts visuals i audiovisual:

1. Foto i Vídeo Santa Perpètua (AFOVISP).
2. Associació Cineclub Cisco Mosenya.

— Altres entitats vinculades al lleure:

1. Casal Popular i Centre d'Esplai el Refugi.
2. Associació d'amics del Reiki Santa Perpètua de Mogoda.
3. Asociación de Paz de Santa Perpètua.
4. Associació Onlystance.
5. Caminar y Sentir.

- Tot i no aparèixer a les dades públiques del registre municipal, una associació destacada en el suport a la programació en centres cívics és l'Associació d'Activitats i Tallers (ACITA).

Les entitats del municipi són també importants com un dels agents organitzadors d'activitats dels centres cívics. A la darrera memòria del 2021 es fa patent que hi ha hagut una davallada de la presència d'aquestes degut a les restriccions, però en la memòria prèvia a la Covid-19, de l'any 2019, les entitats representaven el 37% dels usos que es desenvolupaven en els centres cívics, arribant a superar el 50% en el Centre Cívic Can Taió.

[en clau de Vapor Aranyó]

En relació a l'associacionisme, ha de ser considerat un agent clau en el context del desenvolupament del projecte. En especial, cal atendre l'existència d'entitats vinculades al patrimoni i el coneixement (en específic el CREM, l'Aula d'Extensió i els Amics de Santiga) i les d'arts escèniques (especialment el grup Tàndem, pel seu volum d'activitat, i l'Associació d'Amics del Centre Parroquial en conjunt, com a gestors de l'espai de Teatre del Centre).

A part, cal considerar com ja s'ha vist en l'apartat corresponent, que l'espai del Centre Cívic El Vapor era molt utilitzat per entitats. Es tractava d'un espai molt sol·licitat i això marca una inèrcia important a tenir en compte.

3.3 Programació cultural

Dins de la programació cultural del municipi es pot diferenciar entre l'artística, la patrimonial, la de lectura i coneixement, la de cycle festiu i de cultura popular i l'activitat sociocultural vinculada a la Xarxa de Centres Cívics i a l'EMA.

Programació artística

La programació artística del municipi ve marcada especialment a partir de cicles artístics en forma de festivals, tal com es veurà a continuació.

En aquest sentit, cal tenir en compte que hi ha la **previsió d'incorporar un servei de programació artística** a nivell municipal que s'està licitant actualment i que suposa la contractació d'una figura que desenvoluparà aquesta funció. La feina que es desenvoluparà suposarà un revulsiu per relançar l'activitat tant en l'àmbit escènic com en les arts visuals i la música. Això implicarà incorporar l'espai de la Sala Telers a la dinàmica de programació, i reforçar els espais existents per aconseguir una programació més àmplia i estable.

En qualsevol cas, destaquen en la programació actual les arts escèniques, la música i les arts visuals, que es realitzen als diversos equipaments culturals i a la via pública del municipi.

Les **arts escèniques** són les més presents en la programació artística de Santa Perpètua de Mogoda, i tot i que no existeix actualment una programació estable hi ha esdeveniments de referència com:

- El festival **Moguda escènica**, és un festival d'arts al carrer que es desenvolupa durant els mesos de juny i juliol i compta amb mostres de música, circ, màgia, clown i cinema que es reparteixen en 8 dies (espectacle per dia). L'escenari de la majoria d'espectacles és la via pública, especialment el Parc Central.
- Durant el primer trimestre de l'any es desenvolupa la **Mostra de teatre** al Teatre del Centre Parroquial. S'organitza des del 1991 com a iniciativa de l'entitat Grup de teatre Tàndem i acull actualment un total de 8 espectacles, 6 d'ells amateurs i 2 professionals, combinant així els dos tipus d'oferta.
- El mateix Grup de teatre Tàndem va iniciar recentment (2021) el cicle **Teatre de temporada** també al Teatre del Centre Parroquial, amb la voluntat de dotar al municipi d'una programació més àmplia i estable amb propostes per al darrer trimestre de l'any (4 en total), complementant l'oferta que ja realitza amb la Mostra de teatre.

- Durant les festivitats de nadal, es representa de forma anual els **Pastorets** per part del Grup de Teatre Tàndem al Teatre del Centre Parroquial.

En relació a la **música**, destaca:

- La programació periòdica de **CAMBernades** gestionada per l'associació La CAMissió, amb una programació de temporada (mantenint 10 concerts la temporada 20/21 malgrat la situació derivada de la Covid-19), amb concerts en dates clau del calendari festiu (Carnaval, Castanyada, Sant Jordi...) i també iniciatives temàtiques vinculades a estils musicals específics (música electrònica, dub...).
- Dins del festival **Moguda escènica**, hi ha un important contingut musical (4 de les 8 propostes del darrer any 2022). La part de programació de música porta per nom La Central musical. El Parc central és l'escenari de la majoria d'actuacions.
- El **cicle de Concerts de tardor** és una mostra musical que es desplega durant el tercer trimestre de l'any per part de l'Associació d'Amics de Santiga. Es desenvolupa amb la voluntat d'ampliar el ventall cultural de la ciutat, programant a diversos equipaments una varietat de solistes i grups musicals de qualitat vinculats al jazz, la música clàssica, la música tradicional...

En relació a les **arts visuals** destaca la programació municipal als espais expositius existents i també s'acull una proposta anual del món associatiu:

- Les sales d'exposició **Espai 1, Espai 2 i Espai 3** han acollit des del 2010 entre 5 i 9 exposicions a l'any en conjunt. Cada sala té una línia programàtica pròpia:
 - A l'Espai 1 la programació s'orienta al foment i la difusió de la creació i producció artística amb una programació regular de caràcter professional. S'hi combinen exposicions de producció pròpia i aliena, d'artistes o altres institucions.
 - A l'Espai 2 es programen propostes de petit format majoritàriament vinculades a la fotografia i la pintura i en aquests casos prima el missatge que es transmet, el procés de creació, la trajectòria de l'artista o l'aprenentatge autodidacte, donant cobertura a propostes tant professionals com amateurs de les persones que hi exposen.
 - A l'Espai 3, finalment, s'engloben exposicions amb contingut divulgatiu i amb l'objectiu de sensibilitzar als espectadors sobre temes d'actualitat, d'interès social i humanitaris.

- Amb la voluntat de posar en valor el patrimoni cultural del municipi mitjançant les arts visuals, es realitza a l'espai de Santiga **el Concurs de Pintura ràpida de Santiga**, on s'agrupen artistes amb la voluntat de pintar obres vinculades al patrimoni del municipi que després s'exposen al mateix espai. L'activitat s'impulsa per l'Associació Amics de Santiga.

Des de la transdisciplinarietat de les arts i el caràcter interseccional de la cultura es desenvolupen dos propostes culturals a destacar: l'**Itinerart**⁶, una mostra artística impulsada per l'EMA on es combinen diverses expressions artístiques amb l'objectiu de crear, reflexionar, compartir i gaudir; i la **Canallada**⁷ ("festival per a famílies inquietes"), un festival per promoure els hàbits saludables i els valors humans a través de l'esport, les arts, la natura, l'alimentació i la sostenibilitat impulsat per la Regidoria de Promoció Local i amb la col·laboració de cultura i, especialment, l'EMA.

Patrimoni i memòria

Davant la propera obertura del MTIV, l'espai antic que acollia les col·leccions d'arqueologia, etnologia i història local es va tancar al públic l'estiu de 2021 i ha deixat d'existir. L'antic Museu Municipal ofería visites guiades amb un historiador local a aquelles escoles que ho demanaven i ofería una col·lecció permanent d'història del municipi amb peces del fons local.

En el període de vigència del Museu Municipal no es realitzaven altres activitats de difusió i divulgació del patrimoni cultural al municipi com ara rutes o itineraris. Tan sols destaca la celebració de les Jornades Europees del Patrimoni.

Cal tenir en compte que el Museu Municipal s'ubicava a la planta baixa de l'edifici nou de la Granja Soldevila, de manera que la transformació és doble: pel canvi en l'emplaçament i per la temàtica. L'obertura del nou Museu significarà un revulsiu de l'activitat desenvolupada al municipi en aquesta dimensió.

Més enllà de l'activitat organitzada per l'Ajuntament, és destacable el paper que juguen dues associacions. En primer lloc, el Cercle de Recerques i Estudis Mogoda en la recuperació i conservació de la memòria local, amb la programació d'activitat puntuals vinculades al patrimoni cultural i natural i l'edició anual de L'Ordit, una publicació divulgativa de monografies, estudis, articles, conferències...

⁶ Més informació: <https://www.staperpetua.cat/ajuntament/plans-campanyes-i-programes/itinerart-2022.html>

⁷ Més informació: <https://www.staperpetua.cat/el-municipi/turisme/festes-i-fires/canallada-festival-per-a-families-inquietes.html>

En segon lloc, l'Associació d'Amics de Santiga, que conjuntament amb el CREM han organitzat habitualment visites comentades a l'Església de Santiga.

Tot i la falta general d'activitat en l'àmbit del patrimoni, tal com s'observa al Mapa de Patrimoni Cultural de Santa Perpètua⁸ existeix una riquesa rellevant. En total hi ha 222 elements catalogats al Mapa de Patrimoni Cultural.

Taula 1. Vista general del Mapa de Patrimoni Cultural de Santa Perpètua de Mogoda

Patrimoni immoble	Patrimoni moble	Patrimoni immaterial	Patrimoni natural	Patrimoni documental
Edificis (53)	Element urbà (33)	Manifestació festiva (7)	Espècimen botànic (14)	Fons documental (2)
Conjunt arquitectònic (3)	Objecte (4)	Tradicició oral (8)	Zones d'interès (16)	
Element arquitectònic (9)	Col·lecció (1)	Música i dansa (1)	Jaciment paleontològic (4)	
Jaciment arqueològic (50)		Costumari (1)		
Obra civil (16)				
131 elements	38 elements	17 elements	34 elements	2 elements

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Mapa de patrimoni cultural de Santa Perpètua de Mogoda

Com es pot observar, el patrimoni immoble, i especialment el vinculat a jaciments arqueològics, és molt rellevant, donat que es tracta d'un territori intensament poblat al llarg de la història. Això fa que el seu patrimoni sigui cronològicament molt variat. En relació als jaciments arqueològics, cal destacar que, si bé estan molt ben documentats, molts d'ells s'ubiquen en zones industrials i no han perviscut. A més, la seva proximitat amb Barcelona n'ha fet destacar indústries com el mateix Vapor Aranyó o edificis modernistes d'estiueig.

Lectura i coneixement

La Biblioteca local Josep Jardí també és generadora de moviment i vitalitat cultural. L'any 2019 (el 2021 encara va estar marcat per la pandèmia) va organitzar un total de 151 activitats, 30 amb inscripció, que van acollir un total de 4.755 assistents. Aquestes dades suposen una evolució positiva des del 2016, especialment en termes d'activitats sense inscripció.

⁸ <https://patrimonicultural.diba.cat/municipi/santa-perpetua-de-mogoda>

A partir de les memòries de 2019 (més recent abans de la Covid-19) i 2021 (més recent sense restriccions) és possible apuntar els àmbits d'activitat de la biblioteca:

- Hora del conte i conte taller, per grups de diferents edats (0 a 3 i 4 a 10 anys)
- Biblioaventurers, dirigida a fomentar l'hàbit lector a través de la proposta de reptes de lectura
- Clubs de lectura
- Exposicions bibliogràfiques
- Sant Jordi i presentacions de llibres
- BiblioLabs (com per exemple *Descobrim la Beeboot* o *Ciència i dones, realitzats el 2019*)
- Conferències, xerrades i debats sobre temàtiques puntuals.

Festes i fires

Paral·lelament amb la programació artística del municipi als diferents espais del municipi, Santa Perpètua de la Moguda disposa d'una programació de festes i fires que s'organitzen al llarg de l'any i que es lliguen de forma directa amb el calendari festiu i la cultura popular i tradicional del municipi (a l'Annex 3 es pot ampliar la descripció de les activitats):

Taula 2. Calendari de festes i esdeveniments populars de Santa Perpètua de Mogoda

Gener	Central dels Reis
	Cavalcada de Reis
	Festa de Santa Prisca
Febrer	Carnaval
	Festa dels Tres Tombs
Març	Festa Major d'Hivern
Abril	Festa de l'arbre i homenatge als poetes
	Sant Jordi
Maig	Aplec de la Sardana
Juny	--
Juliol	--
Agost	--
Setembre	Festa Major d'Estiu
	Aplec de Santiga
Octubre	Fira de Comerç Local
Novembre	--
Desembre	Fira de Nadal
	Festa del tió

Font: elaboració pròpia a partir de les dades obertes de l'ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda

Activitat sociocultural (centres cívics i EMA)

La memòria del Centres Cívics de l'any 2021 mostra que es van acollir un total de 209 activitats diferents, 86 d'elles organitzades per entitats. S'observa un ventall ampli d'activitats artístiques, culturals i de lleure (destinades sobretot a la formació), que es poden agrupar en:

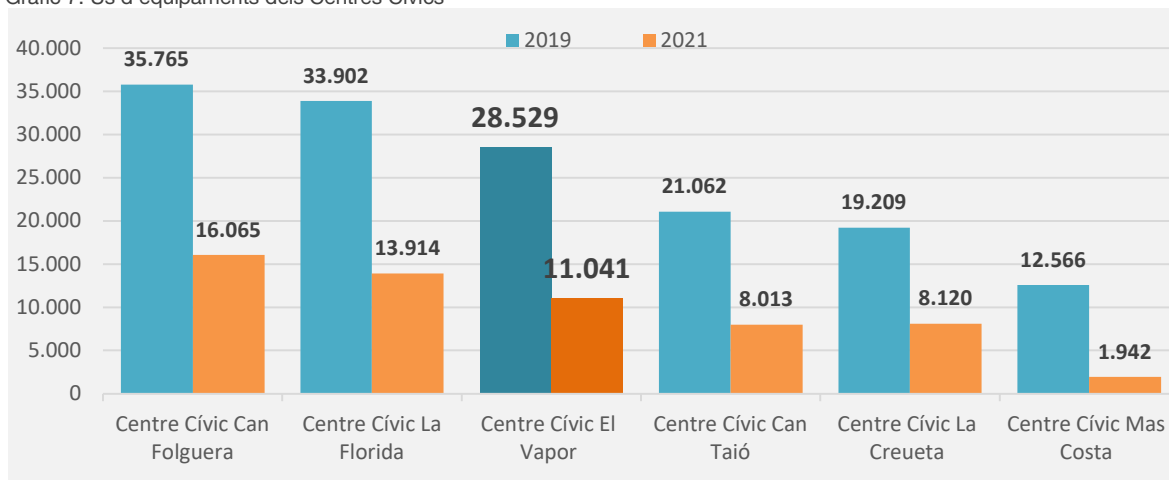
- Creació artística: laboratoris (espais artístics interdisciplinaris amb la finalitat d'experimentar i crear acompanyats per professionals de diferents disciplines artístiques).
- Formació artística (tallers, cursos i altres activitats) vinculats als àmbits:
 - Escènic (música, dansa i teatre).
 - Visual (fotografia, aerografia, còmic, plàstiques, pintura).
 - Audiovisual (videojocs, videoclip musical).
 - D'artesanía (restauració, tècniques decoratives).
- Altres activitats formatives: tècniques d'estudi i anglès.
- Tecnologia: TIC, Web i Xarxes.
- Salut i benestar:
 - Cos i ment (balls per mantenir-se en forma, ioga i pilates).
 - Cuina i nutrició.
 - Eines pel Benestar.
 - Espais Oberts de relació (punt de trobada a partir d'activitats de tota mena que sobretot donen resposta a les necessitats de relació social).
 - ComunitàriaMENT (programa que inclou accions comunitàries per abordar diferents problemes lleus de salut mental).

A nivell de programació cal tenir en compte que des del 2021, l'activitat de caire cultural dels centres cívics, juntament amb l'activitat de l'Escola Municipal de les Arts, s'ha unificat en el programa SPM Sociocultural. En aquest sentit, cal destacar que la programació dels centres cívics és més àmplia que la que forma part d'SPM Sociocultural, donat que part de l'activitat es considera d'un tipus diferent a la pròpiament cultural (per exemple, tota la vinculada als anomenats "espais de relació", activitats dirigides a generar espais de contacte i relació social).

En aquest sentit, la Xarxa de Centres Cívics té una activitat més àmplia que l'estrictament cultural i actuen com espais polivalents i multidisciplinaris que permeten desenvolupar altres activitats. Són espais culturals, educatius i comunitaris. A més, l'activitat de cada centre acaba modulant-se en funció de la demanada del barri i de les necessitats de l'entorn i dels seus veïns i veïnes.

Als centres cívics, les activitats programades han arribat a generar 151.033 usos (any 2019, any de referència per evitar la distorsió de la Covid-19). L'evolució de les dades d'ús mostra que els usos han augmentat de forma constant en les dues últimes dècades, arribant al seu màxim l'any 2019. La millora constant d'aquestes dades és mostra de l'arrelament consolidat de la xarxa a cada barri.

Gràfic 7. Ús d'equipaments dels Centres Cívics

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Memòria 2021 Xarxa de Centres Cívics l'Ajuntament de Santa Perpètua de la Mogoda

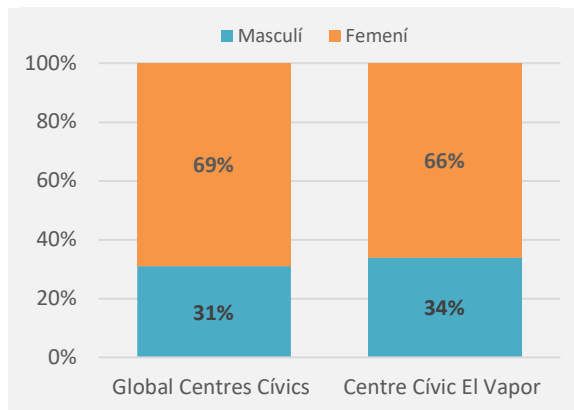
La memòria d'usos dels centres cívics analitza la seva activitat a partir de tres eixos: la organitzada per la pròpia Xarxa de Centres Cívics (i recentment també l'EMA), la organitzada pel teixit associatiu i la organitzada per altres les àrees de l'Ajuntament. La mirada als usos segons aquesta tipologia de font d'activitat permet veure que:

- Els organitzadors principals de les activitats dels equipaments és la pròpia Xarxa de Centres Cívics i l'EMA, desenvolupant el 46% de les activitats que s'hi duen a terme.
- El segon agent de programació dels conjunt global dels centres cívics, conformant un 37% de la totalitat, és el teixit associatiu.
- Finalment, el 17% restant el completen altres serveis de l'Ajuntament que fan ús dels equipaments dels Centres Cívics.

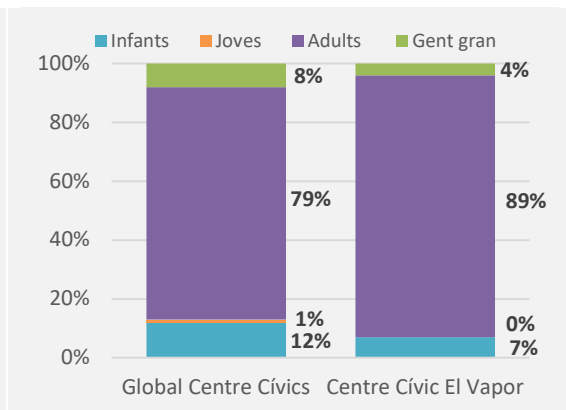
Com ja s'ha vist a l'apartat 2.4, al Centre Cívic El Vapor el pes de les entitats ascendeix al 43%, per sobre de la mitjana global del 37%.

Més enllà dels organitzadors de la programació que es desenvolupa en els centres cívics, és interessant analitzar les característiques dels usuaris que en fan un major ús. Als Gràfics 8 i 9 es comparen les dades d'ús segons gènere i edat del conjunt en relació al Centre Cívic El Vapor. En general, l'ús és sobretot femení i adult, i les dades mostren poca variabilitat pel cas d'El Vapor. Tot i això, la memòria general d'activitats dels centres cívics destaca que poc a poc creix el pes de la gent gran degut a l'envelliment de la població.

Gràfic 8. Usos dels Centres Cívics per gènere

Gràfic 9. Usos dels Centres Cívics per edats

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Memòria 2019 Xarxa de Centres Cívics l'Ajuntament de Santa Perpètua de la Mogoda

Al conjunt de centres cívics el gènere femení i masculí corresponen a un 69% i 31% respectivament, mentre que concretant al Centre Cívic El Vapor el gènere femení un 66% i completa la totalitat un 34% del gènere masculí.

En relació amb les edats, pel que fa al conjunt global dels equipaments, la majoria de persones que en fan ús es troben a l'edat adulta, sumant el 79% dels usos totals dels centres cívics; el 8%, l'1% i el 12% restants corresponen a la gent gran, la gent jove i els infants respectivament. Concretant en el Centre Cívic El Vapor destaca en major mesura l'ús del centre per part de la població adulta, que suposen un 89% dels usuaris, mentre que no la presència juvenil al centre és inexistent.

[en clau de Vapor Aranyó]

A nivell de programació, cal considerar que l'espai del Vapor Aranyó pot contribuir, amb la seva sala Telers, a donar aixopluc a determinades activitats del calendari festiu i de cultura popular, així com a ampliar el programa d'arts escèniques.

Tanmateix, l'espai del jardí pot contribuir també a millorar la quantitat i la diversitat de l'oferta amb noves propostes a l'aire lliure en un espai singular.

Sense cap mena de dubte, cal destacar també que l'obertura del MTIV contribuirà a generar un gruix d'activitat vinculada al patrimoni i la memòria molt rellevant, fins ara molt poc desenvolupades.

3.4 Comunicació de la cultura

Santa Perpètua de la Mogoda disposa, més enllà dels canals de difusió de les diverses entitats, canals de comunicació municipal a partir dels quals es poden difondre les diverses activitats culturals del municipi.

El Departament de Premsa i Comunicació de l'Ajuntament és l'encarregat, amb un equip ampli, de la gestió dels mitjans de comunicació municipals en cooperació amb els responsables de cada àmbit concret d'activitat. La previsió és que una persona de l'equip d'aquest departament esdevingui el referent per al MTIV i hi dediqui un terç de la seva jornada.

Hi ha tres elements claus a destacar en relació a la comunicació de la cultura al municipi: el butlletí, la ràdio municipal i les xarxes (especialment vinculades al programa Sociocultural SPM).

Butlletí municipal L'Informatiu

És el butlletí informatiu del municipi, una publicació quinzenal que edita l'Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda. La forma de difusió de l'informatiu en format físic es distribueix a totes les bústies del municipi, en els comerços i equipaments municipals. És, per tant, una eina molt potent de difusió i informació a nivell local.

Tot i distribuir-se en format físic, L'Informatiu també està disponible en línia, amb actualitzacions diàries i amb presència activa a les xarxes socials. Té un espai destinat a l'agenda municipal on es descriuen totes les activitats culturals que es desenvolupen al municipi.

La ràdio municipal

La ràdio és l'emissora municipal Ràdio Santa Perpètua, que es pot sintonitzar o bé escoltar en format internet. És un canal d'informació més continu que l'Informatiu, ja que ofereix programació continuada de 9 a 22 de dilluns a diumenge. Actualment, la ràdio té un total de 30 programes vinculats a la cultura (especialment en l'àmbit de la música) i és un canal molt utilitzat per part del Departament de Premsa i Comunicació per on difondre informació sobre activitats culturals, ja sigui a nivell d'informatius o de falques radiofòniques.

Xarxes

Cal destacar en el conjunt de la comunicació de la cultura al municipi els canals propis relacionats amb el projecte SPM Sociocultural. SPM Sociocultural és bàsicament una acció comunicativa, un programa, que aplega a través de canals digitals (xarxes) i físics (edició de programa de mà) activitat

de la Xarxa de Centres Cívics que tenen un caràcter artístic i cultural (és a dir, no tota l'activitat dels Centre Cívic) i de l'Escola Municipal d'Arts.

Més enllà d'aquestes formes de comunicació municipal en general, hi ha equipaments culturals que també disposen de canals de comunicació propis per difondre les activitats i programacions, on destaquen la Biblioteca Josep Jardí i CAM Bernades.

Taula 3. Mirada general de perfils culturals a les xarxes socials.

Facebook	
Compte	Seguidors
Biblioteca Josep Jardí	964
Ràdio Santa Perpètua	2.783
SocioculturalSPM	1.704
Instagram	
Compte	Seguidors
Biblioteca Josep Jardí – @bibliotecaspm	1.492
CAMBernades - @cambnades	1.393
L'informatiu – @informatiuspm	3.998
Sociocultural SMP - @socioculturalspm	647
Twitter	
Compte	Seguidors
Biblioteca Josep Jardí - @bibliotecaSPM	889
L'informatiu – @informatiuSPM	2.258

Font: Dades extretes de Facebook, Instagram i Twitter (octubre 2022)

[en clau de Vapor Aranyó]

A nivell de comunicació, els espais del butlletí, la ràdio i el programa SPM Sociocultural han de ser estratègics per a la difusió de notícies vinculades al Vapor i el MTIV més enllà de l'establiment de canals propis de comunicació que caldrà preveure.

Adicionalment es rellevant contemplar la coordinació directe amb el departament per part de l'equip del Museu, amb una persona referent i dedicació d'un terç de jornada, assegurant una bona cobertura de les funcions de comunicació.

3.5 Organització municipal de la cultura

Dependència administrativa del Vapor Aranyó

L'organització de l'activitat cultural en el si de l'Ajuntament ha patit recentment canvis que és important tenir en compte, donant pas a una nova estructura de treball que permet millorar l'estratègia cultural al municipi.

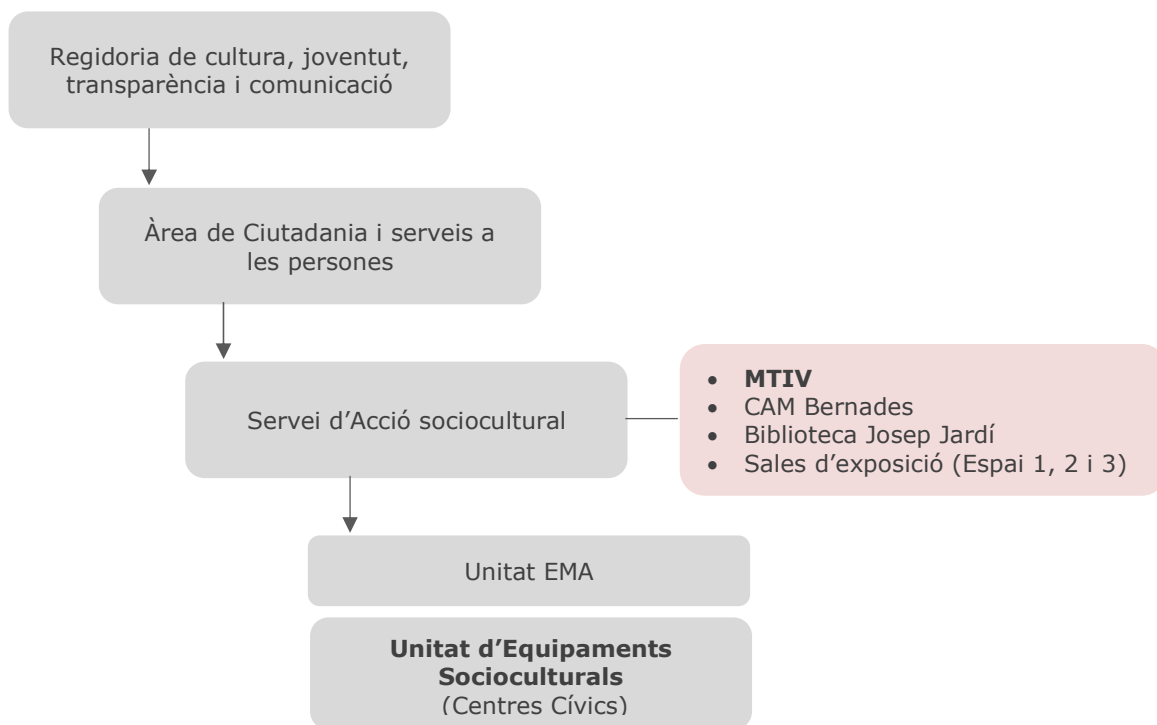
Anteriorment, tot allò vinculat al complex de la Granja Soldevila (antic Museu Municipal, sales d'exposició, EMA i biblioteca, principalment) tenia una dependència diferent de la de centres cívics. Si bé formaven part d'una mateixa àrea, cada àmbit depenia de regidories diferents; una de cultura (que gestionava aquests equipaments i l'activitat vinculada al cicle festiu) i l'altra de relacions ciutadanes i participació (que gestionava els centres cívics i tota la seva activitat vinculada).

L'equip de govern fa l'anàlisi que a nivell cultural existien dues realitats separades que dificultaven una estratègia cultural més àmplia i integrada: per un costat, els centres cívics amb la seva vocació més participativa i comunitària i, per l'altre, l'EMA amb el seu caràcter més artístic i educatiu.

Els canvis que han tingut lloc han suposat, per un costat, la fusió de les dues regidories (donant lloc a la **Regidoria de cultura, joventut, transparència i comunicació**), i per l'altre, la reestructuració en àrees, serveis i unitats. Les "unitats" són una figura administrativa afegida recentment al Servei d'Acció sociocultural, i serveixen per dotar d'una estructura orgànica pròpia a l'EMA, per un costat, i els centres cívics, per l'altra. Així, cada unitat té el seu propi cap i de cada unitat en depenen funcionalment i orgànica un conjunts de llocs de treball vinculats.

Així, s'organitza el **Servei d'Acció sociocultural** i dintre d'aquesta es creen les unitats de l'**EMA** i la dels **centres cívics**; cadascuna amb els seus caps. El canvi suposa una nova orientació estratègica que estreny els llaços dels diferents equipaments culturals, i una de les accions que millor ho representa és l'establiment de la programació única sota la marca SPM Sociocultural.

La dependència del MTIV i de centres cívics, els agents rellevants per aproximar-se a la problemàtica plantejada al Vapor Aranyó, és com s'observa a l'organigrama:

Potencialment vinculades amb la cultura queden sota la gestió d'altres àrees i serveis l'**Aula Parc Central** que depèn de Medi Ambient, la **CFA Escola d'Adults** que es gestiona per part d'Educació, el punt jove **La Promotora**, l'**SPM Makers** que forma part d'Empresa i comerç i, finalment, el **Casal cívic de la Generalitat**, vinculat en aquest cas al Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya.

Altres espais de governança

En un nivell més ampli de governança de la cultura al municipi, i en el context d'aquest projecte, cal destacar quatre elements addicionals:

- El **Teatre del Centre Parroquial**, gestionat per l'**Associació d'Amics del Centre Parroquial** i propietat del Bisbat de Terrassa, amb qui l'Ajuntament manté un conveni d'ús de l'equipament com a contraprestació a les inversions que hi realitza.
- El **Consell municipal de cultura**, que agrupa principalment associacions de cultura amb la presència tant del govern municipal com dels grups polítics municipals.

El consell és un instrument per conèixer les propostes de les entitats en matèria de cultura i realitzar una funció assessora de la política cultural per a la Regidoria de Cultura. És un

canal comunicatiu bidireccional i serveix tant per informar dels programes municipals com per recollir-ne propostes i comentaris. També exerceix una funció d'observatori de l'activitat cultural i de dinamització d'aquesta, alineant accions sota una mateixa estratègia cultural.

Recentment les entitats vinculades al Consell han apostat per dinamitzar i dotar de major utilitat aquest espai, activant la Comissió permanent (un nucli motor del Consell) que ha de contribuir a generar una dinàmica renovada d'interrelació i treball amb l'Ajuntament.

- El **Projecte Educatiu de Ciutat** compta amb un espai de treball compartit entre Educació i Cultura. Cal tenir en compte que sota la mateixa Àrea de ciutadania i serveis a les persones hi ha tant el Servei d'Acció sociocultural com el Servei d'Acció socioeducativa, fet que en facilita la relació.
- El Pla de gestió i viabilitat del MTIV preveu la creació d'un **Consell tècnic** en què, a banda d'educació, hi haurà responsables de desenvolupament local i d'urbanisme, que formen part de l'Àrea de Territori i desenvolupament local. De forma addicional, i específicament amb el Servei de Desenvolupament local i comerç, el projecte del MTIV preveu posar en marxa un treball en comú sota el Programa d'**Indústria Viva**.

Recursos humans

El Servei d'Acció sociocultural està compost per un total de 50 persones, més de la meitat vinculades a l'Escola Municipal de les Arts, i un terç vinculades a Centres Cívics i a la Biblioteca:

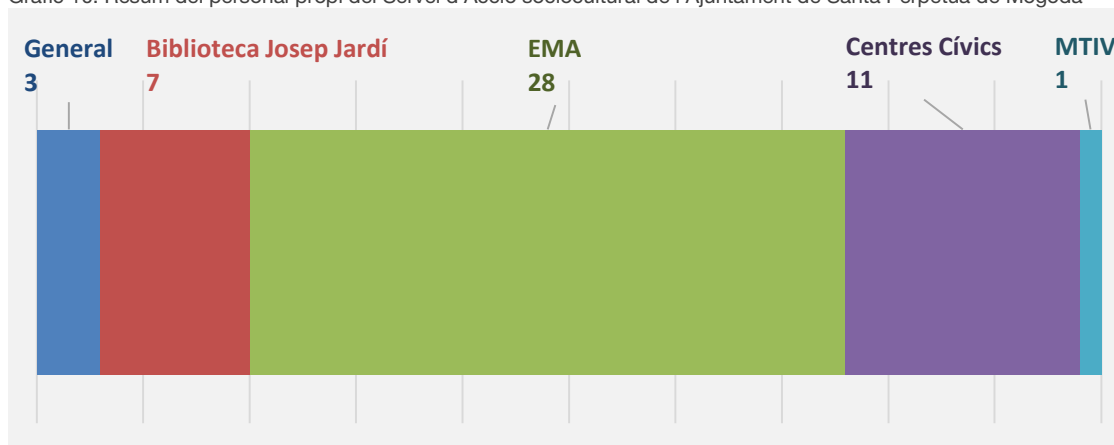
- Una persona cap de servei
- Una persona tècnic
- Una persona tècnic auxiliar
- Set persones vinculades a la Biblioteca Josep Jardí:
 - ▶ Una persona de direcció
 - ▶ Una persona bibliotecària
 - ▶ Cinc persones tècnic auxiliar
- Vint-i-vuit persones vinculades a l'Escola Municipal de les Arts:
 - ▶ Una persona de direcció
 - ▶ Una persona adjunta de direcció
 - ▶ Tres persones d'administració

- ▶ Una persona de consergeria
- ▶ Vint-i-dos docents interns (no es comptabilitzen en aquest càlcul els docents externs)
- Onze persones vinculades a Centres Cívics:
 - ▶ Una persona de direcció
 - ▶ Tres persones de coordinació
 - ▶ Sis persones de consergeria
 - ▶ Una persona d'administració
- Una persona de direcció del MTIV

Com ja s'havia avançat a l'apartat [2.3 El Projecte del MTIV](#), al museu la resta de personal és extern (ja sigui de noves licitacions o d'ampliacions de licitacions actual) o adscrit d'altres serveis.

Al Vapor Aranyó caldrà preveure com el personal del MTIV i el personal de Centres Cívics s'organitzen per cobrir les funcions necessàries a l'espai de la Sala Filadora.

Gràfic 10. Resum del personal propi del Servei d'Acció sociocultural de l'Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda

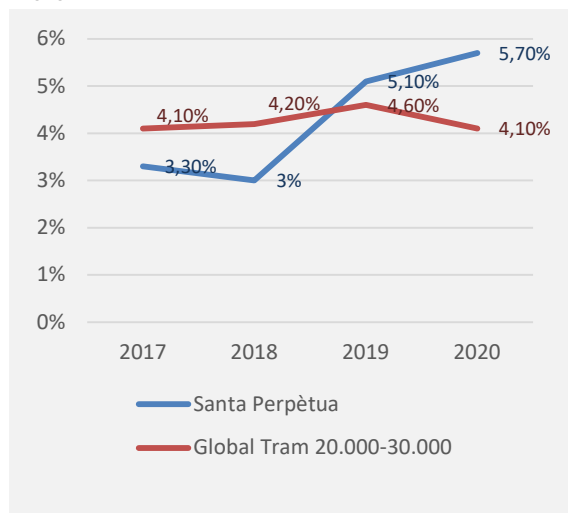
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Ajuntament

Recursos econòmics

El pressupost de cultura de l'Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda s'ha situat els darrers anys per damunt de la mitjana dels municipis de referència (municipis d'entre 20.000 i 30.000 habitants). Va experimentar un ascens entre 2019 i 2020, situant-se en els 1.977.393,8€ i 2.110.773,8€ respectivament.

En termes comparatius, pel 2019 i el 2020 respectivament, implica un pes del 5,1% i del 5,7% sobre el total, i una despesa per habitant de 76,6 € i 81,2 € (gràfics 11 i 12).

Gràfic 11. Percentatge despesa cultura sobre total 2017-2020

Gràfic 12. Despesa en cultura per habitant 2017-2020

Font: elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pel CERC, provinents del Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona

A nivell d'estructura del pressupost (Taula 4) destaca un percentatge molt elevat de despesa en els capítols I (personal) i II (béns i serveis), remarcant de nou la importància que tenen els equipaments culturals i el seu personal al municipi. La gran despesa en capítol I de l'Ajuntament, no només en cultura, és un dels factors que justifica la necessitat de comptar amb personal extern per a la posada en marxa del MTIV. Cal recordar que el MTIV és un projecte finançat en gran mesura a partir de fons FEDER, tal com ja s'havia apuntat. Tenint en compte el pes d'aquests capítols, el capítol IV (transferències corrents) tenen un pes lleugerament menor que en el conjunt de municipis de referència.

Taula 4. Estructura del pressupost en percentatges (mitjana 2017-2020)

CAPÍTOLS	Santa Perpètua de Mogoda		Municipis entre 20.000 i 30.000 habitants	
	Cultura	Total Ajuntament	Cultura	Total Ajuntaments del tram
CAPÍTOL I	45,1%	45,1%	33,0%	36,7%
CAPÍTOL II	46,7%	22,5%	39,5%	33,8%
CAPÍTOL III	0,0%	0,1%	0,0%	0,5%
CAPÍTOL IV	6,7%	16,0%	10,5%	8,9%

CAPÍTOL VI	1,5%	9,4%	14,3%	11,6%
CAPÍTOL VII	0,0%	0,0%	2,7%	0,7%
CAPÍTOL VIII	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%
CAPÍTOL IX	0,0%	6,9%	0,0%	7,3%
TOTAL CAPÍTOLS	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
DESP. CORRENT (CAP. .I, II, IV)	98,51%	83,70%	83,01%	79,87%
DESP.DE CAPITAL (CAP.VI, VII)	1,49%	9,37%	16,99%	12,38%
DESP. FINANCERA (CAP. VIII, IX)	0,00%	6,93%	0,00%	7,76%
TOTAL CAPÍTOLS	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Font: elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pel CERC, provinents del Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona

[en clau de Vapor Aranyó]

L'organigrama municipal vinculat a la cultura, que engloba la gestió d'una diversitat àmplia d'espais inclosos els centres cívics, ha de facilitar que el Vapor Aranyó en general, i el MTIV particularment, estigui ben connectat amb el conjunt de serveis i equipaments tant culturals com educatius del municipi.

En termes culturals, cal destacar l'existència del Consell de cultura i la voluntat que aquest sigui un espai útil i actiu. L'existència del Consell és un recurs per articular-se dintre de l'ecosistema cultural municipal i generar complicitats.

Finalment, si bé no són serveis de la mateixa àrea, el MTIV preveu posar en marxa espais de treball en comú que estrenyeran els llaços amb desenvolupament local i comerç i amb urbanisme a través del seu Consell tècnic. Aquestes col·laboracions, segons el que s'ha detectat, es podrien ampliar a les àrees vinculades a medi ambient i igualtat.

4. SÍNTESI: REPTES I OPORTUNITATS

El punt de partida contribueix a identificar les mirades rellevants a tenir en compte en clau de reptes i oportunitats.

Reptes	Oportunitats
<ul style="list-style-type: none">▶ La gestió d'usos i dependències múltiples▶ Espais, usos i la qüestió del nom▶ L'envergadura del projecte▶ Articulació del Centre Cívic La Rambla i de la Sala Filadora▶ Permejar i ser permeables	<ul style="list-style-type: none">▶ Nous espais, nous horitzons▶ Recuperar la memòria de la vila▶ Centralitat cultural i renovació urbanística▶ Reconeixement del rol de la dona▶ Projecció exterior de la ciutat (turisme industrial)▶ Enfortiment de la xarxa empresarial i comercial

Reptes

La gestió d'usos i dependències múltiples. Dintre del complex arquitectònic del Vapor Aranyó s'hi ubiquen el MTIV, la Sala Telers, la Sala Filadora, el jardí (com espai de programació) i una potencial cafeteria al jardí.

Cal considerar que el projecte del MTIV és el principal agent de l'espai, i una tensió remarcable és la que pugui sorgir de la necessitat de mantenir la Sala Filadora com espai complementari als centres cívics (especialment del Centre Cívic La Rambla), mantenint la seva activitat que no pot traslladar-se.

Aquest cas específic representa un repte a nivell de personal (recursos humans existents, repartiment de responsabilitats i funcions a desenvolupar) i de fluxos de comunicació (de cara a la coordinació de les diferents àrees i responsables municipals).

A això cal sumar el desenvolupament a la Sala Telers d'una programació estable amb el futur servei de programació artística municipal, així com altra activitat de naturalesa més polivalent que es pugui acollir.

Adicionalment, caldrà integrar en la dinàmica d'activitat l'espai del jardí i una possible cafeteria.

A nivell de gestió de l'espai, s'hauran de tenir en compte tots aquests elements i les implicacions existents a nivell de responsabilitats, personal i organització.

Espais, usos i la qüestió del nom. El nom de l'equipament és clau en la definició de la identitat del projecte perquè pot transmetre uns o altres objectius i generar expectatives diverses que, de ser contràries a la missió original, poden ocasionar dificultats tan pràctiques com estratègiques. Dir-ne Museu o Centre Cultural, per tant, pot marcar una diferència de per si.

L'origen d'aquesta problemàtica rau en que l'espai acull principalment el Museu del Treball i la Indústria Viva (MTIV), però hi ha un o més espais que tenen una naturalesa més àmplia, diferent, a la dels fins museístics. Aquest fet obre la porta a l'etiqueta de Centre Cultural Vapor Aranyó.

La diversitat d'usos més enllà dels museístics pot provenir en diferent grau i impacte de:

- L'actual Sala Filadora de l'antic Centre Cívic El Vapor, que seguirà mantenint els seus usos actuals vinculats al servei de centres cívics.
- La Sala Telers, que tindrà una naturalesa polivalent (és necessari preveure en quin grau) i, d'acord a la licitació del servei de programació artística, una programació escènica estable.
- L'espai exterior, especialment el jardí i el fet d'instal·lar-hi una cafeteria i ser utilitzat com espai de programació adjacent a tot el Centre Cultural.

La superfície, la quantitat i el tipus d'ús de cada espai marcarà el grau en què aquests poden caracteritzar l'espai en conjunt:

- En superfície ocupada, i també amb una regularitat d'ús elevada en termes de serveis educatius sobretot, el Museu és clarament l'identificatiu principal de l'espai.

- La presència de la Sala Filadora de l'antic Centre Cívic El Vapor, tot i una quantitat d'ús molt important, difícilment pot justificar l'etiqueta de l'espai com diferent a la de Museu.
- Així mateix s'ha de considerar la presència del jardí i la possible cafeteria que pot acollir, que segons l'interès estratègic podria vincular-se al conjunt com espai d'activitat cultural (i no només com espai de restauració).
- El nivell de programació a la Sala Telers i la seva identificació amb un projecte més o menys polivalent o especialitzat pot generar una identificació del conjunt de l'espai amb l'activitat d'aquesta part.

Tots aquests elements han de tenir-se en compte de cara a la reflexió i la proposta d'usos; pensant també en clau de nom o etiqueta i reconeixent que no és una qüestió menor perquè té a veure amb la marca de l'equipament i la concepció que en faci la ciutadania.

L'envergadura del projecte. El projecte relatiu a l'antic Vapor Aranyó és la iniciativa cultural de major envergadura al municipi. Es tracta d'un espai singular, ampli i divers, que ha suposat remodelacions urbanístiques addicionals, i que té un projecte cultural central que és ambiciós tant a nivell local com exterior (el MTIV, amb objectius també vinculats a la promoció econòmica i la projecció exterior com a projecte de turisme industrial).

Per tot això, i pel que s'ha anat descrivint, té la potència d'aportar un dinamisme cultural nou a la ciutat. El risc d'un projecte d'aquestes característiques està en la seva capacitat d'incidir efectivament en la realitat que es proposa, fet que comporta almenys dos elements a considerar complementàriament:

- Una visió del que es vol que sigui clara i ajustada a la realitat del municipi.
- Una disposició adequada de recursos humans i materials per tirar-ho endavant; ajustada als objectius prioritaris i a la disponibilitat d'un recursos en escassetat que impliquen costos d'oportunitat.

La diversitat d'usos incorre en el risc de perdre personalitat i actuar de contenidor cultural, però aquesta diversitat no necessàriament implica aquests efectes. Cal conceptualitzar l'espai d'acord als seus objectius principals i dotar-lo de recursos d'acord a les prioritats d'ús definides.

Un correcte desenvolupament i manteniment dels espais centrals de gestió del MTIV, i la seva complementació amb els que requereixen la Sala Filadora, la Sala Telers i el jardí, ha de

servir per no perdre el focus d'activitat davant les inèrcies del dia a dia que cada espai pugui generar. Mantenir el focus en les línies de treball prioritàries estratègica i conceptualment és, per tant, un repte.

Articulació del Centre Cívic La Rambla i la Sala Filadora. El trasllat d'activitat de l'antic Centre Cívic El Vapor al nou Centre Cívic La Rambla no es pot considerar "net", en el sentit que els dos espais no són equivalents funcionals: la diferent configuració dels dos espais ofereix oportunitats d'ús diferents.

En aquest sentit, cal considerar que el Centre Cívic La Rambla no ha de ser el nou "El Vapor", sinó que ha d'anar adquirint una identitat pròpia. En l'actualitat, el projecte encara s'està situant i l'equip de personal (les 2 persones que treballaven al Centre Cívic El Vapor, coordinadora i conserge) està experimentant amb les possibilitats que ofereix l'espai.

El Centre Cívic El Vapor conformava un espai pràctic i ajustat de planta única, i actualment les plantes són dos i els edificis també són dos (un edifici principal i un annex, conjuntament amb un jardí conformant un perímetre tancat).

L'acústica de la planta inferior de l'edifici principal del Centre Cívic La Rambla presenta reptes, i la planta superior permet bàsicament usos vinculats a les reunions i les trobades internes; i només activitats obertes amb públic limitat. Cal considerar que la planta baixa de l'edifici annex de moment és d'ús reservat per a l'associació que gestionava l'antic Casal d'Avis.

S'ha de tenir en compte que el nou espai de La Rambla ofereix major visibilitat, fet que cal aprofitar a l'hora de generar un espai de relació amb la ciutadania per arribar a nous públics, mantenint els existents del Centre Cívic El Vapor.

Per la seva trajectòria, l'activitat del Centre Cívic La Rambla s'identifica més amb el segment de persones grans, fet que caldrà compensar poc a poc amb una vocació més transversal.

A nivell de gestió, finalment, serà necessari diferenciar les funcions de programació i coordinació d'activitats a la Sala Filadora de les funcions de consergeria i manteniment de l'espai, preveient en la proposta a desenvolupar els mecanismes de coordinació necessaris.

Permeable i ser permeable. L'entrada en joc d'un nou agent afronta el repte doble de ser presents en espais i activitats d'altres agents (permeable), i deixar que altres agents siguin

presentes en l'espai i les activitats pròpies (ser permeables). En altres paraules, cal afrontar una doble dinàmica de dins a fora, i de fora cap a dins.

El punt de partida elaborat identifica potencials complicitats a nivell associatiu i de programació amb entitats vinculades tant al patrimoni com a les arts escèniques, i la polivalència dels espais del jardí i la Sala Telers permet pensar també en clau d'apropar l'espai a una major diversitat de perfils.

La governança, considerant l'associacionisme i altres serveis de l'Ajuntament, i de forma general les relacions externes, incloent també empreses i "indústria viva", han de ser part de l'estratègia a desenvolupar.

Tota aquesta permeabilitat, però, i en relació a consideracions anteriors, s'ha de desenvolupar sense perdre un caràcter propi.

Oportunitats

Nous espais, nous horitzons. En concepte de nous espais és especialment destacable l'oportunitat que ofereix la Sala Telers com espai diàfan amb la possibilitat de dotar-la d'equipament escènic. No existeix al municipi un espai de teatre-auditori de grans dimensions. L'espai existent (el Teatre del Centre Parroquial), a més, no és de titularitat ni de gestió municipal i això dificulta el desenvolupament d'una estratègia que amplii la programació escènica existent en l'actualitat.

Tot i això, la disposició de la Sala Telers no es tradueix en una oportunitat automàticament, ja que presenta dificultats importants d'adequació tècnica; especialment a nivell acústic, però també a nivell d'il·luminació, maquinària,... a fi de poder desenvolupar activitat escènica en condicions de qualitat.

Per tant, les característiques de l'espai permeten pensar-lo sobretot com un espai per acollir formats diferents, i no tant formats grans o, almenys, complexos tècnicament.

A banda de l'espai de la Sala Telers, el jardí del Vapor Aranyó ofereix de per sí un espai de programació a l'aire lliure que és singular i atractiu. El seu potencial social i cultural es pot multiplicar amb la instal·lació d'una cafeteria que ho converteixi en un espai més integrat en la vida social i cultural del municipi.

Tot això sense haver considerat la posada en marxa del MTIV, que serà el motor principal de l'espai en el seu dia a dia i inaugurarà una nova dinàmica cultural al municipi vinculada al patrimoni i la memòria.

Recuperar la memòria de la vila. La posada en marxa del MTIV ja és en sí mateix una acció que enforteix la memòria de la vila a partir de l'espai en el que s'ubica i el seu discurs museogràfic.

Però a més a més, la consideració integral de tot el complex i la seva posada en marxa sota una estratègia cultural és una oportunitat per generar un efecte multiplicador: generar una identitat compartida mitjançant el reconeixement d'un passat comú i uns valors compartits a través de la fàbrica, la seva història i el discurs del museu.

Així, la posada en marxa del Vapor Aranyó com espai de memòria i d'activitat (de trobada) és una oportunitat per afavorir la cohesió social a través dels seus dos components bàsics: enfortir llaços socials existents (*bonding*) i generar-ne de nous (*bridging*).

Centralitat cultural i renovació urbanística. L'actuació conjunta a nivell cultural i urbà potencien l'oportunitat de reequilibrar la ciutat entre el centre històric i el centre geogràfic. La recuperació de tot el Vapor Aranyó com a projecte cultural està comportant també l'adequació del seu entorn a nivell urbà, amb la peatonalització de carrers i, en especial, la creació de la plaça 8 de març, amb una extensió important. Pot ser el motor i la insígnia de la renovació del centre històric.

El projecte pot millorar la qualitat de vida al centre històric del municipi contribuint a generar espais més amables per a les persones i millorant-ne els serveis culturals.

Treballar adequadament la potencialitat de l'espai en conjunt, més enllà del MTIV, és una oportunitat també a nivell social i urbà, i no només cultural.

Reconeixement del rol de la dona. Com s'ha mencionat anteriorment, la posada en marxa del Museu del Treball i de la Indústria Viva enforteix la memòria de Santa Perpètua, amb un relat que focalitza especialment en el paper destacat que van tenir les dones en el desenvolupament social i econòmic de la vila.

Les dones han sigut un col·lectiu sovint invisibilitzat quan s'ha estudiat el treball remunerat, però el MTIV pot aprofitar el rol que van tenir les dones perpetuenques per treballar una memòria que reconegui el seu paper, difonent una mirada rellevant tant a nivell sociològic

(les diferents formes de treball productiu, reproductiu i de voluntariat) com històric (la presència de les dones en el treball productiu).

Projecció exterior de la ciutat (turisme industrial). L'activació d'un nou element patrimonial de gran valor com serà el Museu del Treball i de la Indústria Viva suposa una gran oportunitat de projecció, tant a nivell de promoció econòmica com a nivell turístic.

A nivell turístic, l'establiment d'un equipament d'aquestes característiques suposa una oportunitat de promoció per l'interès que despertarà tant en clau de la ciutadania de Santa Perpètua com de fora, i especialment d'aquell públic especialitzat en l'àmbit del turisme i el patrimoni industrial.

El turisme industrial és un fenomen institucionalment consolidat, en el que existeixen iniciatives conjuntes i elements de suport. Una dinàmica en la que el nou espai pot inserir-se.

Enfortiment de la xarxa empresarial i comercial. En clau de promoció econòmica, per l'altre costat, la posada en marxa d'un espai amb un projecte d'Indústria Viva, i en un espai com una antiga fàbrica de referència al municipi, genera l'oportunitat (per la qual el MTIV ja ha definit accions pròpies) de generar llaços i engegar projectes comuns entre l'Ajuntament i les empreses i comerços locals i de l'entorn (amb la referència territorial de la Riera de Caldes).

La cultura juga, en aquest sentit, un paper fonamental de nexa entre agents claus en el desenvolupament local i comercial.

PART 2.

QÜESTIONS PRÈVIES: MARCA, USOS I GESTIÓ

5. Marca del projecte: anàlisi d'opcions	69
6. Espais, usos actuals i usos projectats	74
6.1 Punt de partida: MTIV i Sala Filadora	75
6.1.1 MTIV	75
6.1.2 Sala Filadora	75
6.2 Projecció d'usos: Sala Telers, jardí i un futur bar-cafeteria.....	76
6.2.1 Sala Telers i jardí	77
6.2.2 Un futur servei de bar-cafeteria.....	83
7. Fórmules de gestió i governança	84
7.1 Proposta general.....	85
7.2 Delimitació de funcions i responsables	86
7.2.1 Integració del futur bar-cafeteria a l'esquema de gestió	92

5. MARCA DEL PROJECTE: ANÀLISI D'OPCIONS

La diversitat d'usos i dependències en el context de la situació exposada genera una tensió important en relació a la marca del projecte. No és únicament la qüestió del nom, sinó els elements que defineixen l'equipament, el seu projecte o identitat.

A l'espai destaca de forma important la presència del MTIV (el Vapor Aranyó n'és la seu central), que ha estat la llavor que ha permès recuperar el conjunt de l'espai per a donar-li un ús municipal, obrint l'espai a la ciutadania i situant-lo com un engranatge rellevant de la vida cultural al municipi.

Tal com s'especificarà i s'ha anat avançant al diagnòstic, el MTIV ocupa la majoria de l'espai disponible entre les dues naus i el seu personal serà el que més hores de presència a l'espai tindrà.

Així, el MTIV és rellevant des d'una mirada simbòlica (projecte nou i que ha impulsat la recuperació de l'espai, amb una mirada patrimonial que connecta amb la història de l'edifici) i material (ocupació i gestió pròpia de bona part de l'espai), **fets que en primera instància justifiquen la opció d'acompanyar la marca del projecte del Vapor Aranyó amb la del MTIV.**

A més, el MTIV és un projecte del qual se n'ha parlat i fet presentacions en els mesos anteriors a la seva obertura, i hi ha desenvolupat un manual d'imatge de marca per al projecte, que proposa una marca principal i submarques per productes (Indústria Viva) i equipaments (La Granja, Santiga i La Caldera) que només difereixen en el subtext utilitzat:

Figura 7. Mostra de la imatge de marca del MTIV

mtiv
Museu del Treball
i la Indústria Viva

mtiv
La Caldera

mtiv
La Granja

mtiv
Santiga

mtiv
Indústria viva

Tot i això, com es destacarà en la descripció d'usos, hi ha fins a tres espais addicionals que doten el projecte d'una dimensió més vinculada a la de centre cultural, que donaran a l'espai usos més diversos que els pròpiament museístics.

Es tracta de la Sala Filadora, per un costat, i de la Sala Telers i el jardí, per l'altra. Cal considerar com a punt de partida que tots dos espais estan orientats, per raons de diversa naturalesa, a uns usos determinats.

L'aposta política pel manteniment de Centres Cívics a cada barri obliga, davant la impossibilitat de traslladar tota l'activitat del Centre Cívic El Vapor al Centre Cívic La Rambla, a mantenir la Sala Filadora amb els seus usos actuals sota la lògica dels centres cívics (amplia ocupació per part d'activitats de manteniment físic per a gent gran i ús puntual d'entitats i altres serveis municipals). En aquest sentit, la Sala Filadora té uns usos que marquen un **primer punt de partida que acostava el Vapor Aranyó a la identitat de centre cultural**.

Aquesta identitat es pot veure reforçada pel fet que a la Sala Telers i al jardí la voluntat és la d'un ús marcat per les arts en viu i el cinema (voluntat ja materialitzada amb inversions que adequen l'espai a aquestes finalitats i una primera proposta de programació, amb la primera activitat -un espectacle infantil- el 7 de març). Tot i que serà un espai que permetrà una diversitat àmplia d'usos (perquè elements com butaques, control tècnic i escenari seran mòbils i es podran retirar o instal·lar segons necessitats) l'aposta municipal és mantenir l'espai al marge de la lògica de centres cívics i orientar-lo principalment als usos artístics (exhibició professional), cobrint les mancances municipals al respecte. En qualsevol cas, la Sala Telers i el jardí són un **segon element que permeten pensar en el Vapor Aranyó com a centre cultural**.

Els elements exposats anteriorment generen un punt de partida que tant es pot emmotllar en una marca més vinculada al MTIV com en una altra més vinculada a la idea de centre cultural.

Així, per contribuir a prendre la decisió, es plantegen **3 opcions** que serveixen per obrir la mirada a diferents combinacions i les seves implicacions (la opció "Centre Cultural", la opció "MTIV", i la opció intermèdia "MTIV-El Vapor"). A continuació de la descripció de les opcions s'exposen els criteris a utilitzar per acabar prenent una decisió (taula 5) i, en aplicació d'aquests, els elements favorables i desfavorables de cadascuna de les tres opcions de partida (taula 6).

Opció Centre Cultural Vapor Aranyó (creació d'una nova marca)

Aquesta opció planteja crear un nou nom pel projecte, un nom vinculat amb el que tradicionalment s'ha identificat l'espai: el Centre Cultural Vapor Aranyó.

La identificació com a "centre cultural" reflecteix una major diversitat d'usos, d'acord amb la capacitat del conjunt arquitectònic, i la referència "Vapor Aranyó" entronca amb l'imaginari local i la forma en què la ciutadania es refereix a l'espai de forma quotidiana.

La seu central del MTIV passaria a ser el Centre Cultural Vapor Aranyó, referència que acompanyaria la difusió de l'activitat que s'hi fes.

“Centre Cultural Vapor Aranyó” és l'etiqueta que englobaria tots els espais sense necessitat de major detall o submarques.

Opció MTIV (ús de la marca actual i extensió amb noves submarques)

Aquesta opció planteja partir de la marca “Museu del Treball i la Indústria Viva (MTIV)” ja desenvolupada i adaptar-la als diferents espais com a noves submarques vinculades al MTIV.

En aquesta línia, el Museu ja compta amb una imatge gràfica definida que, de ser necessari, es podria adaptar per a la visibilització d'espais o projectes en concret.

La Sala Telers es referenciaria en la difusió d'activitat com es faria amb el jardí, el vestíbul, la sala d'exposicions temporals o l'aula didàctica: “Sala Telers del MTIV”. El mateix passaria amb la “Sala Filadora del MTIV”.

Opció MTIV-El Vapor (nova submarca per la seu central del museu)

Es tracta d'una opció intermèdia que significa adaptar l'enfocament utilitzat per definir la marca del MTIV a la nova realitat. Es visibilitza el MTIV i alhora s'utilitza la referència de “El Vapor”.

Aquesta opció permet diferenciar el sorgiment d'un nou projecte tot connectant amb els noms que tradicionalment han identificat els espais utilitzats. D'igual manera que Santiga serà MTIV-Santiga i la Granja Soldevila MTIV-La Granja, la seu central seria MTIV-El Vapor.

Alhora, “El Vapor” podria ser la referència per acompanyar la difusió d'activitat a la resta d'espais, com ara “Sala Telers del Vapor” o “Sala Filadora del Vapor”.

Taula 5. Tipus de criteris per a la valoració d'opcions

Sociològics	Institucionals	D'eficiència
Vinculats a la correspondència amb l'imaginari local i la capacitat d'una marca de ser interioritzada entre la ciutadania.	Vinculats al pes dels diferents usos o projectes de l'equipament i la visibilitat que se'ls hi dona.	Vinculats a la necessitat de dedicar esforços i recursos addicionals al desenvolupament de la marca i la conceptualització de l'equipament.

Taula 6. Valoració de les opcions segons els criteris apuntats

	Elements favorables	Elements desfavorables
Opció Centre Cultural Vapor Aranyó	<ul style="list-style-type: none"> La identificació com a Centre Cultural reflecteix millor la diversitat d'usos existents al conjunt arquitectònic. El projecte principal és el MTIV però hi haurà una gran afluència d'usuaris (sobretot 	<ul style="list-style-type: none"> El trencament amb la marca anterior de l'espai (Centre Cívic El Vapor) és menor, tot i que l'espai polivalent és únicament una petita part.

	<p>locals i recurrents) a la resta d'espais quan es despleguin tots els usos aquí projectats.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Les referències a “El Vapor” formen part de l'imaginari local. Hi ha una identificació natural de l'espai com “El Vapor”. • El trencament amb la marca anterior de l'espai (Centre Cívic El Vapor) és menor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Es dilueix el nou i principal projecte del Museu i la seva dimensió patrimonial. • Cal desenvolupar el manual d'imatge de marca.
Opció MTIV	<ul style="list-style-type: none"> • Es visibilitza el projecte principal de l'antiga fàbrica i el motiu de la seva recuperació completa. • El Museu reforça el seu caràcter contemporani amb un projecte més ampli. • El manual d'imatge de marca desenvolupat per al MTIV ofereix la possibilitat d'estendre la seva lògica a nous espais o productes. • Conforme els usos i la gestió prevista, no és necessari incorporar la Sala Filadora a la imatge de marca del nou centre. 	<ul style="list-style-type: none"> • La Sala Telers i el jardí, tot i tenir usos molt diferents als patrimonials, queden recollits sota la marca del Museu. • De la mateixa forma, la Sala Filadora queda sota la referència del MTIV quan té usos i gestió diferenciada. • No connecta amb la forma com la ciutadania tradicionalment s'ha referit a aquest espai (no es fa cap referència a “El Vapor”).
Opció MTIV-EI Vapor	<p>Tots els de la <i>Opció MTIV</i> i, adicionalment:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Les referències a “El Vapor” formen part de l'imaginari local. Hi ha una identificació natural de l'espai com “El Vapor”. 	<ul style="list-style-type: none"> • La Sala Telers i el jardí, tot i tenir usos molt diferents als patrimonials, queden recollits sota la marca del Museu. • De la mateixa forma, la Sala Filadora queda sota la referència del MTIV quan té usos i gestió diferenciada. • Cap espai utilitzarà una imatge en què el subtext sigui l'extensió de les sigles (Museu del Treball i la Indústria Viva). Tot i això, l'adaptació del manual pot considerar-ho per donar-hi resposta.

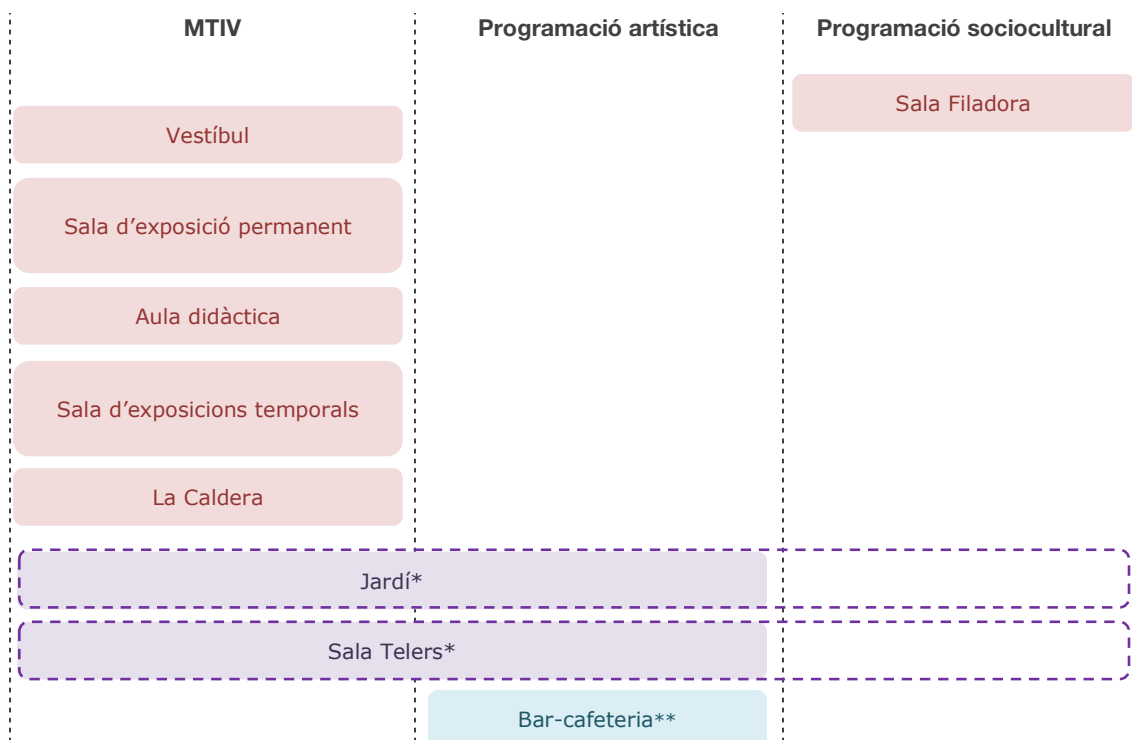
6. ESPAIS, USOS ACTUALS I USOS PROJECTATS

Al complex del Vapor Aranyó conviuran usos culturals de diferent naturalesa:

- Alguns d'aquests usos (en vermell a la Figura 8) ja es desenvolupen actualment (Sala Filadora) o estan ben delimitats en determinats espais (MTIV).
- Uns altres no estan encara ben definits però s'han detectat oportunitats per desenvolupar-los analitzant els espais existents (programació artística a la Sala Telers i al jardí i instal·lació d'un espai de bar-cafeteria al jardí).

Així, aquest apartat s'estructura en dos subapartats atenent aquesta realitat i la necessitat que planteja. Al ser un espai de via pública, la Plaça 8 de març no s'inclou en aquest capítol, sinó en l'apartat 8 "[Línies d'acció](#)".

Figura 8. Síntesi d'usos culturals i espais (en vermell, espais propis; en lila, espais compartits; en blau, espais projectats a mig i llarg termini)

*La Sala Telers i el jardí presenten dubtes en l'extensió d'usos amb caràcter polivalent, per això es mostra una línia de punts que s'estén fins aquesta columna.

**El bar-cafeteria és un espai a mig i llarg termini i que, de fet, s'integraria a l'espai de jardí.

6.1. Punt de partida: MTIV i Sala Filadora

6.1.1.MTIV

El MTIV és el projecte que ha donat lloc a la recuperació del complex Vapor Aranyó en conjunt. Es tracta del projecte principal de l'espai tant en concepte de superfície ocupada com de pressupost i personal.

Els espais propis (de caràcter més exclusiu) del MTIV són (només s'apunten aquells susceptibles d'acollir activitat cultural):

- El vestíbul a la planta baixa de la nau alta (recepció a l'equipament).
- Una sala d'exposició permanent a la planta primera de la nau alta.
- Una sala d'exposició temporal a la nau baixa.
- Una aula didàctica a la nau baixa (pel desenvolupament de tallers educatius).
- L'edifici de La Caldera, annex de la nau alta, com espai patrimonial de visita.

Com espais propis del MTIV que són, no plantegen cap problema en el context d'aquest projecte. Es tracta d'usos que el MTIV ja té ben desenvolupats, relatius al Programa de Col·leccions (producció d'exposicions) i al Programa de Serveis Educatius.

La complexitat neix amb la consideració de la Sala Telers i el jardí, en què hi ha la possibilitat d'usos més amplis tant per part del MTIV com per part d'altres agents implicats. Per això, en aquest cas, es desenvolupen les consideracions necessàries en un apartat posterior.

6.1.2.Sala Filadora

El projecte del MTIV va requerir de la disposició d'espais que es trobaven en ús al complex Vapor Aranyó per al seu funcionament com a museu per assolir els estàndards necessaris.

Això significava poder comptar amb espais del Centre Cívic El Vapor, de manera que complir amb aquests requisits es va haver de traslladar el servei de centre cívic a un altre espai, donant lloc al Centre Cívic La Rambla.

Tot i això, la nova ubicació del servei no permet acollir tota l'activitat que es realitzava al Centre Cívic El Vapor. Especialment aquella que s'acollia a la sala principal, a la Sala Filadora. Es tracta d'un espai que, en comparació als espais d'altres centres cívics, no té equivalents. Ofereix una planta

diàfana i d'unes dimensions relativament grans (només al Centre Cívic La Florida hi ha un espai capaç d'albergar el tipus d'activitat que acull la Sala Filadora, però es troba molt allunyat del centre històric).

Davant d'aquesta situació, l'Ajuntament va optar per mantenir l'espai de la Sala Filadora i només reconvertir per a ús del MTIV una part de la nau baixa (per acollir la sala d'exposicions temporals, l'aula didàctica i els espais de direcció). Així:

- Aquest espai queda clarament marcat per l'ús vinculat a la programació polivalent de la Xarxa de Centres Cívics a curt i mitjà termini, acollint un elevat número d'activitats vinculades a l'àmbit de cultura, salut i gent gran, i usos puntuals per part d'entitats i serveis municipals.
- A llarg termini, però, és l'espai que més clarament pot dotar el Vapor Aranyó d'una vessant de centre cultural (la projecció d'usos a la Sala Telers i el jardí, com es mostrarà a continuació, està molt orientada a les arts en viu i el cinema). Per això, si bé la proposta de gestió ha de considerar que els usos de la Sala Filadora estan actualment clarament marcats (són un punt de partida), la tendència a futur ha de ser, com denota la [línia d'acció 3](#) de l'apartat 8:
 - Sense perjudici a la oferta sociocultural actual sota la lògica dels centres cívics, es proposa que a llarg termini la voluntat sigui incloure la Sala Filadora en una lògica de programació més pròpiament cultural, alimentant així la dimensió de centre cultural del Vapor Aranyó.
 - En específic, el MTIV ha de considerar la Sala Filadora, des de bon principi, com un espai més en el que desenvolupar-hi activitat pròpia o en col·laboració en clau de patrimoni, memòria i coneixement.

6.2. Projecció d'usos: Sala Telers, jardí i un futur bar-cafeteria

Els usos dels espais propis vinculats al MTIV estan clarament identificats i definits en el seu propi projecte, i no generen cap mena de complexitat pels objectius d'aquest treball. Els usos de la Sala Filadora, vinculada a la programació polivalent de centres cívics, queda també ben delimitada.

Els espais compartits són els que necessiten ser definits en clau d'usos amb especial atenció. Es tracta, segons les consideracions exposades anteriorment, de la Sala Telers i el jardí.

L'esquema a aplicar a la Sala Telers i el Jardí és molt similar, amb la diferència principal que un dels usos del jardí a mig i llarg termini és el de bar-cafeteria. Per això, Sala Telers i jardí es tracten com un

sol espai en els següents apartats, fent consideracions específiques pel cas del jardí/bar-cafeteria en el [subapartat 6.2.2](#).

6.2.1.Sala Telers i jardí

Els usos projectats són:

1) Activitat artística

Actualment l'Ajuntament treballa amb la previsió de programar 9 propostes variades de música, dansa, teatre, cinema i cultura popular al llarg de l'any a la Sala Telers i el jardí (la primera, un espectacle infantil el 7 de març). Una proposta en sintonia amb la manca d'un espai de programació escènica municipal.

Cal considerar que la Sala Telers compta amb un accés independent des de la Plaça 8 de març, i un espai de distribució que comunica amb la sala i possibilita la instal·lació puntual d'una recepció per gestionar-ne l'entrada. També s'ha de tenir en compte que la Sala Telers i el jardí estan comunicats.

El diagnòstic ha definit la Sala Telers com un espai idoni per desenvolupar activitats escèniques singulars i activitats d'un format mitjà i petit. Donat que la instal·lació, malgrat la seva habilitació, no és pròpiament un teatre-auditori, no té capacitat per albergar propostes tècnicament complexes. Així, malgrat ser un espai ampli, l'activitat singular i l'activitat de format mitjà i petit s'identifiquen com els usos més adients.

De forma prèvia a l'inici de l'activitat el 7 de març, l'Ajuntament treballa per haver fet totes les instal·lacions necessàries en clau d'acústica, llum i pati de butaques. En una segona fase, i conforme l'experiència resultant, s'acabaran de realitzar les adaptacions necessàries.

El jardí, per altra banda, conforma un espai a l'aire lliure per a la programació de petits formats que aprofitin o posin en valor l'espai acollidor i singular que és, oferint una experiència amb valor afegit.

A partir de l'experiència que s'acumuli amb l'actual proposta de l'empresa licitadora, és necessari desenvolupar una proposta de programació a futur que parteixi de 4 criteris:

- Que s'adapti a la singularitat de l'espai (possibilitat de configurar l'espai de diverses formes) per treure'n un potencial propi i de valor afegit.

- Que incorpori en la programació un mínim d'activitats vinculades al relat del MTIV, en concepte de moviment obrer, paper de les dones, evolució del treball i món rural, la relació entre les persones i el medi ambient...
- Que adopti línies estratègiques de programació per donar resposta a interessos i necessitats del municipi en clau d'activitat artística, contribuint a l'activitat d'arts en viu i de cinema.
- Que tingui un calendari regular, fet que ha de facilitar el coneixement i ús de l'equipament per part del públic, generant-ne expectatives que facilitin el desenvolupament d'hàbits d'assistència.

2) Activitat pròpia del MTIV

Activitats culturals vinculades a la missió del MTIV, desenvolupades en el context del Programa d'Indústria Viva o del Programa de Ciutat que s'apunten en el seu Pla de Gestió i viabilitat econòmica.

El Programa d'Indústria Viva és aquell relacionat amb els serveis oferts a les empreses del municipi en clau de promoció i desenvolupament local, i a les activitats en col·laboració que es desenvolupin.

El Programa de Ciutat agrupa tant activitat pròpia com activitat en col·laboració (ja sigui amb altres agents locals o supralocals) desenvolupada pel MTIV.

L'activitat aquí considerada és diferent a l'activitat relativa al Programa de Col·leccions (que inclou la producció d'exposicions) i al Programa de Serveis Educatius; programes que ja tenen els seus espais propis al MTIV i que no requereixen ser tractats aquí.

Tot i això, si bé no en seria l'ús principal, es creu convenient apuntar que pot resultar interessant considerar la Sala Telers i el jardí com espais puntuals per desenvolupar-hi, també, activitat complementària, educativa, divulgativa, exposicions... oferint així una experiència singular en aquestes dimensions.

3) Lloguer i cessions d'ús

3.1) Via MTIV: El projecte de viabilitat econòmica del MTIV contempla la possibilitat de llogar la Sala Telers de forma independent o conjuntament amb el Jardí sota el Programa d'Indústria Viva.

En aquest subpunt s'inclouen les peticions de possibles entitats estretament relacionades amb el MTIV sota el Programa de Ciutat, com ara el Cercle de Recerca i Estudis Mogoda (CREM) o l'Aula d'Extensió Universitària.

3.2) Via externa: Cal considerar lloguers o cessions a altres entitats o serveis municipals.

Es tracta d'espais atractius tant a nivell estètic com històric, de manera que tenen un potencial singular per a la celebració d'esdeveniments.

En la valoració d'aquestes propostes, caldrà tenir en compte l'horari d'obertura al públic del MTIV i del desenvolupament de les seves activitats educatives, evitant la interferència al seu desenvolupament normal.

Les qüestions vinculades a la gestió d'aquests usos es plantegen al seu apartat corresponent ([7. Fórmules de gestió i governança](#)).

Els usos vinculats al punt 1 (activitat artística), al punt 2 (activitat MTIV) i al subpunt 3.1 (lloguer o cessions d'ús via MTIV) no generen cap tensió en relació a un projecte principal amb un pes significatiu del MTIV (opcions "MTIV" i "MTIV-El Vapor" de [marca del projecte](#)), però el subpunt 3.2 (lloguer o cessions d'ús via externa) pot generar una major dispersió en els usos de l'equipament i, per tant, de la seva marca o identitat.

Criteris per delimitar la polivalència

L'extensió dels usos acollits en clau de punt 3.2, considerant l'ús per part d'altres entitats o serveis municipals, ha d'anar en sintonia amb la decisió presa respecte la identitat de l'equipament i la seva marca (apartat [5. Marca del projecte: anàlisi d'opcions](#)).

En el casos de les opcions "MTIV" i "MTIV-El Vapor", en què el projecte del MTIV pren major rellevància, l'amplitud de la polivalència d'aquest espai pot plantejar majors problemes que en l'opció "Centre Cultural", en què una polivalència àmplia ja forma part de la marca del projecte.

Figura 9. Tipus d'activitat previstes al Vapor Aranyó

La part d'activitat per part d'altres entitats i serveis municipals ha d'estar en sintonia amb la marca del projecte. Segons s'opti per una o altra opció generarà majors o menors tensions respecte els usos principals del Vapor Aranyó.

Així, especialment en el casos de les opcions de marca "MTIV" i "MTIV-EI Vapor" (en què el museu es visibilitza en major mesura en la marca del projecte) es tracta de resoldre la tensió entre dos voluntats:

- Assegurar un ús relativament freqüent de l'espai és desitjable en termes de rendibilitat social i cultural i d'autofinançament.
- Els usos de l'espai han de contribuir a enfortir un projecte estratègic específic, marcat especialment per:
 - Els usos vinculats a patrimoni, memòria i coneixement.
 - Els usos vinculats al Programa d'Indústria Viva (empreses del municipi).
 - Els usos vinculats a la programació d'arts en viu i cinema.

Això vol dir que ha d'existir obertura a l'activitat de tercers, però aquesta ha d'estar supeditada a les anteriors voluntats:

- Per a la seva obertura a l'activitat de tercers, la Sala Telers i el jardí han de formar part del reglament d'espais susceptibles de ser llogats o cedits.

Serà necessari desenvolupar i aprovar un Reglament d'ús i de cessió dels espais, en el que s'apuntaran com a usos propis de l'equipament els aquí descrits i s'apuntarà que es podran acollir usos especials i puntuals de diferent naturalesa que seran valorats d'acord a la disponibilitat i a l'encaix amb el projecte de l'equipament. Una eina de referència per al desenvolupament d'aquest reglament es pot trobar al document "Model de reglament de

cessió d'ús dels espais i els equipaments culturals de gestió municipal" de l'Oficina d'Estudis i Recursos Culturals de la Diputació de Barcelona (CERC)⁹.

Comptar amb aquesta eina és rellevant per a la gestió de peticions d'ús que difereixen de les activitats habituals de l'equipament, tal com poden ser promocions comercials, usos electorals o celebració d'esdeveniments privats (ja siguin d'empreses o entitats sense ànima de lucre). Així, en aquest reglament municipal, segons la marca final del projecte per la qual s'opti, serà necessari incloure la Sala Telers i el jardí del Vapor Aranyó en un annex específic amb consideracions especials.

- En clau de rendibilitat cultural, i per donar coherència al projecte, a l'apartat [8 "Línies d'acció"](#) es realitzen consideracions per generar col·laboracions que puguin ampliar l'activitat relacionada amb el projecte de l'espai.

Per conceptualitzar la delimitació de la polivalència en clau d'entitats potencialment usuàries de l'espai cal pensar en tres cercles:

- El primer cercle està compost per entitats vinculades als usos principals de l'espai, especialment en clau d'arts en viu i cinema: Grup de Teatre Tàndem, La Xarxa Santa Perpètua (Associació per la Promoció de l'Espectacle Infantil i Juvenil) i l'Associació Cineclub Cisco Mosenya.

Cal considerar que la música ha de tenir cabuda també a la Sala Telers i el jardí, però entenent que l'espai de CAMBernades està clarament orientat i habilitat per aquest tipus d'activitat, la presència de la música a la Sala Telers i el jardí ha de ser en formats que s'adaptin adequadament a l'espai.

- El segon cercle el componen entitats de cultura popular que poden manifestar interès en l'espai per activitats internes i d'exhibició: entitats com la Coral Renaixença, el Ball de Gitanes o l'Agrupació Sardanista.

Considerant el mapa d'espais culturals de la ciutat, i considerant la configuració polivalent de la Sala Telers, s'ha de tenir en perspectiva la potencialitat de l'espai per cobrir determinades activitats que en condicions normals es realitzarien a l'aire

⁹ Disponible al següent enllaç:

<https://www.diba.cat/documents/326398/304055299/Model+de+reglament+de+cessi%C3%B3+d%27%C3%BAs+dels+espais+i+els+equipaments+culturals+de+gesti%C3%B3+municipal.pdf/50fc2da2-f1a7-4a90-8d22-ee67a3ecc5af>

lliure però en condicions meteorològiques adverses necessiten d'un espai ampli cobert i/o tancat. Això és especialment rellevant en termes de manifestacions de cultura popular d'arrel tradicional.

- El tercer cercle, finalment, estaria compost per entitats de qualsevol altre tipus, l'activitat de les quals no té cap lligam amb els usos principals de l'espai però per les seves característiques en podrien tenir interès.

En aquest sentit, la possibilitat d'oferir l'espai amb exempció de taxes i preus ha de ser una eina estratègica per afavorir el desenvolupament d'activitat vinculada al projecte (especialment d'agents del primer cercle).

En la valoració de les peticions de sol·licitud de l'espai, els usos aquí apuntats han d'esdevenir els arguments principals, ja que han estat delimitats estratègicament.

- L'obertura a activitat no cultural, a usos especials i puntuals, no ha de suposar un problema sempre i quan no restringeixi la disponibilitat de l'espai per als seus usos estratègics aquí apuntats.

En un escenari en el que es vulgui apostar per una major focalització que limiti l'obertura de l'espai a activitats polivalents, es proposa desenvolupar una estratègia basada en l'ocupació de l'espai de forma proactiva, limitant-ne la disponibilitat per la via dels fets, generant un calendari d'activitat pre-fixat a partir de les propostes municipals, del MTIV i de tercers d'acord a allò exposat en l'apartat [8 “Línies d'acció”](#).

- En clau de millora del grau d'autofinançament, serà necessari desenvolupar un dossier propi amb la informació de l'espai i el seu material i les tarifes corresponents.

El dossier serà una eina per a la gestió de potencials usuaris, ja sigui per facilitar-ne l'ús un cop es reben propostes, o per buscar-ne de forma proactiva.

En sintonia amb l'ordenança de preus públics (on hi hauran de constar també les taxes per aquests espais), s'ha de tenir en compte que les entitats sense ànim de lucre, les entitats que tinguin conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda i les empreses o entitats amb ànim de lucre però que realitzin una activitat que tingui la col·laboració de l'Ajuntament, podran estar exemptes de pagament previ informe del servei municipal competent.

Així, pels usos habituals de l'equipament, en consonància amb els aquí descrits, podran realitzar-se informes que en valorin l'exempció de pagament, però per a usos especials i puntuals generalment seran d'aplicació els preus i taxes públiques aprovades.

6.2.2. Un futur servei de bar-cafeteria

En una primera fase la programació d'activitats és l'únic ús que es desenvoluparà al jardí, i cal considerar la instal·lació d'un bar-cafeteria en una segona fase.

En relació al servei de bar-cafeteria, la proposta passa per la realització de les inversions necessàries per a la instal·lació d'un mòdul prefabricat que pugui acollir el servei i la posterior posada en marxa. Per a la seva posada en marxa, la proposta passa per la licitació del servei mitjançant procediment obert per part del Servei d'Acció sociocultural.

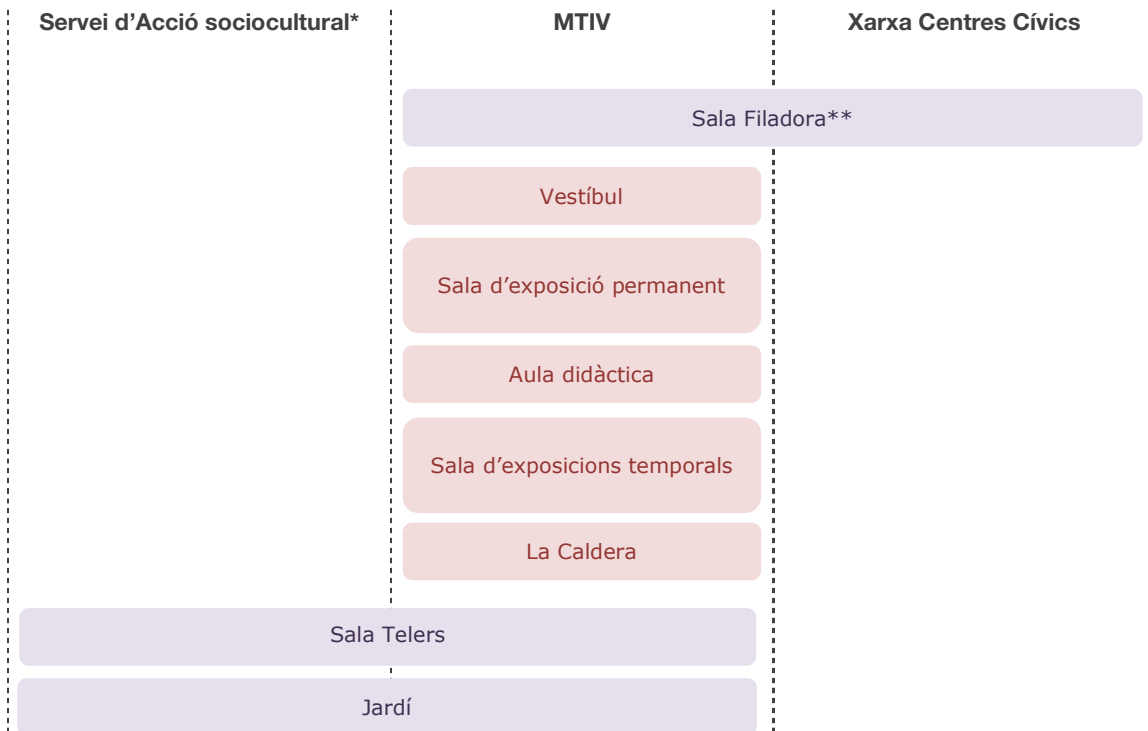
D'aquesta forma:

- Partint del fet que el jardí és actualment un espai perimetrat per un mur, amb l'accés tancat des de la via pública, es proposa mantenir-lo així mentre no es desplegui el servei de bar-cafeteria a mig i llarg termini.
- Un cop realitzades les inversions i licitacions pertinents, la proposta és que l'espai s'integri més bé a la via pública. La proposta és millorar els accessos actuals i obrir-ne de nous, però mantenir l'espai com un recinte tancat quan no hi hagi cap servei en funcionament.
- En aquest sentit, l'horari d'obertura del jardí serà coincident amb el del bar-cafeteria i el d'altra activitat que pogués realitzar-se en un horari diferent. La proposta és, per tant, que el seu horari es desvinculi de l'horari del MTIV contribuint a generar una oferta més àmplia.
- En la seva licitació, es proposa valorar la inclusió de criteris vinculats al desenvolupament d'activitat cultural a l'espai del jardí en els mesos de major confort per gaudir de l'activitat a l'aire lliure.
- Així, el bar-cafeteria no només s'encarregaria de desenvolupar usos de restauració (que poden incloure un servei de càterring per esdeveniments a la Sala Telers i el jardí), sinó també de programació. Hauria de ser una proposta complementària (en consonància) a la realitzada pel servei extern de programació artística municipal.

7. FÓRMULES DE GESTIÓ I GOVERNANÇA

Com en la Figura 8 anterior, en primer lloc s'identifiquen (en color lila) els espais en que coincideixen més d'un agent i que **marquen les necessitats principals de la proposta a desenvolupar**.

Figura 10. Mapa d'agents implicats en la gestió dels diversos espais

*Caldrà considerar que un agent que depèn directament del Servei d'Acció sociocultural jugarà un rol rellevant en aquests espais: el servei extern de programació artística municipal recentment licitat.

**Si bé la Sala Filadora es concep com un espai d'ús propi per les activitats polivalents de Centres Cívics, a nivell de gestió hi haurà responsabilitats compartides d'acord amb les peculiaritats de la situació.

En una mirada general, introductòria, cal destacar que:

- El **MTIV** compta amb un model de gestió prèviament definit, tal com s'ha resumit a l'[apartat 2.3](#). Serà el **responsable principal dels seus espais propis** (color vermell a la Figura 10).
- A la **Sala Filadora** hi ha un agent rellevant que és la Xarxa de Centres Cívics, amb una estructura pròpia, que haurà de coordinar-se amb el MTIV. Tot i una gestió compartida en part, el **responsable principal d'aquest espai serà la coordinadora del Centre Cívic La Rambla** (Xarxa de Centres Cívics).

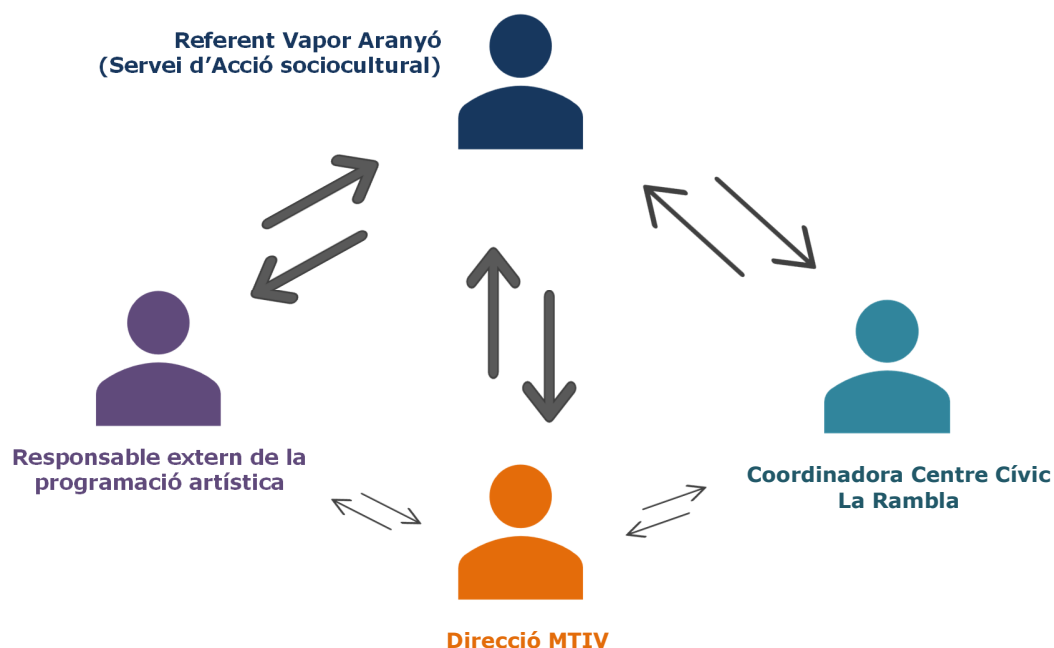
- A la Sala Telers i el jardí conflueixen principalment el servei extern de programació artística municipal, el MTIV i el propi Servei d'Acció sociocultural. En aquest espai, el paper de **responsable principal recau sobre el Servei d'Acció Sociocultural**.

Considerant aquest punt de partida, amb diversitat d'agents i tipus d'activitat, amb l'existència d'espais compartits, es fa necessari que el Servei d'Acció sociocultural designi una persona del seu equip a la funció de **referent del Vapor Aranyó**.

7.1. Proposta general

Conjuntament amb el referent del Vapor Aranyó dintre del Servei d'Acció Sociocultural (responsable de tot el conjunt), el MTIV també juga un paper central i, a banda del referent del Vapor Aranyó, és l'únic que manté -per raons diferents- relació amb tots els agents.

Figura 11. Agents implicats en la gestió del Vapor Aranyó i relacions entre ells

El referent del Vapor Aranyó juga un paper destacat com a responsable global, exercint la **supervisió i coordinació** a nivell general, entenent que el MTIV i Centres Cívics tenen responsabilitats directes per aquells espais que els hi són propis (cobrint funcions que els hi són exclusives amb el seu personal). A l'[apartat 7.2](#) es desenvolupa en major detall aquesta taula de funcions i responsables.

A nivell general, és important destacar que (com s'observa a partir del gruix de les fletxes de la Figura 11 i s'especificarà a l'[apartat 7.2](#)), el referent del Vapor Aranyó manté una relació més intensa

tant amb el responsable extern de la programació artística com amb el MTIV perquè ha de coordinar la programació de la Sala Telers i el jardí. En aquest sentit, s'ha de propiciar un **espai de treball transversal** que aglutini tant al referent del Vapor Aranyó dintre del Servei d'Acció sociocultural com a la direcció del MTIV i el responsable extern de programació artística.

En observació de la mateixa Figura 11 es pot destacar que la relació entre el referent del Vapor Aranyó i el Centre Cívic La Rambla és menys intensa perquè la planificació d'usos del Vapor Aranyó en conjunt no fa necessària una relació així: la Sala Filadora seguirà destinada als usos socioculturals que ja es desenvolupaven, de manera que no planteja major necessitat i seguirà sota la **responsabilitat principal del Centre Cívic La Rambla**.

Finalment, també és destacable que entre **el Centre Cívic La Rambla i el MTIV també existeix una relació**, ja que mantindran un **contacte regular** per a la gestió de la consergeria de la Sala Filadora, tal com es detalla a l'[apartat 7.2](#).

En aquest context, recauran en el referent del Vapor Aranyó i, per extensió, en el Servei d'Acció sociocultural, la responsabilitat última de supervisar i coordinar tasques de comunicació, manteniment i neteja que sobrepassin els àmbits propis de cada agent o tinguin a veure amb els espais compartits. Totes aquestes especificacions es desenvolupen al següent apartat.

7.2. Delimitació de funcions i responsables

Donat que a l'espai hi ha implicats diversos agents per a diferents usos, la delimitació de funcions a cada espai és diferent. Considerant que els espais propis del MTIV no impliquen cap circumstància especial i són gestionats per ell mateix, els espais/usos on cal realitzar concrecions són:

- Sala Filadora
- Sala Telers i jardí – Ús programació artística
- Sala Telers i jardí – Ús MTIV
- Sala Telers i jardí – Ús extern

Taula 9. Síntesi de la implicació de cada agent en les diferents funcions segons els espais/usos

	Sala Telers i jardí			Sala Filadora
	Programació artística	Activitat MTIV	Activitat externa	
Programació (coordinació)	Servei d'Acció sociocultural	Servei d'Acció sociocultural	Servei d'Acció sociocultural	Xarxa Centres Cívics (Centre Cívic La Rambla)
Comunicació	Servei d'Acció sociocultural Empresa externa de programació artística MTIV (segons pes MTIV en marca del projecte)	Servei d'Acció sociocultural MTIV	Servei d'Acció sociocultural Agent extern Servei d'Acció sociocultural (segons interès general de l'activitat)	Xarxa Centres Cívics (Centre Cívic La Rambla)
Venda d'entrades	Servei d'Acció sociocultural	MTIV	Agent extern	Agent o servei organitzador
Control d'accés i/o atenció al públic	Empresa externa de programació artística	MTIV	Agent extern	Xarxa Centres Cívics (Centre Cívic La Rambla) MTIV
Muntatge tècnic i producció	Empresa externa de programació artística	MTIV	Agent extern	Agent o servei organitzador
Seguretat	Empresa externa de programació artística	MTIV	Agent extern	Agent o servei organitzador
Neteja i manteniment	Servei d'Acció sociocultural	Servei d'Acció sociocultural	Agent extern Servei d'Acció sociocultural	Xarxa Centres Cívics (Centre Cívic La Rambla)

Coordinació de la programació. El referent del Servei d'Acció sociocultural juga un paper central coordinant la programació de la Sala Telers i el jardí. Considerant els aspectes definits a l'apartat 6 "[Espais, usos actuals i usos projectats](#)":

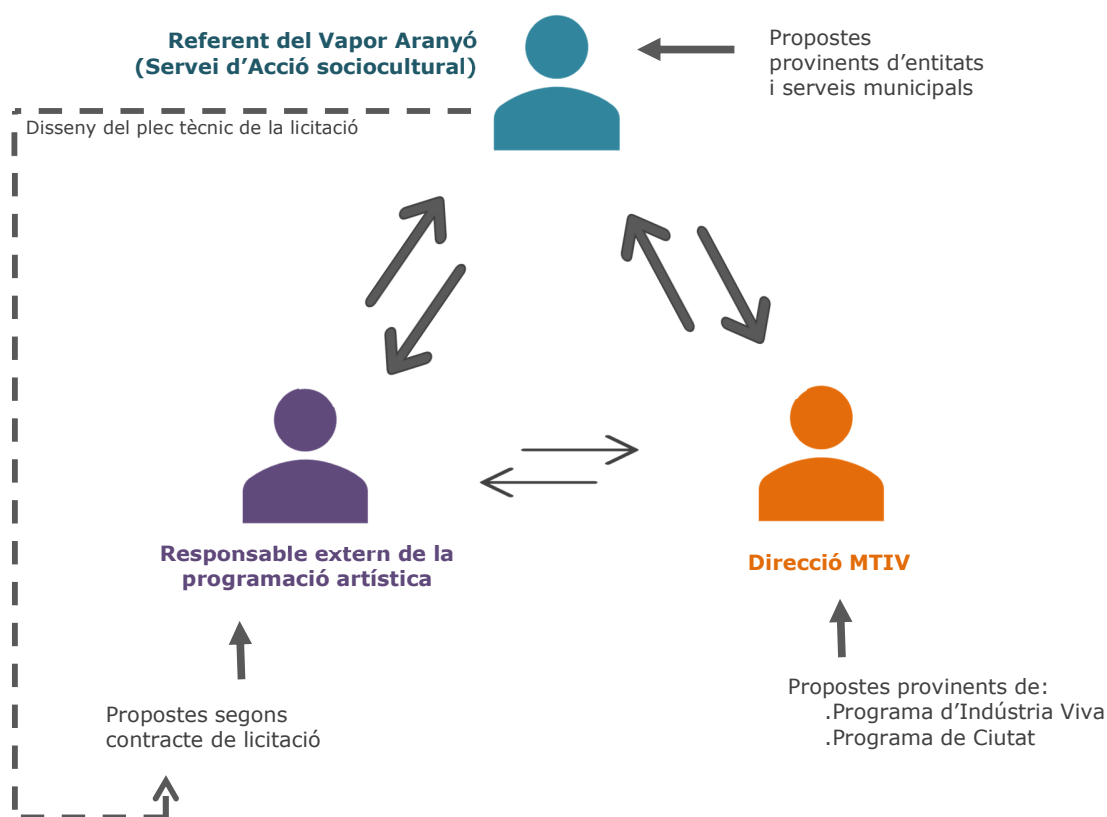
- Marca les línies bàsiques de programació artística a la Sala Telers i pacta les propostes (i el calendari) fetes pel responsable del servei extern de la programació artística municipal (primera prioritat d'ús per una qüestió pràctica, donat que la programació artística ha de ser planificada amb temps).

- Rep les propostes de programació del MTIV (segona prioritat d'ús).

Es consideraran propostes del MTIV aquelles que desenvolupi en base als seus serveis educatius, el Programa de Ciutat o el programa d'Indústria Viva tal com s'ha apuntat anteriorment.

- Rep i valora les propostes de programació d'altres entitats i serveis municipals (tercera prioritat d'ús, a definir segons la marca del projecte finalment escollida i d'acord als comentaris sobre [Criteris per delimitar la polivalència](#)).

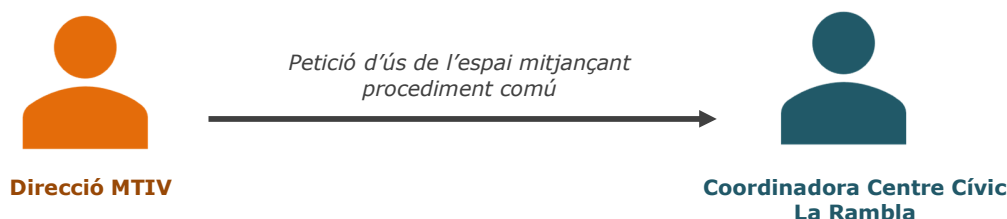
Figura 12. Agents implicats en la programació d'activitats a la Sala Telers

A la Sala Filadora, però, el paper principal és de la Xarxa de Centres Cívics i, en concret, de la coordinadora del Centre Cívic La Rambla.

Considerant això, el MTIV farà ús de l'espai d'acord amb el reglament d'ús i cessió d'espais establert, de la mateixa forma que qualsevol altre agent o servei.

Figura 13. Vincle en clau de programació a la Sala Filadora entre el MTIV i centres cívics

Comunicació. El Servei d'Acció sociocultural juga un paper central en la difusió de l'activitat cultural al municipi i en tot moment es troba informada d'aquesta.

En el cas concret de la programació artística municipal desplegada pel servei extern licitat, la licitadora s'encarregarà de coordinar (sota el paraigües del Servei d'Acció sociocultural) la comunicació i la difusió de l'activitat amb l'Unitat de Comunicació (qui en realitza l'execució). També podrà realitzar difusió pròpia sempre que s'especifiqui que l'organitzador és l'Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda i la difusió segueixi els criteris de la seva imatge corporativa.

En el cas que el MTIV tingui un pes significatiu a la marca del projecte, tota l'activitat artística municipal desenvolupada a la Sala Telers s'integrarà en la difusió pròpia del MTIV (especialment si és part de les activitats programades en sintonia amb el relat del museu).

En canvi, en propostes provinents d'altres entitats i serveis municipals, seran aquests propis agents externs que mitjançant els seus canals i eines realitzaran la comunicació. Segons el tipus d'activitat, el seu interès públic i la seva adequació a les línies de programació, el Servei d'Acció sociocultural també hi participarà i es requerirà que l'Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda es citi com a col·laborador.

En clau de Sala Filadora, la Xarxa de Centres Cívics és l'encarregada de gestionar tota la difusió amb les seves eines i recursos.

Control d'accés i/o recepció. A la Sala Telers i el jardí:

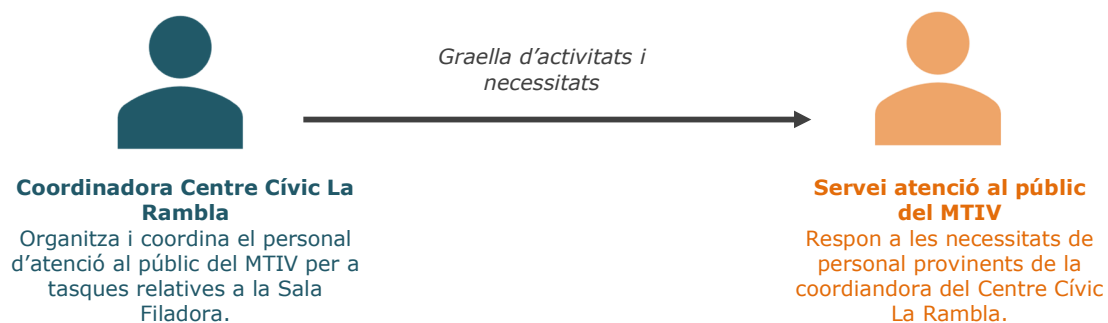
- En relació a les propostes del servei extern de programació artística, el control d'accés, d'acord amb el contracte de licitació, serà a càrrec de la licitadora.
- En aquella activitat pròpia del MTIV, serà el seu personal qui se'n farà càrrec.
- Per a propostes externes, els agents organitzadors hauran de cobrir amb mitjans propis aquesta funció. Una possibilitat és posar a disposició d'aquests els mitjans utilitzats pel MTIV definint-ne tarifes.

A la Sala Filadora:

- Per al desenvolupament compartit de la funció de consergeria a la Sala Filadora serà necessari que la persona responsable del Centre Cívic La Rambla comparteixi la graella d'activitats i necessitats amb la o les persones designades per l'empresa externa que gestiona el servei d'atenció al públic del MTIV.

A l'[annex 4](#) es pot trobar un detall de les necessitats a cobrir

Figura 14. Vincle en clau de consergeria de la Sala Filadora entre el MTIV i centres cívics

- Les cessions de claus per a les activitats programades fora dels horaris establerts a la taula de l'[annex 4](#) es seguiran realitzant mitjançant el procediment habitual sota la responsabilitat de la persona coordinadora del Centre Cívic La Rambla.

Venda d'entrades. La gestió d'entrades en el cas de la programació artística realitzada a la Sala Telers i el jardí anirà a càrrec del Servei d'Acció sociocultural.

En els casos d'activitats d'agents externs, aquests s'encarregaran de la gestió de les entrades pel seu compte.

El MTIV disposarà d'un punt de venda físic per a la gestió de les seves necessitats en concepte de venda d'entrades.

Pel cas de la Sala Filadora, si els organitzadors externs necessiten vendre entrades seran els encarregats de gestionar-ho.

Muntatge tècnic i producció. El servei extern de programació artística municipal es farà càrrec del personal i el material tècnic addicional necessari per a les seves propostes.

Així mateix, els agents externs també es faran càrrec d'aquelles necessitats addicionals que puguin existir en relació a material i muntatge tècnic.

El MTIV, en relació a la seva pròpia activitat, disposarà dels seus mitjans i, en cas de necessitar recursos tècnics addicionals, correran al seu càrrec sota els programes pertinents (Indústria Viva o de Ciutat).

A la Sala Filadora seran els propis organitzadors de l'activitat els qui es faran càrrec de les necessitats addicionals que puguin existir per a la seva activitat.

Seguretat. En els casos que es requereixi en relació a la programació artística realitzada pel servei extern, se'n farà càrrec l'empresa adjudicatària.

En el cas d'activitat pròpia del MTIV, serà el personal adscrit a aquest equipament mitjançant l'ampliació de serveis ja existents qui se'n farà càrrec.

Quan organitzadors externs facin ús de l'espai i es requereixi la presència de seguretat, aquesta anirà al seu càrrec.

Neteja i manteniment. En les qüestions de neteja i manteniment cal diferenciar aquelles tasques ordinàries de les que exigeixen un servei especial o extraordinari per a una determinada activitat (en clau de neteja) o reparació (en clau de manteniment).

Cal considerar que de forma ordinària aquest servei es desenvolupa per part d'una empresa municipal que cobreix totes les necessitats municipals, i organitza els recursos necessaris segons les necessitats expressades. En aquest sentit, cobreix l'espai del Vapor Aranyó segons els horaris i necessitats de cada espai sota les indicacions dels agents responsables d'aquests, que són els següents:

- Sala Filadora - Centres Cívics
- Sala Telers i jardí - Servei d'Acció sociocultural

— Espais propis del MTIV – MTIV

Així, a cada agent li és imputable la gestió final i el cost d'aquelles necessitats o incidències que corresponen als seus espais (a excepció dels casos d'activitat externa, en que si es requereix un servei especial se'n farà carrer l'agent extern).

Igualment, en cas que es detecti una necessitat de manteniment, serà comunicada al responsable principal de cada espai, qui en farà la gestió final i n'assumirà el cost.

En aquest sentit, entenent que el MTIV és l'agent principal de l'espai en concepte de personal *in situ* de forma regular, jugarà un paper central a l'hora de fer arribar a cada responsable aquelles necessitats de neteja o manteniment que pugui detectar. Tot i aquest paper de vigilància i seguiment de l'estat de les instal·lacions, es limitarà a traspasar la informació i la gestió final i el cost de la incidència recaurà en l'agent principal d'aquell espai.

7.2.1. Integració del futur bar-cafeteria a l'esquema de gestió

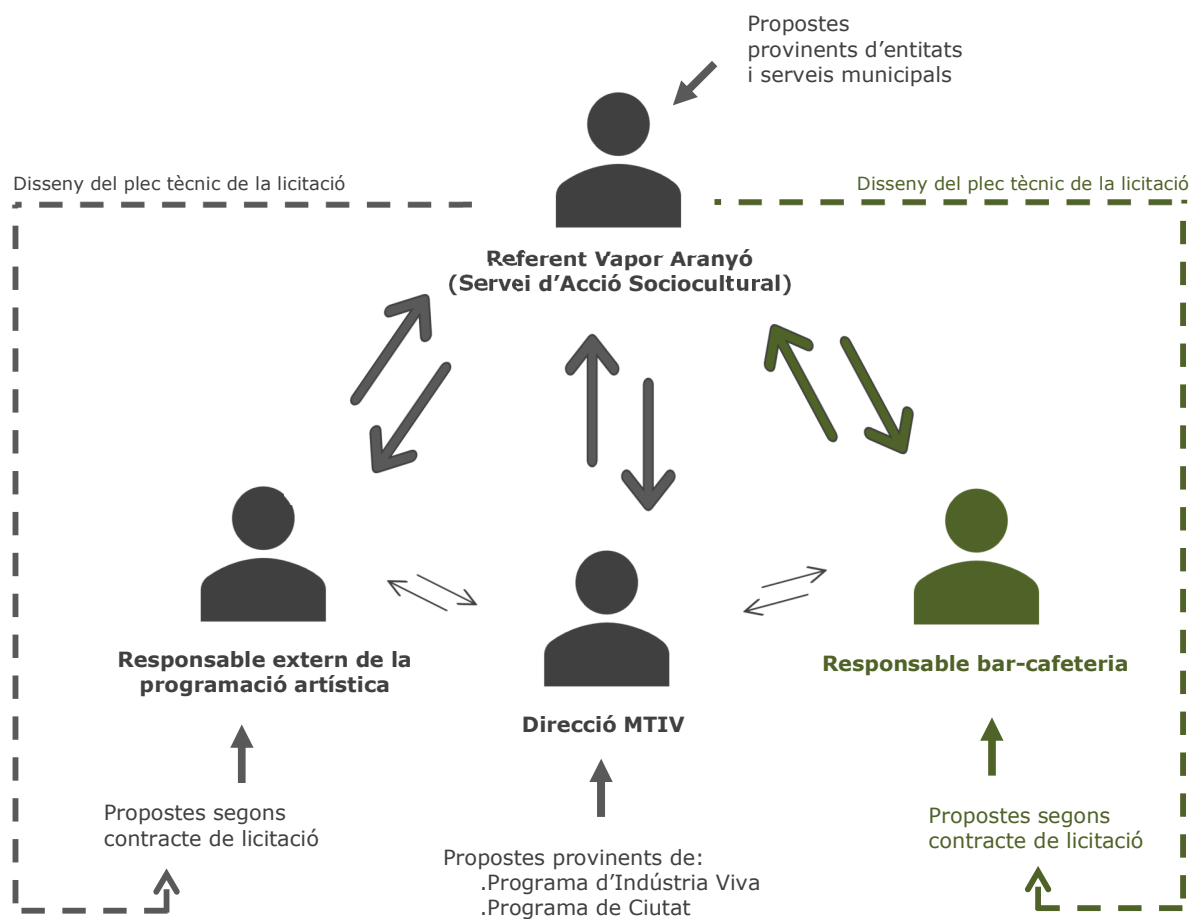
En una segona fase s'afegeix un nou agent relatiu específicament al jardí, el bar-cafeteria, el qual es proposa que no desenvolupi només activitats de restauració sinó també de programació segons allò exposats a l'apartat [6.2.2 Un futur servei de bar-cafeteria](#).

El model de gestió d'aquest servei serà la contractació externa mitjançant un contracte de licitació, i el servei farà ús de les instal·lacions posades a disposició per part de l'Ajuntament. Seguint amb la lògica exposada, el responsable del contracte de licitació serà el Servei d'Acció sociocultural.

De cara a l'organització d'activitats culturals al jardí, la responsabilitat del bar-cafeteria en les diverses funcions seran les mateixes que les de l'empresa externa de programació artística de la Taula 9.

Així mateix, tal com es mostra a la Figura 15, es propiciarà un espai de treball transversal entre tots els agents implicats en la programació del jardí.

Figura 15. Agents implicats en la programació d'activitats al jardí a partir de la instal·lació d'un bar-cafeteria

PART 3.

LÍNIES D'ACCIÓ

8.	Línies d'acció	96
8.1	Antecedents	96
8.2	Objectius	97
8.3	Línies	97
	Línia 1. MTIV	
	Línia 2. Sala Telers i jardí	
	Línia 3. Sala Filadora	
	Línia 4. Turisme industrial i promoció del patrimoni	
	Línia 5. Plaça 8 de març	
	Línia 6. Bar-cafeteria	

8. LÍNIES D'ACCIÓ

En aquest espai es conceptualitzen línies d'acció de l'equipament a partir dels seus usos i el seu context. Aquestes línies d'acció li donen un caràcter propi i apunten els àmbits a desenvolupar per treure'n el major rendiment social i cultural possible.

Cal considerar que el MTIV ja compta amb un projecte propi i uns programes ben definits, i que la Sala Filadora queda també supeditada al projecte de Centres Cívics.

Així, la conceptualització de l'equipament es realitza des d'una mirada de conjunt, considerant que cadascun dels agents implicats profunditza i desenvolupa en detall aquelles línies que l'afecten particularment.

8.1 Antecedents

La inauguració del MTIV significarà la posada en marxa del conjunt dels espais del complex cultural del Vapor Aranyó. Un equipament cultural que, si bé alberga el projecte del MTIV, que n'és una peça central, compta amb espais addicionals que poden albergar altres usos culturals.

Uns usos que cobreixen necessitats existents i contribueixen a generar noves dinàmiques culturals:

- El MTIV, i en concret la seva seu central al Vapor Aranyó, esdevindrà un agent motor en matèria de patrimoni, memòria i coneixement, una dimensió en la que fins el moment l'activitat s'ha mantingut en un nivells baixos de desenvolupament en el municipi.
- La Sala Telers i el jardí contribuiran a inaugurar una nova etapa en la programació artística al municipi, oferint nous espais a la programació i els agents existents (especialment en clau d'arts escèniques) i generant noves línies de programació.
- La Sala Filadora seguirà donant un servei clau en l'àmbit sociocultural, en què un espai de les seves característiques i la seva polivalència contribueix a donar resposta a necessitats diverses especialment en clau d'associacions i ciutadania.

No només es reforçaran i es generaran noves dinàmiques des d'un punt de vista cultural, sinó que amb una mirada més àmplia, l'equipament contribuirà a donar centralitat al nucli històric des d'un punt de vista social i econòmic:

- La posada en marxa de l'equipament ha significat la remodelació urbanística del seu entorn més proper, i els nous espais per a la ciutadania inclouen, més enllà dels propis de

l'equipament, una nova plaça (la Plaça 8 de març) i la peatonalització de carrers. Tot això permetrà augmentar l'activitat social a la zona.

- A més a més, el projecte del MTIV té una dimensió vinculada al turisme industrial, de manera que generarà una atracció exterior amb efectes tan socials com econòmics a partir de l'augment de visitants.

8.2 Objectius

Atenent al context i als reptes i les oportunitats esgrimides, els objectius són:

- ✓ **Centralitat:** ser un motor d'activitat cultural en matèria de patrimoni, memòria i coneixement.
- ✓ **Complementació:** ampliar l'oferta de programació artística al municipi.
- ✓ **Xarxa:** establir sinergies amb col·lectius estratègics respecte els usos principals de l'equipament.
- ✓ **Revitalització:** augmentar el dinamisme social i econòmic atraient ciutadania i visitants exteriors, amb especial impacte al centre històric.

8.3 Línies

Les línies d'acció plantejades contribueixen a avançar en els diferents objectius. Cada línia pot impactar en més d'un dels objectius, o fer-ne una contribució específica. En total, es conceptualitzen 5 línies:

1	2	3	4	5	6
MTIV	Sala Telers i jardí	Sala Filadora	Turisme industrial i promoció del patrimoni	Plaça 8 de març	Bar-cafeteria

Presentació

El museu és l'agent principal de l'espai i conforma el projecte més ambiciós. El seu valor és especialment alt en l'àmbit del patrimoni, la memòria i el coneixement, i a través dels programes que es conceptualitzen en el seu propi Pla de gestió i viabilitat econòmica ha de desenvolupar tot el seu potencial en aquests termes.

Acció 1.1 Programa de Col·leccions. Dinamitzar l'activitat patrimonial amb la Sala d'Exposicions Temporals i altres espais com el vestíbul amb el desenvolupament de dues exposicions pròpies i la instal·lació de dues produccions alienes cada any.

Acció 1.2 Programa de Ciutat. Establir un calendari que, per començar i com a mínim, proposi quatre esdeveniments a l'any amb un caràcter obert i en col·laboració o coordinació amb altres agents locals. Per això, es proposa partir de dates assenyalades per la ciutat o pel Museu com poden ser les Jornades Europees de Patrimoni, la Nit dels Museus, el 8 de març o l'1 de maig.

Accions

En sintonia amb l'objectiu d'establir sinergies cal pensar en col·laboracions amb el Cercle de Recerques i Estudis Mogoda i els Amics de Santiga en especial, però també amb l'Aula d'Extensió Universitària, el projecte d'Empresa i comerç SPM Makers en clau de treball i tecnologia, agents socials i serveis municipals vinculats al món de la indústria i el treball a nivell local, i col·lectius i serveis municipals en l'àmbit de la igualtat de gènere.

Acció 1.3 Programa de Serveis educatius. Desenvolupar un paper pro-actiu per aconseguir el número de visites projectades en el Pla de Gestió i viabilitat econòmica.

Especialment en clau local (com a màxim 81 visites de grups educatius locals, on cal contemplar el treball sota el Projecte Educatiu de Ciutat), però també a nivell extern (27 de grups educatius exteriors o empreses, 20 d'entitats i empreses locals i 5 de grups informals).

Aquest treball s'ha de realitzar mitjançant, primer, el mapeig d'agents potencialment usuaris, la identificació de contactes dels responsables, l'establiment de contacte telefònic o en persona prèvia distribució, finalment, del catàleg.

Aquesta distribució s'ha de fer amb l'ofertament de reunir-se per estudiar les activitats que millor puguin adaptar-se als seus interessos, explorant també totes aquelles facilitats que puguin incentivar la visita.

Contribució
als
objectius
de:

Centralitat

Complementació

Xarxa

Revitalització

Línia 2. Sala Telers i jardí

Presentació

L'adequació de la planta baixa de la Nau Alta i el jardí, i la dotació dels espais amb el material tècnic i les infraestructures necessàries, converteixen l'equipament en un agent clau en concepte de programació d'arts en viu i cinema, contribuint a dinamitzar l'activitat especialment en aquests àmbits. Addicionalment, també té el potencial d'esdevenir un espai de referència a la ciutat per a la celebració d'esdeveniments puntuals tant públics com privats.

Accions

Acció 2.1 Programació artística municipal a la Sala Telers i el jardí. Desenvolupar la programació anual prevista per al 2023, avaluar-ne el funcionament i realitzar una nova proposta que amplii l'oferta, amb una línia pròpia per al jardí i una altra per a la Sala Telers, contribuint a explotar al màxim les potencialitats que cada espai ofereix.

En aquest sentit, és rellevant incorporar en la proposta de programació un mínim de dues activitats que puguin connectar amb el relat del MTIV (moviment obrer, paper de les dones, evolució del treball i món rural, la relació entre les persones i el medi ambient...), donant major coherència i singularitat al Vapor Aranyó.

A mig termini, és important mantenir una regularitat en la programació que sigui capaç de crear hàbits i expectatives.

Acció 2.2 Col·laboracions i xarxa local. Identificar potencials col·laboradors per a l'ampliació de l'activitat vinculada a les arts en viu i les projeccions.

Avançar de forma proactiva en la recerca d'aquestes col·laboracions ha de ser una estratègia per dotar l'espai de l'activitat que és estratègicament rellevant, reduint-ne per la via dels fets la disponibilitat a propostes externes que no contribueixen a enfortir els objectius de l'equipament.

En un primer cercle d'especial interès (entitats sectorials) s'identifiquen el Grup de Teatre Tàndem, La Xarxa Santa Perpètua (Associació per la Promoció de l'Espectacle Infantil i Juvenil) i l'Associació Cineclub Cisco Mosenya.

En un segon cercle cal comptar amb possibles col·laboracions amb entitats de cultura popular com la Coral Renaixença, el Ball de Gitanes o l'Agrupació Sardanista.

En un tercer cercle, i de forma més allunyada a un projecte clarament marcat pels usos artístics i patrimonials, cal considerar la resta d'activitat d'entitats que no tenen un lligam amb els usos principals de l'espai però poden tenir necessitats o propostes puntuals.

Acció 2.3 Activitat externa. Desenvolupar i aprovar el règim d'ús i cessions de la Sala Telers i el jardí del Vapor Aranyó partint dels criteris identificats a l'apartat "Criteris per delimitar la polivalència", així com el dossier d'espais, material i taxes i preus públics.

Aquests documents han de servir per desenvolupar un rol pro-actiu en la recerca d'agents potencialment interessats en l'ús de l'espai i per gestionar les peticions d'ús que arribin, ja siguin d'altres entitats diferents a les citades a l'acció 2.2 o empreses.

Contribució
als objectius
de:

Centralitat

Complementació

Xarxa

Revitalització

Línia 3. Sala Filadora

Presentació	<p>Sense perjudici als seus usos actuals vinculats a Centres Cívics (que actualment no tenen cap altre lloc al barri on realitzar-se i cal mantenir-los a la Sala Filadora), a llarg termini es proposa que aquesta sala sigui un espai marcat pel desenvolupament d'activitats pròpiament culturals, tant des d'una mirada general com específicament vinculada als àmbits de patrimoni, memòria i coneixement.</p>			
Accions	<p>Acció 3.1 Més ús pròpiament cultural. Dotar la Sala Filadora d'uns usos més marcadament culturals a llarg termini:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Impulsar amb el lideratge del MTIV un programa d'activitats a l'espai tant pròpies com en col·laboració amb el Centre de Recerca i Estudis Mogoda (CREM), l'Aula d'Extensió Universitària o els Amics de Santiga. Activitats de difusió del patrimoni, la memòria i el coneixement, vinculades a temes locals, temes vinculats a l'exposició permanent del museu o temes vinculats a les exposicions temporals. • Facilitar la programació d'activitats com conferències i xerrades, tallers artístics i culturals, projeccions... tant per part del propi Servei d'Acció sociocultural com d'entitats culturals del municipi. 			
Contribució als objectius de:	Centralitat	Complementació	Xarxa	Revitalització

Línia 4. Turisme industrial i promoció del patrimoni

Presentació	<p>La temàtica del nou Museu el fa susceptible de formar part de la dinàmica existent de turisme industrial, un fenomen que compta amb una estructura institucional pròpia a Catalunya i un recorregut consolidat. Per un altre costat, la posada en marxa del MTIV és també una oportunitat per posar en valor altres elements patrimonials de la ciutat. Tots dos fets poden contribuir a atraure visitants exteriors i a mobilitzar la pròpia ciutadania a nivell intern.</p>			
Accions	<p>Acció 4.1 Promoció turística i patrimonial. Posar en marxa dos espais de treball comú:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Amb els responsables de Desenvolupament local i comerç per tal de dissenyar un paquet de mesures destinades a afavorir l'arribada i l'acollida de visitants exteriors. ○ Amb els responsables d'Urbanisme per tal de treballar mesures de conservació i senyalització del patrimoni municipal. <p>Acció 4.2 Xarxes temàtiques supralocals. Iniciar de forma prioritària els tràmits per a la participació en les xarxes temàtiques Xarxa de Turisme Industrial de Catalunya i Sistema Territorial del Museu nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya i elaborar un catàleg d'activitats i recursos d'especial rellevància per al MTIV. En segon lloc, centrar-se en la resta d'espais citats al Pla de gestió i viabilitat econòmica del MTIV.</p> <p>Acció 4.3 Espai de trobada MTIV-Indústria Viva. Dissenyar i posar en marxa un espai de trobada amb empreses municipals amb l'orientació i la participació del Servei de Desenvolupament local i comerç. Es tracta de generar un espai de comunicació a partir del qual facilitar iniciatives conjuntes com poden exposicions temporals vinculades a les seves indústries o senzillament comunicar de forma directe els serveis que el MTIV els ofereix, com ara el lloguer d'espais o la concertació de visites.</p>			
Contribució als objectius de:	Centralitat	Complementació	Xarxa	Revitalització

Línia 5. Plaça 8 de març

Presentació	<p>L'habilitació del Vapor Aranyó per allotjar el Museu també ha donat com a resultat la urbanització d'una nova plaça al seu exterior. Aquesta plaça ha rebut el nom del 8 de març, dia internacional de la dona treballadora, en consonància amb el relat del museu i la història del Vapor Aranyó, lloc on van treballar moltes dones del municipi. La conjunció de tots aquests factors planteja la possibilitat de convertir la plaça en un escenari cultural habitual.</p>			
Accions	<p>Acció 5.1 Programació MTIV. Utilitzar la Plaça 8 de març (i l'entorn peatonal) com una extensió dels espais del museu. Plantejar activitats o exposicions que generin una continuïtat entre dintre i fora dels murs del museu. Aquest format ha de servir com a estratègia de reclam per continuar a l'interior.</p> <p>Acció 5.2 Plaça adaptada a l'activitat cultural. Invertir en adaptar l'espai per al desenvolupament d'activitat artística i cultural (ombra en els mesos d'estiu, petit escenari fix, punt de llum fix...) i apostar per incloure com un recurs més per la programació artística del Festival Moguda Escènica i altres esdeveniments de ciutat com ara les festes majors.</p> <p>Acció 5.3 Espai de referència. Convertir la plaça en un espai de referència per a la celebració d'activitats en dates assenyalades en concepte d'igualtat de gènere. Els dies de referència principals són el dia de la dona treballadora (8 de març) i el dia contra la violència de gènere (25 de novembre). Tot i això, adoptant una mirada àmplia i d'acord amb la càrrega simbòlica del nom de la plaça, es pot aprofitar l'espai per incentivar la reivindicació d'altres realitats amb dates assenyalades com ara el dia internacional de l'orgull LGTBI+ (28 de juny), el dia de les treballadores de la llar i les cures (30 de març), el dia de la visibilitat lèsbica (26 d'abril) o el dia internacional de les dones i les nenes en la ciència (11 de febrer).</p>			
Contribució als objectius de:	Centralitat	Complementació	Xarxa	Revitalització

Línia 6. Bar-cafeteria

Presentació	<p>La instal·lació a mig i llarg termini d'un bar-cafeteria ha de suposar un nou <i>input</i> per al dinamisme tan cultural com econòmic i social. La presència d'un agent de restauració, però també de programació, ha de contribuir a fer del jardí i del conjunt del Vapor Aranyó un espai de referència més consolidat. La instal·lació del bar-cafeteria requereix d'un conjunt d'actuacions prèvies.</p>			
Accions	<p>Acció 6.1 Actuacions prèvies. Elaborar els estudis pertinents d'adequació de l'espai (nous accessos i adaptació dels existents), realització de les inversions necessàries (també per adquirir el mòdul pre-fabricat) i licitació del servei.</p> <p>Acció 6.2 Servei cultural i de restauració. En les clàusules de la licitació, incorporar com un element rellevant de valoració de les ofertes la proposta cultural per a la dinamització del jardí, incloent criteris i orientacions. D'aquesta manera, i de forma coordinada amb els responsables de l'empresa externa de programació artística municipal, es podria generar un programa més ampli per al jardí. Amb l'entrada en joc del bar-cafeteria com agent cultural, l'empresa externa podria focalitzar majors esforços en el programa per a la Sala Telers.</p>			
Contribució als objectius de:	Centralitat	Complementació	Xarxa	Revitalització

SÍNTESI FINAL

La posada en marxa de tots els espais del conjunt cultural del Vapor Aranyó presenta un conjunt de **reptes i oportunitats** relacionades amb les seves característiques pròpies, amb les del municipi i amb els projectes a allotjar:

Reptes	Oportunitats
<ul style="list-style-type: none">▶ La gestió d'usos i dependències múltiples▶ Espais, usos i la qüestió del nom▶ L'envergadura del projecte▶ Articulació del Centre Cívic La Rambla i de la Sala Filadora▶ Permejar i ser permeables	<ul style="list-style-type: none">▶ Nous espais, nous horitzons▶ Recuperar la memòria de la vila▶ Centralitat cultural i renovació urbanística▶ Reconeixement del rol de la dona▶ Projecció exterior de la ciutat (turisme industrial)▶ Enfortiment de la xarxa empresarial i comercial

Una primera qüestió clau que afronta el Vapor Aranyó està relacionada amb la seva **identitat** i la seva **marca**. En aquest sentit, s'han proposat criteris per avaluar tres opcions de partida, que permeten identificar elements favorables i desfavorables per avançar en la decisió:

Opció "Centre cultural"	Opció "MTIV"	Opció "MTIV-EI Vapor"
Creació d'una nova marca: Centre Cultural Vapor Aranyó	Ús de la marca principal del MTIV i possible extensió amb noves submarques	Reformulació de la marca del MTIV definint una submarca per la seu central: MTIV-EI Vapor

Resumidament, la opció "Centre Cultural" aposta per donar-li a l'equipament una nova identitat marcada per la seva polivalència, la opció "MTIV" passa per donar al MTIV una rellevància principal dintre del conjunt i la opció "MTIV-EI Vapor" busca un punt intermedi que, reconeixent el pes del MTIV, sigui capaç de reflectir una realitat més àmplia.

La complexitat (i la potencialitat) del Vapor Aranyó s'origina en el fet que disposa d'una **varietat d'espais** àmplia:

- Espais propis del MTIV (com la sala d'exposició permanent, la sala d'exposicions temporals i l'aula didàctica), amb usos en clau de patrimoni, memòria i coneixement.

- Espais compartits (Sala Telers i jardí), orientats a albergar usos vinculats a l'exhibició d'arts en viu i cinema.
- Espai sociocultural (Sala Filadora), actualment vinculat fortament a l'activitat de Centres Cívics. A llarg termini, sense perjudici al manteniment de l'oferta sociocultural al barri, es proposa desenvolupar-hi usos més marcadament culturals. Seria sobretot a partir d'aquest espai que el Vapor Aranyó adquiriria una vessant més clara de centre cultural.

Així, l'espai fa coincidir una **diversitat d'agents** que cal tenir en compte també de cara a la gestió de l'equipament:

- El MTIV
- Centres Cívics
- El Servei d'acció sociocultural
- L'empresa externa de programació artística municipal

A més, cal comptar, tant en clau d'usos com d'agents implicats en la gestió, un futur bar-cafeteria a l'espai del jardí.

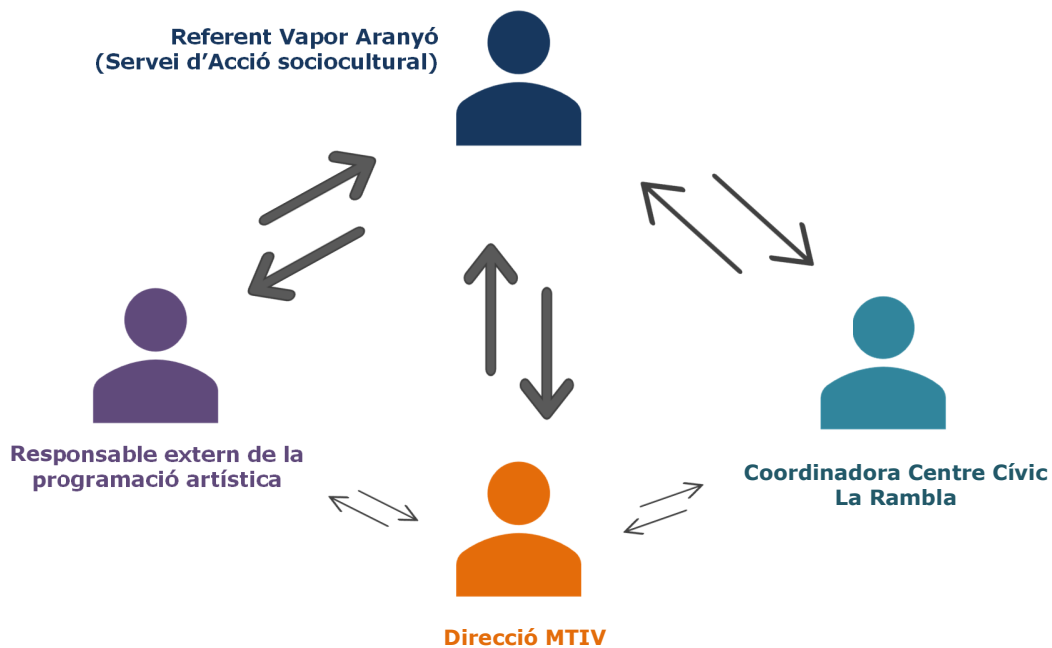
El punt que major tensió genera a nivell de projecte s'identifica amb els potencials usos de la Sala Telers i el jardí: una **polivalència** més o menys àmplia donarà al projecte una o altra identitat, que ha d'estar en sintonia amb alguna de les tres opcions de marca presentades per ser coherent.

En cas que existeixi voluntat de **delimitar la polivalència** de la Sala Telers i el jardí, contribuint a un projecte clarament marcat per la seva vessant patrimonial i artística i no tant per la sociocultural o els usos puntuals i especials, cal tenir en compte que:

- Ha d'existir obertura a tercers, però supeditada a la voluntat estratègica del projecte.
- Per això, un element clau és limitar la disponibilitat de l'espai a través d'una actitud proactiva en la programació (tant pròpia com en col·laboració).
- És necessari desenvolupar un Reglament d'ús i de cessió dels espais partint de les consideracions realitzades aquí, així com un dossier propi amb la informació de l'espai, el seu material i les tarifes corresponents.

A nivell de **gestió**, la proposta passa per donar un paper central al **Servei d'Acció sociocultural** a través de la designació d'un **referent del Vapor Aranyó** que supervisi i coordini l'equipament (especialment qüestions de programació, neteja i manteniment):

Figura 16. Agents implicats en la gestió del Vapor Aranyó i relacions entre ells

Dintre d'aquest esquema general hi ha dues **qüestions destacades**:

- **La coordinació de la programació a la Sala Telers i el jardí:** s'ha de propiciar un espai de treball transversal que aglutini tant al referent del Vapor Aranyó dintre del Servei d'Acció sociocultural com a la direcció del MTIV i el responsable extern de programació artística. El referent del Vapor Aranyó gestiona i coordina les propostes externes d'ús.
- **La gestió del dia a dia a la Sala Filadora:** el Centre Cívic La Rambla i el MTIV també mantindran un contacte regular per a la gestió de la consergeria de la Sala Filadora. El contacte entre el referent del Vapor Aranyó i la coordinadora del Centre Cívic La Rambla és menys intens perquè, en clau de coordinació de la programació, la Sala Filadora no planteja major necessitat.

En resum, des d'una mirada global, la implicació de cada agent en les diferents **funcions** segons els espais/usos serà:

Finalment, es conceptualitzen **6 línies d'acció** del Vapor Aranyó que li donen un caràcter propi i apunten els àmbits a desenvolupar per treure'n el major rendiment social i cultural possible:

Taula 10. Síntesi de funcions, espais i agents implicats

	Sala Telers i jardí			Sala Filadora	
	Programació artística	Activitat MTIV	Activitat externa		
Programació (coordinació)	Servei d'Acció sociocultural	Servei d'Acció sociocultural	Servei d'Acció sociocultural	Xarxa Centres Cívics (Centre Cívic La Rambla)	
Comunicació	Servei d'Acció sociocultural Empresa externa de programació artística MTIV (segons pes MTIV en marca del projecte)	Servei d'Acció sociocultural MTIV	Agent extern Servei d'Acció sociocultural (segons interès general de l'activitat)	Xarxa Centres Cívics (Centre Cívic La Rambla)	
Venda d'entrades	Servei d'Acció sociocultural	MTIV	Agent extern	Agent o servei organitzador	
Control d'accés i/o atenció al públic	Empresa externa de programació artística	MTIV	Agent extern	Xarxa Centres Cívics (Centre Cívic La Rambla) MTIV	
Muntatge tècnic i producció	Empresa externa de programació artística	MTIV	Agent extern	Agent o servei organitzador	
Seguretat	Empresa externa de programació artística	MTIV	Agent extern	Agent o servei organitzador	
Neteja i manteniment	Servei d'Acció sociocultural	Servei d'Acció sociocultural	Agent extern Servei d'Acció sociocultural	Xarxa Centres Cívics (Centre Cívic La Rambla)	
Línia 1	Línia 2	Línia 3	Línia 4	Línia 5	Línia 6
MTIV	Sala Telers i jardí	Sala Filadora	Turisme industrial i promoció del patrimoni	Plaça 8 de març	Bar-cafeteria

Cadascuna d'aquestes línies contribuirà d'una forma específica a assolir els **objectius** de l'equipament, que es resumeixen en:

Centralitat	Complementació	Xarxa	Revitalització
Ser un motor d'activitat cultural en matèria de patrimoni, memòria i coneixement.	Ampliar l'oferta de programació artística al municipi.	Establir sinergies amb col·lectius estratègics respecte els usos principals de l'equipament.	Augmentar el dinamisme social i econòmic atraient ciutadania i visitants exteriors, amb especial impacte al centre històric.

Annex

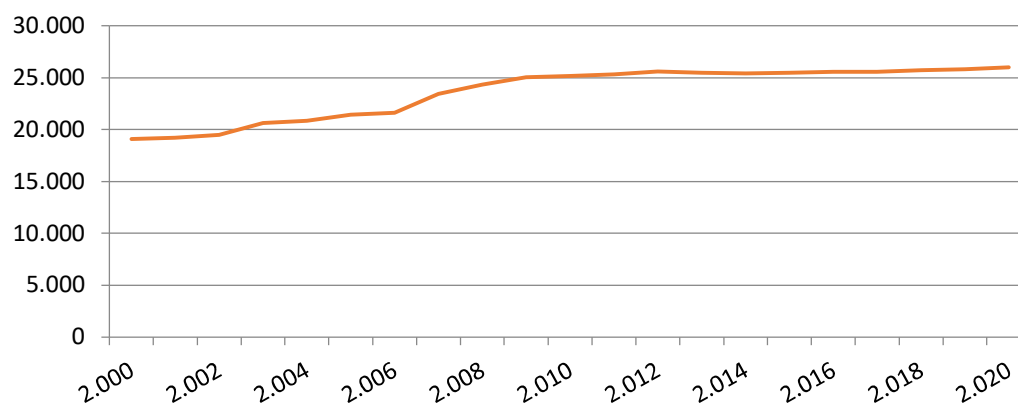
Annex 1. Dades generals de població, economia i pressupost municipal

Taula annex 1. Santa Perpètua de Mogoda. Evolució de la població 2000-2021

Santa Perpètua de Mogoda	Població
2000	19.084
2001	19.235
2002	19.486
2003	20.652
2004	20.844
2005	21.409
2006	21.644
2007	23.443
2008	24.325
2009	25.048
2010	25.191
2011	25.331
2012	25.606
2013	25.473
2014	25.409
2015	25.466
2016	25.556
2017	25.574
2018	25.705
2019	25.799
2020	25.999
2021	26.033

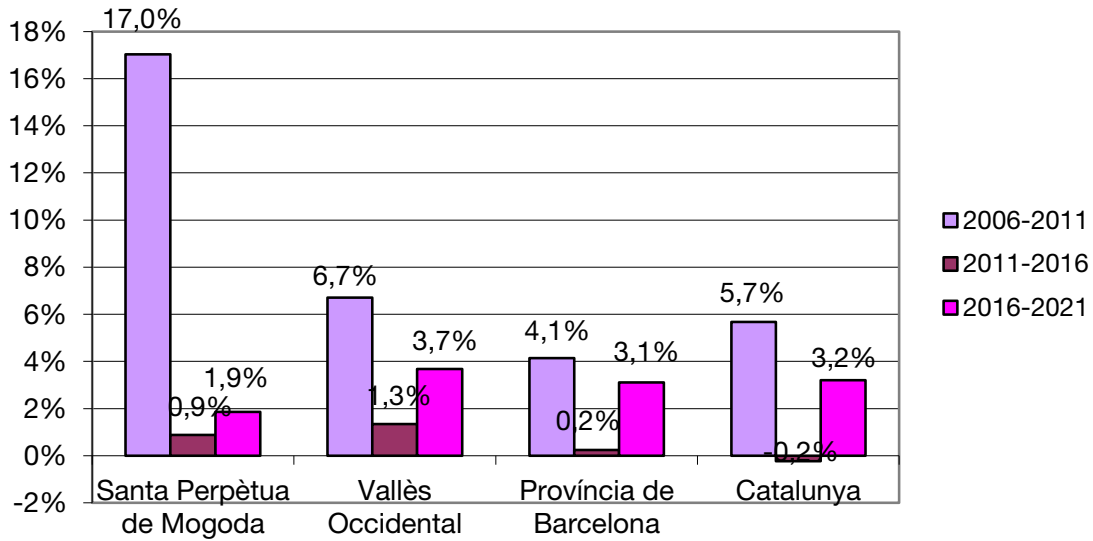
Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT) <https://www.idescat.cat>

Gràfic annex 1. Santa Perpètua de Mogoda. Evolució de la població 2000-2021

Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT) <https://www.idescat.cat>

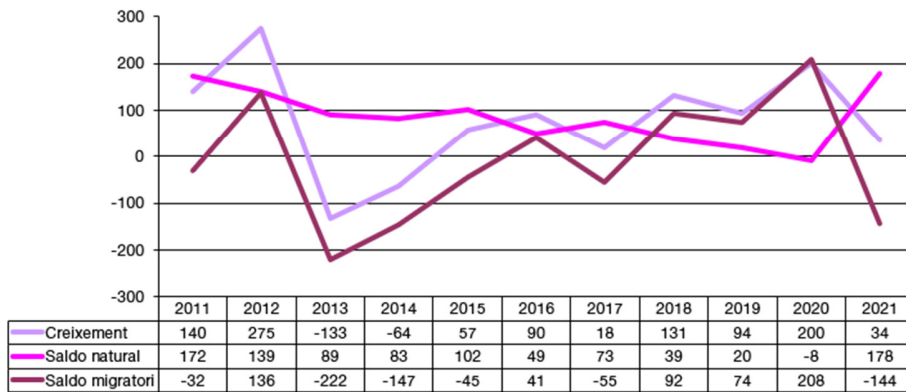
Gràfic annex 2. Comparativa territorial. Evolució de la població 2006-2021

Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT) <https://www.idescat.cat>

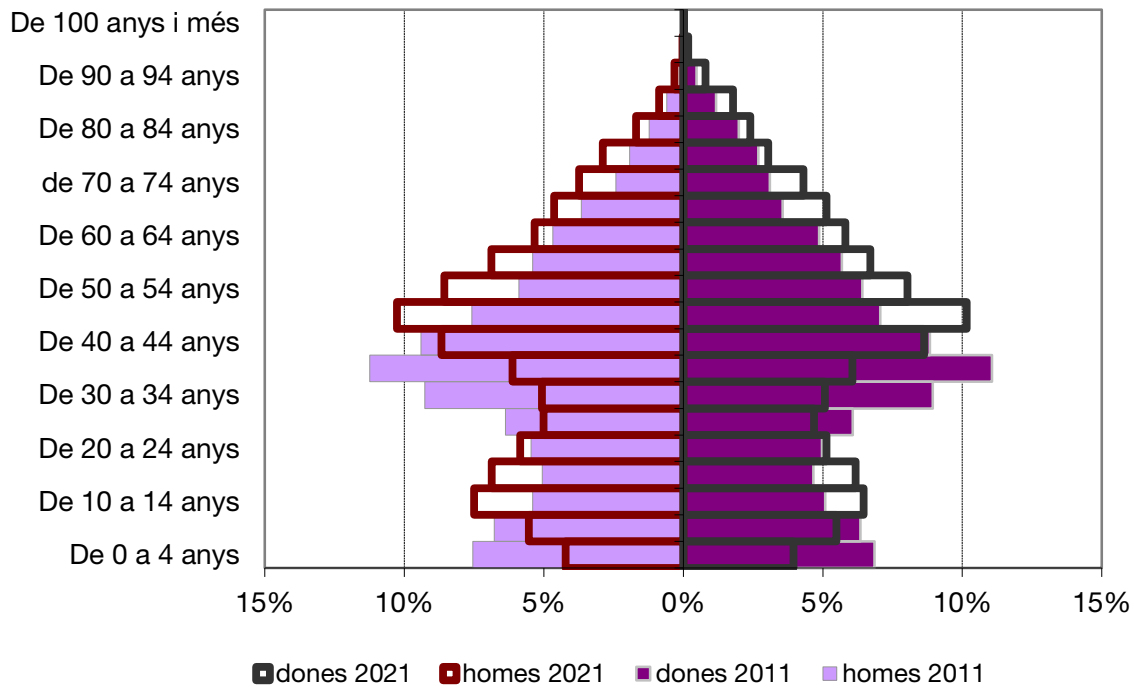
Gràfic annex 3. Santa Perpètua de Mogoda. Creixement de la població 2011-2021

Santa Perpètua de Mogoda. Evolució del creixement de la població 2011-2021

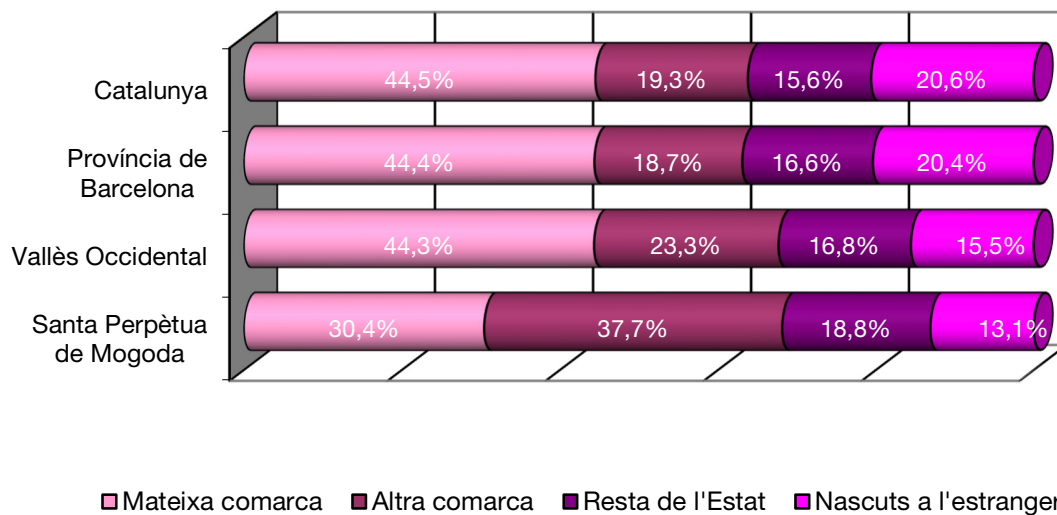
Notes: la dada de naixements 2021 a IDESCAT s'indica com a provisional. A més, no facilita dades sobre defuncions 2021. Per tant, hi ha un desviació en els càlculs de "saldo natural" i "saldo migratori".
 Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT) <https://www.idescat.cat>

Gràfic annex 4. Santa Perpètua de Mogoda. Piràmide d'edats. Comparativa 2011 i 2021

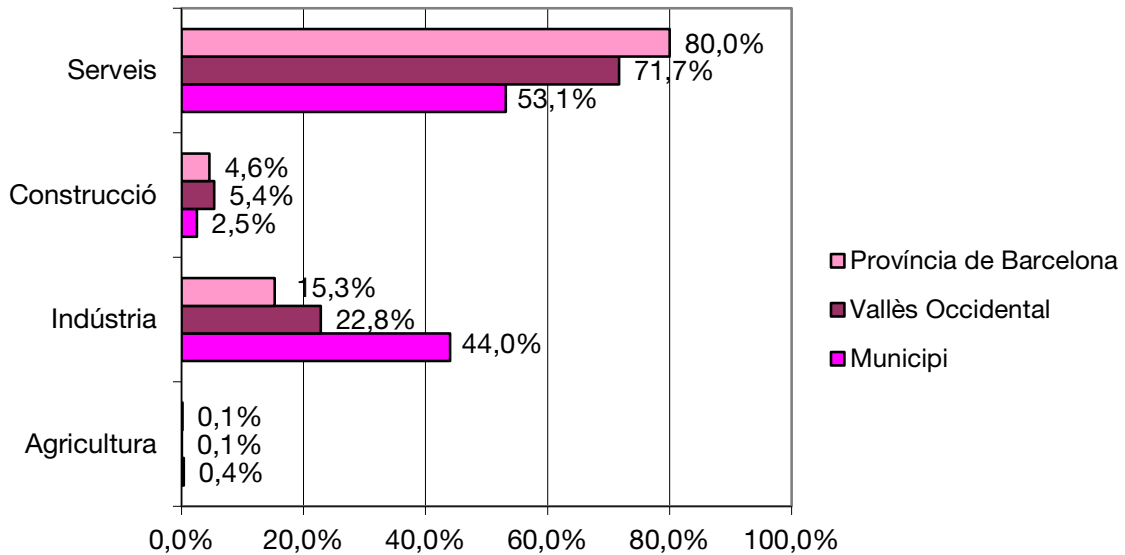
Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT) <https://www.idescat.cat>

Gràfic annex 5. Comparativa territorial. Població segons el lloc de naixement 2021

Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT) <https://www.idescat.cat>

Gràfic annex 6. Comparativa territorial. Nombre d'assalariats per grans sectors d'activitat econòmica 2020*

Nota: a data de 25 de juliol no consten dades de 2021 ni del 4rt trimestre de 2020. Per tant, les dades 2020 corresponen al 3r trimestre.
 Font: elaboració del CERC a partir de dades del Programa HERMES - Sistema d'Informació Socioeconòmica Local, l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona, la Gerència de Serveis de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona

Taula annex 2. Santa Perpètua de Mogoda. Pressupost municipal de cultura sobre el total de l'Ajuntament 2010-2020

Santa Perpètua de Mogoda	Pressupost cultura	Pressupost Ajuntament	% cultura
2010	1.866.874,0 €	31.290.453,8 €	6,0%
2011	n.d	n.d	n.d
2012	1.412.038,2 €	29.524.140,2 €	4,8%
2013	1.574.590,4 €	31.768.593,5 €	5,0%
2014	1.568.827,2 €	38.766.740,5 €	4,0%
2015	n.d	n.d	n.d
2016	1.162.726,4 €	37.900.755,1 €	3,1%
2017	1.184.531,3 €	36.312.552,6 €	3,3%
2018	1.146.060,0 €	38.501.042,2 €	3,0%
2019	1.977.393,8 €	38.607.202,2 €	5,1%
2020	2.110.773,8 €	37.140.441,7 €	5,7%

Nota: Santa Perpètua de Mogoda no va facilitar dades pressupostàries al SIEM respecte als exercicis 2011 i 2015

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona.

Annex 2. Fotografies i plànols de l'espai Vapor Aranyó

Exterior de la nau alta, amb el carrer remodelat i peatonalitzat

Sala Telers (Planta Baixa de la nau alta)

Planta primera de la nau alta (espai d'exposició permanent)

Nova Plaça 8 de març

Entrada a la Sala Filadora de l'antic Centre Cívic El Vapor

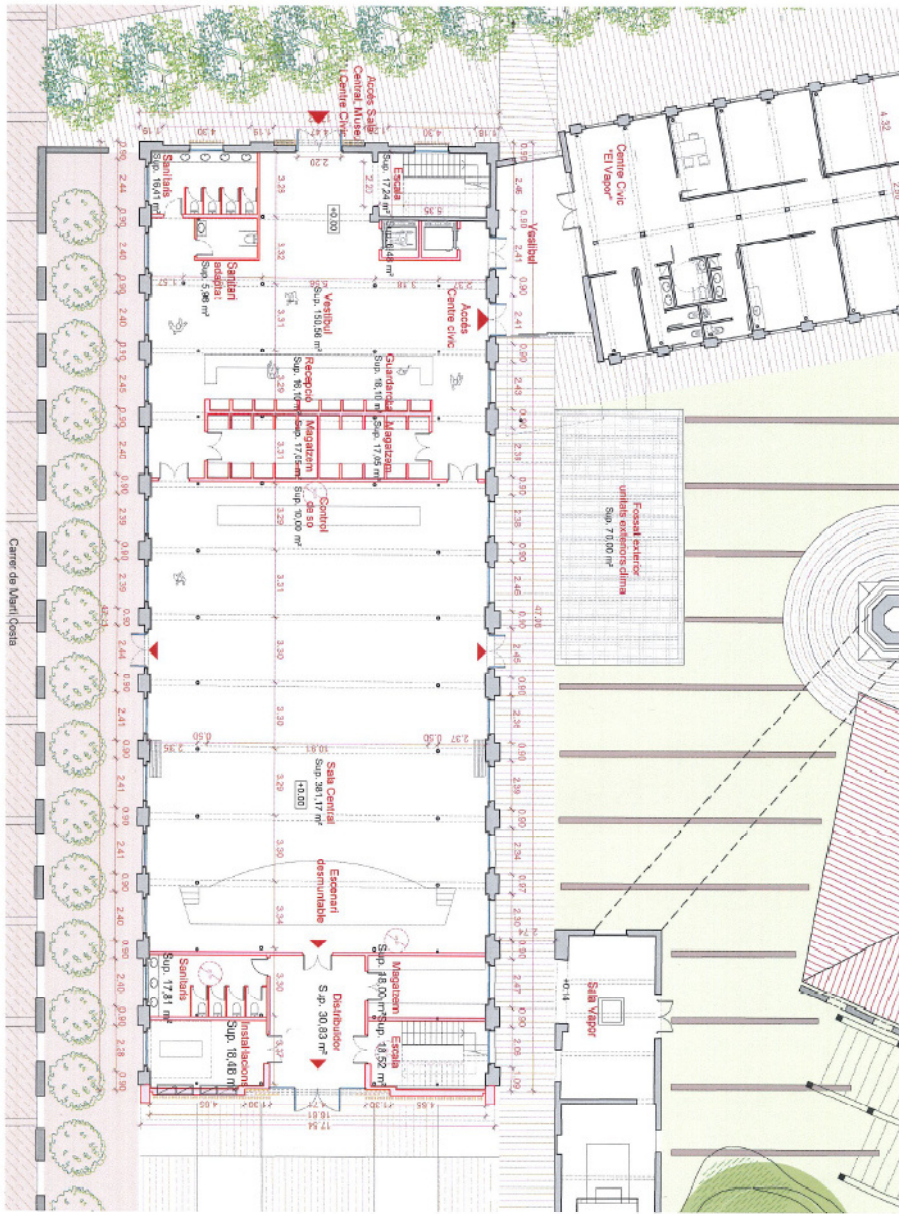

Espais exteriors a urbanitzar

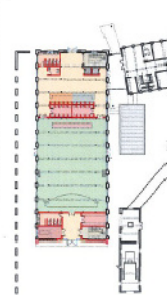

- C1 *Calamagrostis acutiflora* Kerl C-2L 52ur
- C2.1 *Miscanthus Sinenis* Yaku Jimu 23ur
- C2.2 *Miscanthus Sinenis* Yaku Jimu 24L+
- C2.3 *Miscanthus Sinenis* Yaku Jimu 21ur
- C3 *Panicum virgatum* Hedw Metc C-2L 53 ur
- C4.1 *Andropogon Capillaris* C-2L 33ur
- C4.2 *Muhlenbergia Capillaris* C-2L 33ur
- C5 *Achillea Millefolium* C-2L 76ur
- C6 *Equisetum Hyemale* C-1. 50ur
- C7 *Talium virginicum* 106u.
- C8 *Carex Lychnidiformis* Blanca C-2L 80ur
- C9 *Chondropetalum Tectorum* C-1L 80ur
- C10 *Euryops sectinatus* 25ur
- C11 *Suaeda salskyoi* pink 71ur

Nau Alta, planta Baixa

PLANTA BAIXA NAU ALTA DEL VAPOR.
Nivell +0.00

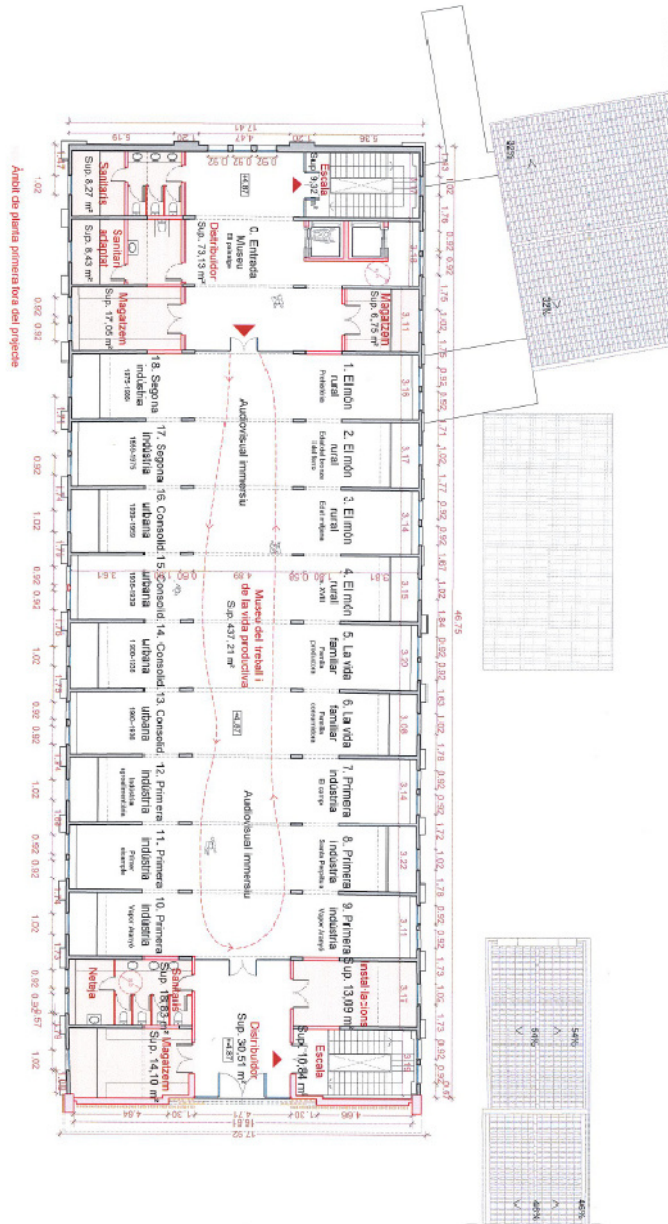
Planta baixa de referència, E: 1/1000

IMPLANTACIÓ PROGRAMA D'US

PROGRAMA	REQUERIT PB	PROPOSTA PB
US PÚBLIC		
Vestíbul	75 m²	150,56 m²
Distribuidor	-	30,83 m²
Recepció	13 m²	16,10 m²
Ascensor	4 m²	6,48 m²
Escalins	35 m²	35,76 m²
Sala Central	450 m²	391,17 m²
SERVEIS PÚBLICS		
Santers	45 m²	40,18 m²
Guarda-roca	18 m²	16,10 m²
SERVEIS INTERNES		
Magatzem	55 m²	62,10 m²
Control de so	10 m²	10,00 m²
Instal·lacions	-	18,48 m²
TOTAL SUP. ÚTIL	705 m²	757,76 m²

PROGRAMA	REQUERIT P1	PROPOSTA P1
US PÚBLIC		
Distribuidor	30 m²	100,64 m²
Despatxos	30 m²	-
Ascensor	4 m²	5,48 m²
Escalins	35 m²	20,16 m²
Museu	400 m²	437,21 m²
SERVEIS PÚBLICS		
Santers	30 m²	35,53 m²
SERVEIS INTERNES		
Magatzem	55 m²	37,90 m²
Instal·lacions	10 m²	13,09 m²
TOTAL SUP. ÚTIL	594 m²	654,01 m²

Nau Alta, planta 1

PLANTA PRIMERA NAU ALTA DEL VAPOR.
Nivell =+4,87

Planta primera de referència. E: 1/1000

IMPLANTACIÓ PROGRAMA D'US

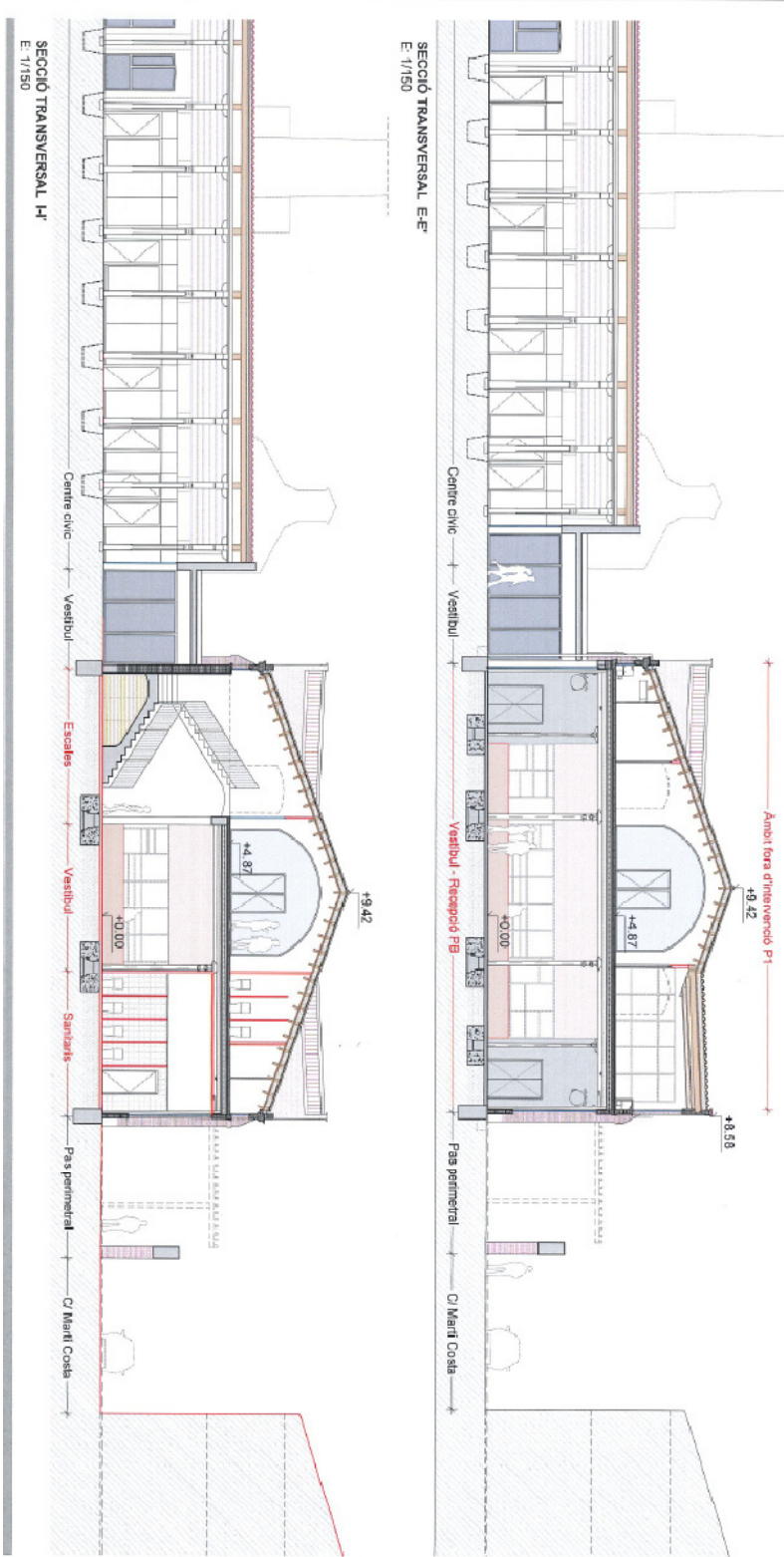
PROGRAMA REQUERIT PB. PROPOSTA PB

US PÚBLIC

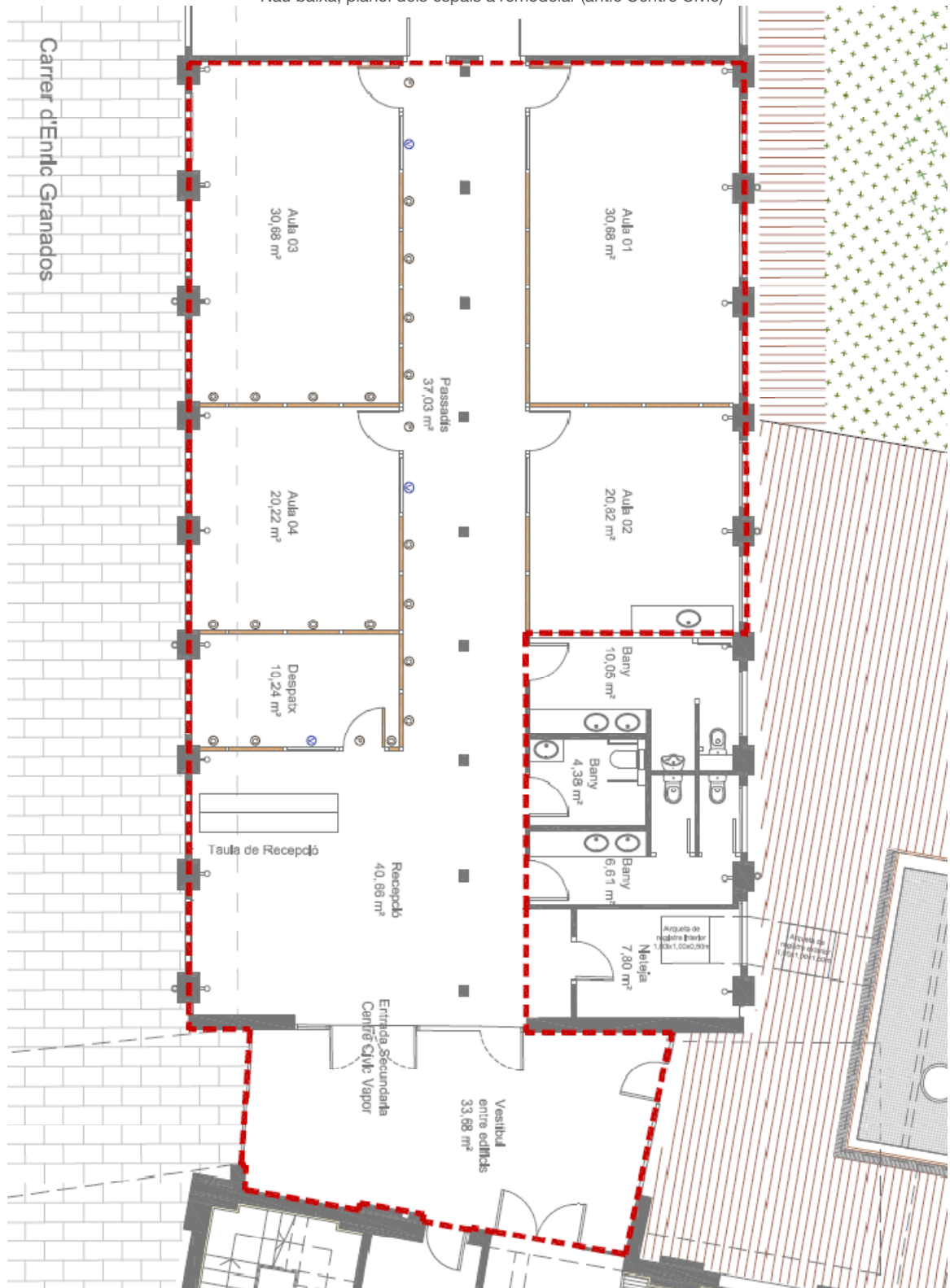
Vestíbul	75 m²	150,56 m²
Distribuidor	-	30,83 m²
Recepció	13 m²	16,10 m²
Ascensor	4 m²	6,48 m²
Escaleres	35 m²	35,75 m²
Sala Central	450 m²	391,17 m²
SERVEIS PÚBLICS		
Sanitaris	45 m²	40,18 m²
Guarda-roba	18 m²	16,10 m²
SERVEIS INTERNS		
Magatzem	55 m²	52,10 m²
Control de so	10 m²	10,00 m²
Instal·lacions	-	19,48 m²
TOTAL SUP. ÚTIL	705 m²	757,6 m²

PROGRAMA REQUERIT P1 PROPOSTA P1

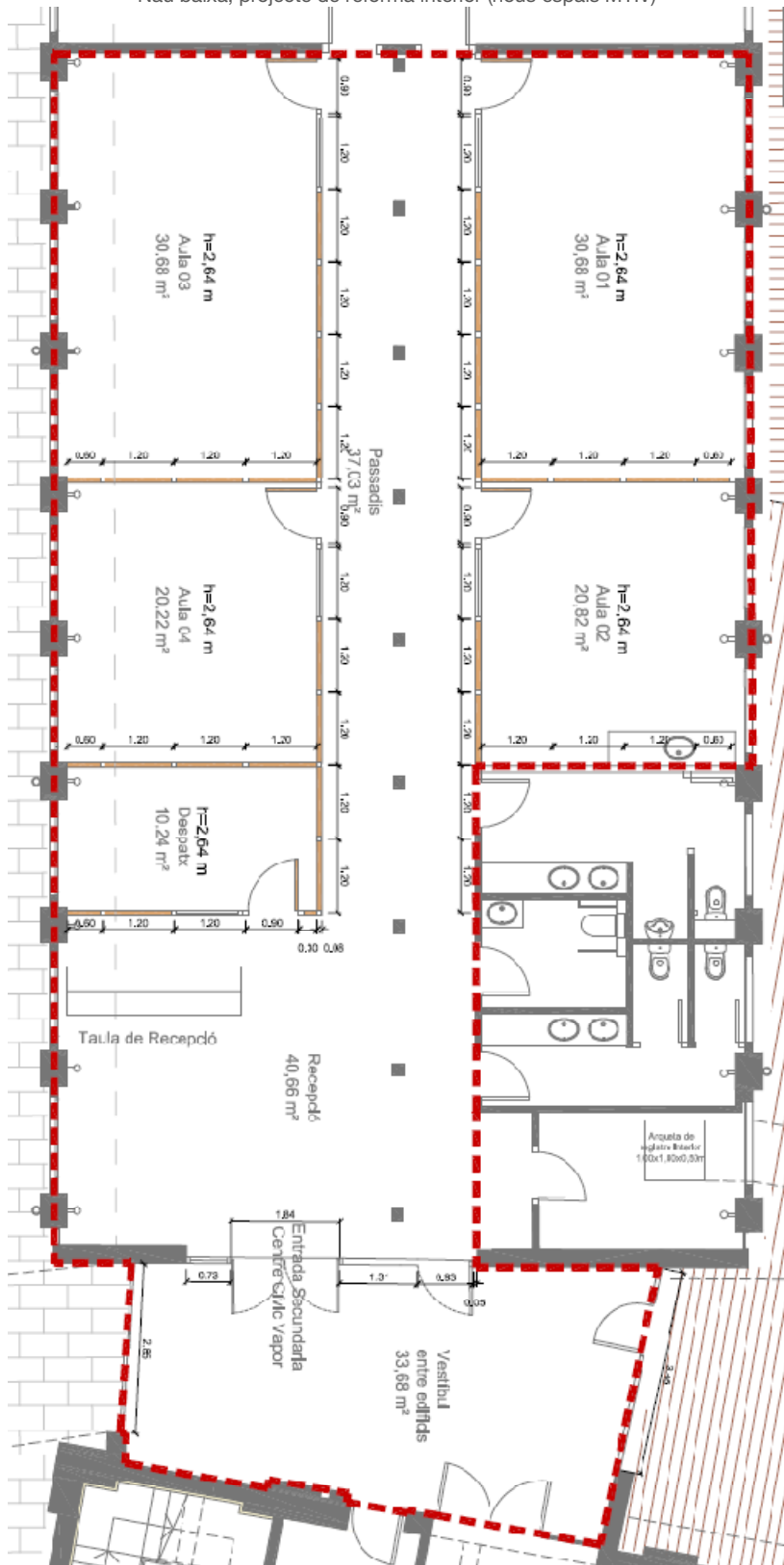
US PÚBLIC		
Distribuidor	30 m²	103,94 m²
Despòsit	30 m²	-
Ascensor	4 m²	6,48 m²
Escaleres	36 m²	20,16 m²
Museu	400 m²	437,21 m²
SERVEIS PÚBLICS		
Sanitaris	30 m²	35,53 m²
SERVEIS INTERNS		
Magatzem	55 m²	37,90 m²
Instal·lacions	10 m²	13,08 m²
TOTAL SUP. ÚTIL	694 m²	654,01 m²

Nau baixa, plànol dels espais a remodelar (antic Centre Cívic)

Nau baixa, projecte de reforma interior (nous espais MTIV)

Annex 3. Descripció de l'activitat cultural principal

Taula Annex 4. Principals activitats del Calendari Festiu

Programació de Cicle Festiu i de Cultura Popular	
Central de Reis	La Central de Reis és una proposta que s'emmarca dins de la programació de nadal i té per objectiu recrear una Central de logística dels regals dels tres reis mags perquè els infants puguin visitar-la i dipositar la seva carta.
Cavalcada de Reis	Festa que s'emmarca dins de la programació de nadal, la nit del 5 de gener i consisteix en un recorregut dels tres reis d'Orient a l'arribada del seu municipi.
Carnaval	Durant la festivitat de carnaval, se celebra rua que recorre els carrers del municipi per celebrar l'arribada del rei Carnestoltes.
Festa de l'arbre i homenatge als poetes	Festivitat que se celebra durant el mes d'abril des de l'any 1990, neix per la necessitat i amb l'objectiu de repoblar l'entorn de l'església de Santiga. Cada any busca homenatjar un poeta dels països catalans
Sant Jordi	Durant la diada de Sant Jordi, 23 d'abril, se celebra un fira per la venda de llibres, roses i elements relacionats amb la festivitat, que es complementa amb activitats culturals vinculades a la literatura.
Fira de Nadal	A l'espai de la Rambla i la Plaça de la Vila se celebra un dia durant el mes de desembre una fira amb objectes decoratius, regals especials i una jornada on s'hi agrupen entitats del municipi, la jornada conclou amb l'inici de la campanya de Nadal i l'encesa dels llums.
Festa del Tió	Activitat tradicional que se celebra als voltants de la festivitat de nadal perquè els infants del municipi facin cagar el tió.
Festa tres tombs	És un dels esdeveniments més antics que se celebren a Santa Perpètua de Mogoda, una festa tradicional centenària en honor al patró de Sant Antoni Abat. Se celebra durant el primer cap de setmana de febrer i es fa una passejada per la ciutat i benedicció dels animals.
Festa Major d'hivern	Celebració per la festivitat de Santa Perpètua, el dia 7 de març, es desenvolupa un programa artístic i complet.
Aplec de la Sardana	Jornada de sardanes organitzada per l'agrupació Sardanista Santa Perpètua amb la participació de diferents cobles, durant la jornada es desenvolupa la ballada popular de sardanes, el concurs de colles improvisades i un dinar popular. Es duu a terme durant el primer cap de setmana de maig.
Festa Major d'Estiu	El primer cap de setmana de setembre se celebra la festa més gran del municipi i té una durada 4 dies consecutius amb un programa ampli d'activitats.

Aplec de Santiga	Aplec sardanista durant el segon cap de setmana de setembre, jornada que se celebra a l'espai patrimonial de Santiga i on s'atorguen els premis del Concurs de pintura de ràpida.
Fira de Comerç	Fira del comerç del municipi que engloba també desfilades, exhibicions, música i gastronomia.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades obertes de l'Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda

Annex 4. Anàlisi per cobrir l'horari d'obertura de la Sala Filadora

La funció de consergeria es trobarà dividida en tres blocs d'horaris:

- Bloc 1: en l'horari d'obertura del MTIV aquest s'encarregarà de donar el servei de consergeria a partir del seu personal de recepció.
- Bloc 2: en l'horari de tancament del MTIV, la persona coordinadora del Centre Cívic La Rambla serà l'encarregada de cobrir les necessitats de l'espai a través del seu personal propi.
- Bloc 3: en l'horari que hi ha activitat a la Sala Filadora però no hi ha personal en horari laboral ni d'atenció al públic del MTIV ni de consergeria del Centre Cívic La Rambla (14 hores en total, color taronja a la taula), l'empresa adjudicatària del servei d'atenció al públic del MTIV hi disposarà una persona (que, a decisió seva, podrà ser la mateixa que la que exerceix aquest el servei d'atenció al públic del MTIV o una diferent).

		Bloc 1	Bloc 2	Bloc 3
		Centre Cívic La Rambla	MTIV- General	MTIV – Sala Filadora
		Personal CC	Personal MTIV	Personal extra MTIV
Dilluns	Matí	Tancat	Tancat	Tancat
	Tarda	15.00h - 20.15h	Tancat	17.00h - 22-00h
Dimarts	Matí	9.30h - 12.30h	Tancat	9.30h - 12.30h
	Tarda	15.00h - 20.15h	Tancat	Tancat (no hi ha activitat fixe)
Dimecres	Matí	9.30h - 12.30h	Tancat	9.30h - 12.30h
	Tarda	15.00h - 20.15h	17.00h - 20.00h	MTIV
Dijous	Matí	9.30h - 12.30h	Tancat	9.30h - 12.30h
	Tarda	15.00h -20.15h	17.00h - 20.00h	MTIV
Divendres	Matí	Tancat	Tancat	Tancat
	Tarda	15.00h - 20.00h	17.00h - 20.00h	MTIV
Dissabte	Matí	Tancat	11.00h - 14.00h	Tancat
	Tarda	Tancat	17.00h - 20.00h	Tancat
Diumenge	Matí	Tancat	11.00h - 14.00h	Tancat
	Tarda	Tancat	Tancat	Tancat

Crèdits

El document *Centre Vapor Aranyó: reptes i oportunitats en clau cultural* és una iniciativa de la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Santa Perpètua de la Mogoda que compta amb el suport del Centre d'Estudis i Recursos Culturals de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona. El seu desenvolupament ha tingut lloc entre setembre de 2022 i febrer de 2023.

Ha participat en l'elaboració d'aquest document:

Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda

Núria Traveset, Directora del Museu del Treball i la Indústria Viva (MTIV)

Gemma Selvas, Cap de Cultura

Diputació de Barcelona. Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC)

Coordinació metodològica, suport tècnic i de continguts.

Laia Gargallo, Cap d'oficina

Aina Roig, Cap de secció tècnica

Eugènia Argimon, tècnica de cultura

Helena Minuesa, tècnica de cultura

Aquest treball ha comptat amb la col·laboració dels serveis tècnics de l'Oficina de Patrimoni Cultural (OPC).

Coordinació i redacció:

ICC Consultors Culturals

Xavier Fina, direcció

Xavier Guijarro, coordinació i suport tècnic

Agraïm la col·laboració a tot el personal tècnic de l'Ajuntament, entitats i ciutadania que han participat al llarg del procés.

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Cultura

Oficina d'Estudis i Recursos Culturals

Diputació de Barcelona

Montalegre, 7

08001 Barcelona

o.estudisrc@diba.cat

www.diba.cat